REGD. NO. A-18 విడిప్రతి 0-20 న. పై. 27-9-63 శుక్రవారం

జయభేరి

నంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

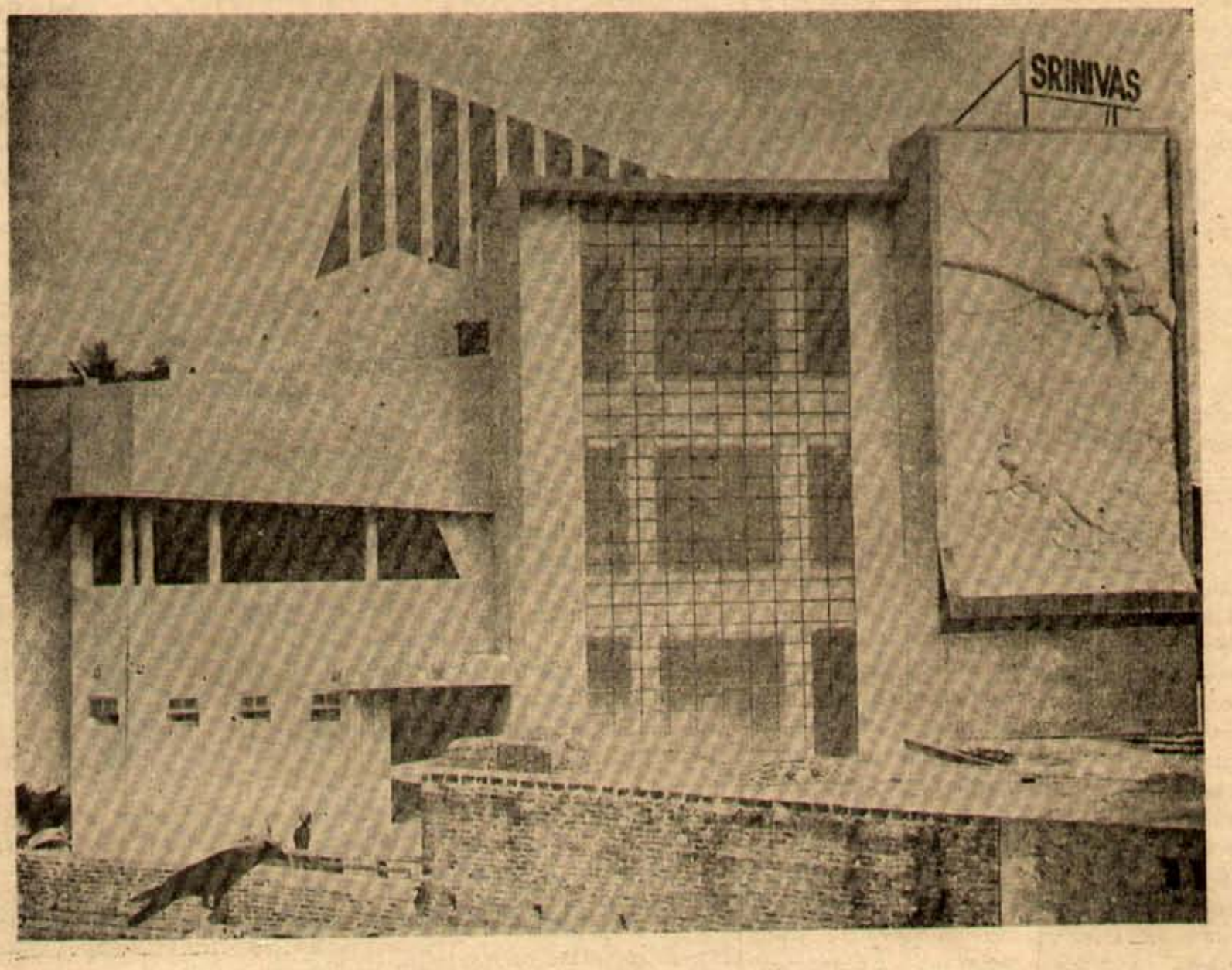
సంపుటి 35] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 39

వాల్గవ ప్రణాళికలో సోమశిల

పెన్నానదిపై సోమశిల ప్రాజెక్టు పనితో రావలసిందని, వాల్గవ ప్రణాళికలో అది తప్పక చేర్చబడుతుందని కేంద్ర ఇరిగేషన్ విద్యుచ్ఛాఖా మాత్యులు డాక్టరు కె. ఎల్. రావుగారు హైదరాబాదులో చెప్పారు.

30 తేది నెల్లూరుకు వస్తున్న డాక్టరు రావుగారికి సోమశిల తదితర నెల్లూరువిల్లా ఇరిగేషన్ అవసరాలను నివేదించుటకు ప్రయత్నం జరుగుతున్నది.

సుందరమైన సింహపురికి సరిక్రొత్తశోభ

'శ్రీనివాస్' సినీ థియేటరు

పట్టణంమధ్యలో నిర్మితమైన అత్యాధునాతన చిత్రప్రదర్శనశాల

29-9-63 తేది సా. 2-30 గంటలకు ప్రారంభం

ప్రారంభకులు: శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు (ఆంధ్ర జల విద్యుచ్ఛాభామాత్యులు)

అధ్యక్షులు: డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి (కేంద్ర మాజీ మంత్రి)

బొంబయి శ్రీ డబ్ల్యు. ఎం. నాంబోడిగారి కళాత్మకమైన, 1400 విద్యుద్దీపకాంతులతో గూడిన ఇంటీరియర్ డెకొరేషను; సంపూర్ణంగా ఫ్లాస్టర్‌కీలింగు; సేంచరీ ప్రొజెక్టర్లు; వెస్ట్రెక్స్‌సౌండుసిస్టం; వర్టికల్ కర్టెన్‌పద్ధతి; అన్నిటికిమించి నేత్రోత్సవం గావించే రాధాకృష్ణుల దివ్యచిత్రం – "శ్రీనివాస్" ఆకర్షణలలో కొన్ని.

—ఎన్. ఆదినారాయణరెడ్డి & బ్రదర్స్ (ప్రొప్రయిటర్స్)

జమీన్‌రైతు

శ్రీ శోభకృత్ అధిక ఆశ్వయుజ శుద్ధ నవమి
శుక్రవారం 27-9-1963

అభినందనీయం

నిర్బంధ పొదుపు, సువర్ణ నియంత్రణానికి సంబంధించి క్రొత్త ఆర్థికమంత్రి శ్రీ టి. టి. కృష్ణమాచారి కొన్ని ప్రజానుకూలమైన మార్పులు గావించడం అభినందనీయమైన విషయం.

నిర్బంధపొదుపు ఒక్క ఆదాయంపన్ను చెల్లించేవారికిమాత్రం వర్తింపజేయబడుతుంది. ఇప్పటికే వర్తింపజేయబడి చెల్లించిన ప్రభుత్వోద్యోగుల మొత్తం వడ్డీతో సహా వారికి తిరుగా యిచ్చివేయబడుతుంది. రైతుల భూములు, పట్టణాలలోని ఆస్తులు, అమ్మకంపన్ను చెల్లింపుదార్లకు ఈ పథకం వర్తించకుండా విరమింపబడుతుంది. అంటే ఈ పథకం తొలుత వుద్దేశింపబడినట్లు నాలుగువర్గాలవారిలో, ఒక్క ఆదాయపుపన్ను వర్గంవారికి మాత్రం వర్తిస్తుందన్నమాట.

సువర్ణ నియంత్రణానికి సంబంధించి, పాత నగలను తిరుగా చేయించుకోవడం అనుమతింపబడుతుంది. స్వర్ణకారులు లైసెన్సులుపొంది తమ వృత్తిని కొనసాగించవచ్చు. అయితే క్రొత్తగా తయారయ్యే నగలు 14 క్యారెట్లకు మించిన బంగారంతో చేయకూడదనే నిబంధన అట్లనే వున్నందువల్ల, బంగారపు కంట్రోలుతో నిరుద్యోగులైన ఆ పనివారందరికి పూర్తిగా పని దొరకకపోయినా, పాత నగలపేరుతో లోపాయికారీగా నగల వ్యాపారం మామూలుగా జరిగిపోగలదు కాబట్టి, ప్రత్యక్షంగా నిరుద్యోగి అయ్యే స్వర్ణకారుడు వుండకపోవచ్చునని వూహించవలసివుంటుంది.

ఈ సడలింపులు యీనాడుగాదు; ఏనాడో జరగవలసింది. అసలు జని తలపెట్టబడినప్పుడే ప్రజల బాధలు పాలకులకు కొంత అలోచనకు వచ్చివుంటే, వీటిపై దేశంలో యింత అందోళన, ఉద్యమాలకు అస్కారమేవుండేదిగాదు. ఈ సడలింపులుగూడా ఆర్థికమంత్రి మారకముందేవచ్చివుంటే కాంగ్రెసుసంస్థప్రతిష్ఠ యింతో బాగుండేది. అలా జరుగనందువల్ల, అంతరంగికంగా పరిస్థితులువేరైనా, బాహ్యదృష్టికిమాత్రం అందోళనలకు ప్రభుత్వం తలయొగ్గకతప్పలేదనే అభిప్రాయం సహజంగా కలుగుతుంది. ఈ మార్పులు, సడలింపులు సంపత్సరంగా ప్రజలలో ప్రతిష్ఠకోల్పోయిన కమ్యూనిస్టులను ప్రజలకు సన్నిహితం చేసినవా అనిపిస్తుంది. పార్లమెంటులో అవిశ్వాసతీర్మానంతర్వాత; కమ్యూనిస్టుల అందోళన అనంతరం మొరార్జీదేశాయ్, పాటిల్ వంటి మంత్రులు అధికారపరిత్యాగం చేయవలసివచ్చింది. కమ్యూనిస్టుల కోటిసంతకాల ప్రదర్శనానంతరం సడలింపులప్రకటన జరిగింది. మంత్రుల నిష్క్రమణకూ, ఈ సడలింపులకు కమ్యూనిస్టులయొక్కగాని, ప్రతిపక్షాలయొక్కగాని అందోళనలకు ఏమాత్రం సంబంధంలేదను, అది కేవలం కాకతాళీయమేనన్న విషయం పెద్దలందరికి తెలుసు. కాని సామాన్యప్రజలకేమితెలుసు? విధానాలను రూపొందించుటలో కాంగ్రెసువాదుల అభిప్రాయాలను గమనించకుండా, ప్రజలలో వాటి పరిణామాలను గుర్తించకుండా నాయకులు వ్యవహరించడంవల్లనే కాంగ్రెసుకు ఎక్కువ అపఖ్యాతి జరుగుతున్నదేమో ననిపిస్తుంది.

వీటివల్లనే కాంగ్రెస్ ప్రజలకు దూరమై, కాంగ్రెస్ విధానాలు ప్రజలకు వ్యతిరేకమై, కాంగ్రెసేతర ప్రతిపక్షాలకు, అందులో కమ్యూనిస్టులకు ప్రజలలో పలుకుబడిని, స్థానాన్ని కల్పిస్తున్నదనే అభిప్రాయంగూడా ఏర్పడుతున్నది. కనీసం యిటువంటి ముఖ్యమైన విధానాల విషయంలోనైనా కాంగ్రెస్‌వాదులకు అభిప్రాయప్రకటన స్వేచ్ఛనిచ్చి తదనుగుణంగా వ్యవహరిస్తే, ఈ తప్పులు దిద్దుకునే అవసరముండదు. ఇకముందైనా ప్రభుత్వం యీ తొందరపాటువైఖరిని, తనపార్టీనైనాసరే సంప్రదించకుండా, వారిఅభిప్రాయాలకు, సూచనలకు విలువివ్వకుండా వ్యవహరించే విధానాలను విడనాడడం కాంగ్రెస్‌శ్రేయస్సుదృష్ట్యా, దేశక్షేమందృష్ట్యా అవసరం.

అలస్యంగానైనా, నిర్బంధ పొదుపు, బంగారు నియంత్రణానికి సంబంధించి ఈమాత్రం ప్రజానుకూల సవరణలు గావించి నందుకు; ప్రతిపక్షాలకు, ముఖ్యంగా కమ్యూనిస్టులకు ఇంకాగూడా అందోళనావేదికను యివ్వనందుకు ప్రభుత్వాన్ని మరొకసారి అభినందిస్తున్నాం.

కావలి నీటికఱవు

నెల్లూరు జిల్లాలో మంచినీటికి కావలి పట్టణంలోవున్న కటకట మరొకచోటలేదు. ఉత్తరకార్తె నేటితో పోతున్నా వర్షం శూన్యమై 'ఎత్తరగంప' పరిస్థితి జిల్లాలోని మెట్టతాలూకా లన్నిటిలోవున్నా, త్రాగేనీటికి ఇక్కట్లపాలుగావడం కావలి పౌరులొక్కరికే సంప్రాప్తమైనట్లుంది. కావలి బావులలో దాదాపు బావులన్నీ ఎండిపోయి, బోరింగులలోగూడా తగినంత దొరకలేదు. ప్రభుత్వ అస్పత్రి పంపువద్ద రాత్రంతాగూడా బిందెలను క్యూలలోపెట్టి స్త్రీలు పురుషులు పిల్లలు దొరికేనీళ్ళకు నిద్రమానుకొని పడిగాపులు కాయవలసిన పరిస్థితి; కొన్నికుటుంబాలకు కుటుంబాలే పట్టణాన్నివీడి పరాయిచోట్లకు పోవలసిన దుర్భరపరిస్థితి ఏర్పడిందంటే; తాము తెచ్చుకున్న అన్నాన్ని తినుటకు విద్యార్థులకు లోటామంచినీళ్లు దొరకని దైన్యస్థితి తాండవమాడుతున్నదంటే, కావలిమంచి నీటిసమస్యఎంతవిషమంగా తయారైనది వూహించుకోవచ్చు.

కావలి నెల్లూరు జిల్లాలో మూడవ పెద్ద పట్టణం. ప్రభుత్వకార్యాలయాలు, కోర్టులు, విద్యాసంస్థలు, వర్తక వాణిజ్యాలతో శీఘ్రగతి పెరిగిపోతున్న పట్టణం. నెల్లూరు జిల్లాలో మూడవ మునిసిపాలిటీ కాబోతున్న పట్టణం. మంచినీటి సరఫరాకు అనవసరమైనచోట్లగూడా కోట్లాది ధనం క్రుమ్మరింపబడుతున్న ఈ ప్రణాళికా యుగంలో, కావలివంటి ముఖ్యమైన పట్టణం ఈ విధంగా మంచినీటికి దురవస్థలపాలవుతున్నదంటే, అవమానకరమైనవిషయం.

ప్రభుత్వం కావలి మంచినీటి కొరతను పరిశీలించి, ఈ కొరత శాశ్వత నివారణకు సత్వర చర్యలు తీసుకోవడం అవసరం. తాత్కాలికంగా ఇతరపట్టణాల నుంచైనా నీటి ట్యాంకులు తెప్పించి, వాటిద్వారా పౌరులకు నీటిని సరఫరా చేయడం ప్రభుత్వ తక్షణ కర్తవ్యం. కలెక్టరుగారు కావలి నీటికఱవును, పౌరుల బాధను స్వయంగాచూచి రావడం అభినందనీయం. వారు అప్పటి పరిస్థితిని ప్రభుత్వానికి నివేదించడమేగాక, తాత్కాలికంగా కావలి పౌరులకు మంచి నీటిసరఫరా జరిగే ఏర్పాటు చేయడం అవసరం.

ఆంధ్రప్రదేశ్
వార్తాలేఖ
శ్రీ సి. వి. హెచ్. రావు

రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగం

ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ఛేంజి కార్యాలయాల వ్యవహరణ పద్ధతిని మెరుగుపరిస్తేతప్ప ప్రయోజనంలేదు

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వుపాధి కల్పన పరిస్థితి ఏమంత సంతృప్తికరంగా లేదు. దేశం మొత్తంలోని పరిస్థితి ఇట్లాగే వుంది. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్ఛేంజి కార్యాలయాలలో పేర్లను నమోదు చేసుకున్న నిరుద్యోగులసంఖ్య నిరంతరంగా పెరుగుతోంది. వుద్యోగాలులభించినవారిసంఖ్య తగ్గుతోంది. వుదాహరణకు ఆగస్టునెల పరిస్థితి పరిశీలిస్తే వుపాధికల్పన స్థితి అంతకుముందు నెలకన్న కర్నూలు, నిజామాబాదుప్రాంతాలలో చాల నిరుత్సాహకరంగా వుంది. హైదరాబాదు, వరంగల్ జిల్లాలలో యథాతథంగావుంది. ఒకనెలలోకాదు, సంవత్సరం పొడవునా పరిస్థితి అట్లాగే వుంటోంది.

రాష్ట్రంలోని అన్ని ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్ఛేంజి కార్యాలయాల్లో పేర్లను నమోదు చేయించుకున్న వారి మొత్తం సంఖ్య జూలైలో 24,808కాగా ఆగస్టులో 19,751. వుద్యోగార్థులైన నిరుద్యోగ విద్యావంతుల సంఖ్యను పై అంకెలు సూచిస్తే పేర్లను నమోదు చేయించుకున్నవారి సంఖ్యకూ వుద్యోగాలు లభించినవారి సంఖ్యకూ ఎక్కడా పోలికలేదు. వుద్యోగాలు వచ్చినవారు అతితక్కువ. ఆగస్టులో ఆ కార్యాలయాలద్వారా 2,326 మందికి మాత్రం వుద్యోగాలు వచ్చాయి. జూలైలో 2,872 మందికి లభించాయి. వివిధ తరగతుల యజమానులా తెలియ పరచిన ఖాళీల సంఖ్య ఆగస్టులో 3,079 కాగా అంతకు క్రితం నెలలో 3,633.

మొత్తం రాష్ట్రం అంతటా పేర్లను నమోదు చేయించుకుని వుద్యోగాలకోసం ఎదురుచూస్తున్నవారిసంఖ్య 1963 జూలై నెలాఖరుకు 1,36,885. ఆగస్టు నెలాఖరుకు 1,39,481. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్ఛేంజి కార్యాలయాలలో పేర్లను నమోదు చేయించుకోని నిరుద్యోగుల సంఖ్య ఇంతకంటె చాలా హెచ్చుగావుండి వుంటుంది.

పై సమాచారాన్నిబట్టి తేలే అంశాలివి ఉంటే:- 1. ప్రభుత్వం, ప్రయివేటుకార్యాలయ అధిపతులు అందరూ ఏర్పడిన ఖాళీలన్నింటినీ ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్ఛేంజిలకు తెలియపరచకుండానైనా వుండాలి; లేక వుద్యోగ పరిస్థితి క్షీణించడమయినా అయి వుండాలి. ఎక్ఛేంజిలు పంపిన అభ్యర్థులతోటే ఆ ఖాళీలను భర్తీచేయడం లేదు. 2. వుద్యోగాలు కోరే విద్యావంతుల సంఖ్య ఖాళీలసంఖ్యను ఎంతో మించివున్నది. 3. చదువుకొని వుద్యోగాలు లభించకుండా వున్నవారిసంఖ్య తగ్గిపోతున్నదంటే, వ్యక్తుల పరిస్థితి యిమడయాతనగా తయారవుతున్నదన్నమాట. 4. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్ఛేంజి కార్యాలయాల ప్రస్తుత నిర్మాణమేకాదు విద్యావంతులలో నిరుద్యోగ సమస్యను సమగ్రంగా తీర్చడానికి సహాయపడదిగాలేదు. ఎక్ఛేంజిలు వుద్యోగాలు కల్పిస్తాయని కాదు. వున్న వుద్యోగాలను సరియయినవారికి వచ్చేటట్లు చూస్తేచాలు. ప్రైవేటు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాధిపతులుఖాళీలన్నింటిని విధిగా ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్ఛేంజిలకు తెలియపరచేట్లు నిర్బంధంచేసి, ఈ కార్యాలయాల వ్యవహారణ పద్ధతిని మెరుగుపరిస్తే తప్ప వీటివల్ల కలిగే ప్రయోజనం ఎక్కువవుండబోదు. ఖాళీలు తప్పనిసరిగా తెలియపరచే నిబంధనను గట్టిగా అమలు పరచ అవసరమైతే అందుకు అనుగుణంగా చట్టంలో మార్పుచేయాలి. వుద్యోగాలు అపేక్షించే విద్యావంతులైన యువకులు అనేకమంది విషయంలో ఈ ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్ఛేంజిల చుట్టూ అనేకసార్లు తిరగవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. వుద్యోగాలు రాకపోగా తిరగడానికి ఖర్చు తప్పడంలేదు.

విద్యావంతులైన యువకులలో పెచ్చుపెరుగుతున్న నిరుద్యోగసమస్యయొక్క ఆర్థిక, సాంఘిక పరిణామాలను ప్రభుత్వమూ, ప్రజలు గుర్తించకపోవడం దురదృష్టకరం. చదువుకున్న కుమారులు, కుమార్తెలు తదితరులకు వుద్యోగాలు లభించకపోవడంతో వారిమీద ఆధారపడివుండే కుటుంబాలు యిమడయాతనలు పడుతున్నాయి. ఇక ఆర్థికబాధలవల్ల సంఘంలో అసంతృప్తి, అశాంతి యెక్కువవుతోంది. ఏదో కొంత విద్యనభ్యసించినవారి విషయములో పరిస్థితి ఈవిధంగావుండగా, గ్రామాలలో కూలినాలిచేసుకొని బ్రతికేవారివిషయంలో పని, వ్యాపారం లేకపోవడము యింకాయెక్కువ దుర్భరంగావుంది.

మనదేశంలో ఒక రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రియైన ప్రథమమహిళ శ్రీమతి సుచేతా కృపలానీ

ఈవారం విశేషాలు

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షతకు పోటీ?

కాంగ్రెస్ పునరుజ్జీవనానికి ఉద్దేశింపబడిన కామరాజ్ పథకం; ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యానికి నిదర్శనంగా భావింపబడిన మంత్రుల రాజీనామాల పరంపర – కథకు కాంగ్రెస్‌లో పెద్ద అఘాతాన్ని, శ్రీ నెహ్రూకు తీరనిచిక్కును కల్గించగలదా అనిపిస్తున్నది.

కామరాజుపథకం కేవలంవ్యక్తిగతంగా శ్రీ నెహ్రూ కొంతమందిని వైదొలగించుకొనుటకు వుపయోగపడిందని, దానివల్ల మంచికంటె చెడే ఎక్కువగా కలిగిందనే ధ్వనిలో శ్రీ ఎస్. కె. పాటిల్ కలకత్తా నుండి ఆ పథకంపైన మొదటిసారిగా మొదటివాడుగా ఒకగుండు ప్రేల్చాడు. అంతకుముందు గుజరాత్‌లో నెహ్రూ అభిప్రాయానికి విరుద్ధంగా శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్ జీవరాజ్ మెహతాను క్రిందకులాగి, బల్వంత

—తరువాయి 12 వ పేజీలో

కావలిపట్టణంలో హాస్పిటల్ బోరింగువద్ద రాత్రిపూట క్యూలలో కాచుకు దీరిన బిందెలు, పడిగాపులు గాస్తున్న పౌరులు. (ఫోటో: జ్యోతి)

శ్రీ రంగనాథ యాత్రా స్పెషల్

35 రోజులు - సంపూర్ణ దక్షిణదేశ - కన్యాకుమారియాత్ర

19-10-63 నెల్లూరినుండి స్పెషల్ క్యారేజిలుబయలుదేరును

దశరాఉత్సవములకు మైసూరు - పుట్టపర్తి దర్శించవచ్చును.

35 రోజులు - మైసూరు, బెంగుళూరు - పుట్టపర్తితో సంపూర్ణ దక్షిణదేశయాత్రకు భోజనముతో సహా ... రూ. 195/- లు.

25 రోజులు - సంపూర్ణ దక్షిణదేశ యాత్రకు రూ. 150/- లు.

10 రోజులు - తిరుపతి - పుట్టపర్తి - బెంగుళూరు - దశరాకు మైసూరు యాత్రకు భోజనముతో సహా రూ. 75/- లు.

సీటు 1-కి 25 రూపాయలు పంపిన సీటు రిజర్వుచేయబడును.

వివరములకు:- (1) టి. కన్నయ్య - (ఆర్గనైజరు)
శ్రీరంగనాథ యాత్రా స్పెషల్ - 21/362, బాలాజీపేట - నెల్లూరు.
(2) వెల్‌కం హోటల్ - చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

ఇదీ లోకవృత్తం

లోకసంచారి

* తనపూర్వపు మహనీయులను మరపించే కెన్నెడీ ప్రకటన
* ఎర్రచైనాభూతానికిఅడుకట్టమలేషియ
* చైనాకు ఇండియా-రష్యాలొకటే!

తన పూర్వులు, కీర్తిశాయులు, లోకోద్ధారకులు అయిన మహనీయులను మరపించే ప్రకటనగావించి, కెన్నెడీ చరితార్థులైనారు. అహో! కాలపురుషుని ప్రభావం!

ఏకకుటుంబీకులు ఎక్కడబడితే అక్కడ ఖండఖండాంతరాలలో వొకరిపై నొకరు కత్తులుదూసుకుంటూ వివాదించుకునే యీ సమయంలో, గర్వవిరోధులనదగినవారు దగ్గరిచుట్టాలుగావడం యెంతటి అద్భుత దృశ్యమో పరికించండి. దానికిది పరిణామమా యేమి? లేక ఆ వెనుగులోనుంచే ఈ మంచివచ్చెనా? బురదలోనుంచేగదా తామర పుట్టుకవచ్చేది?

అనల్పవసంతపురూపు పారిశ్రామిక విప్లవానంతరం మూడు శతాబ్దాలుగా కని విని యెరుగనంతగా మారుతూవచ్చింది. ఆమార్పు భౌతికమైనది; యాంత్రికమైనది. అందుకు సరిపడు పరిపాలకరంగంలో రావలసినమార్పు రాకుండెను; మనిషిబుద్ధి గూడా విపరీతంగా గడ్డితిన్నది. అందువలన సర్వేజనాస్సుఖినోభవంతు వైపుకు మరలవలసిన ప్రపంచం ఆత్మవినాశనం వైపుకుమొగ్గింది. ఆ వెఱ్ఱితో కనువిప్పు

కెన్నెడీ

వచ్చింది. కాని బుద్ధిని స్వాధీనపరచుకుని, ద్వేషావలాన్ని వదల్చుకొని యెదటివారితో సంభాషించగల్గడానికి కొంతకాలం పట్టింది.

కాని ఒకసారి పరస్పరం ఒక ముఖ్య విషయంమీద ఒప్పందం ఉభయులకు జరిగిన తర్వాత, ఇతర విషయాలలో అనేక రంగాలలో పరస్పర సహకారానికి మార్గం సుగమమైనది.

మన లోహియా పార్లమెంట్‌లో అన్నట్లుఘుతుందికూడా అలరుకు. ఆర్థికరంగంలో అగ్రరాజ్యాలు కలిసి కృషిచేసేటట్లు ఒత్తిడి చెయ్యడం మంచిదని ఆయన సూచించాడు. కెన్నెడీగాని, క్రుశ్చేవ్‌గాని వృద్ధిచెవచ్చే రాజ్యాలకు సహాయం చేయడంలో కలిసి కృషిచేయడానికి ఇంకా సిద్ధంగాలేరు. కాని, లోహియా సూచనను ఇతరత్రా అంత ర్జాతీయంగా ప్రపంచానికంతా ఉపకరించే పద్ధతిలో అమలు చేయడానికి కెన్నెడీ సిద్ధపడినట్లు తోస్తున్నది.

ఉదాహరణానికి (సెప్టెంబర్ 20వ కెన్నెడీ ఐక్యరాజ్యసమితి సభలో గావించిన ప్రసంగం ఈ సమీక్షలో వివరింపబడుతున్నది) ఈవాక్యాలను గమనించండి: "అమెరికా ఒక పథకం వేసింది. దానిపేరు 'శాంతికై ఆహారం' అందించే విధానం. అది లోకమంతటా అమలు జరిగితే, ఐ రా స అధ్వర్యాన అది కొనసాగితే, ఆకలిగొన్న ప్రతి కుటుంబానికి అన్నం దొరుకుతుంది. వ్యవసాయంద్వారా ఉత్పత్తిశక్తిని పెంచి, ఆహారాన్ని పంపిణీచేసే విధానాన్ని చక్కబరచవలెను. ఐరాసకు చెందిన ప్రపంచ ఆరోగ్యసంస్థద్వారా, రాబోవు అంటురోగాల సూచనలను ముందుగా ప్రజలకు తెల్పవచ్చును. కొన్ని ముఖ్యమైన మందుల సంగతికూడా అట్లే తెల్పవచ్చును. కొత్తగా కనిపెట్టిన మందులసంగతి, కొన్ని చికిత్సలందు గావించిన పరిశోధనల ఫలితాన్ని అట్లే తెల్పవచ్చును."

వృద్ధిచెవచ్చే దేశాల సాయానికి కెన్నెడీ పథకంలో ఒక అంశం వున్నది: "వైద్య విజ్ఞానాన్ని పెంపుచేయడానికి ప్రాంతీయ పరిశోధనాగారాలను ఐ రా స ద్వారా నెలకొల్పవచ్చును. వీటిద్వారా సైంటిస్టులను, డాక్టర్లను తయారుచేసి వృద్ధిచెవచ్చే దేశాలకు ఇయ్యవచ్చును."

కెన్నెడీ ప్రకటనలోని ఇట్టి ఉమ్మడి అంశాలను ఇంకా వినండి: "ఉపగ్రహాల ద్వారా వాతావరణ వృత్తాంతాన్ని లోక

—తరువాయి 11 వ పేజీలో

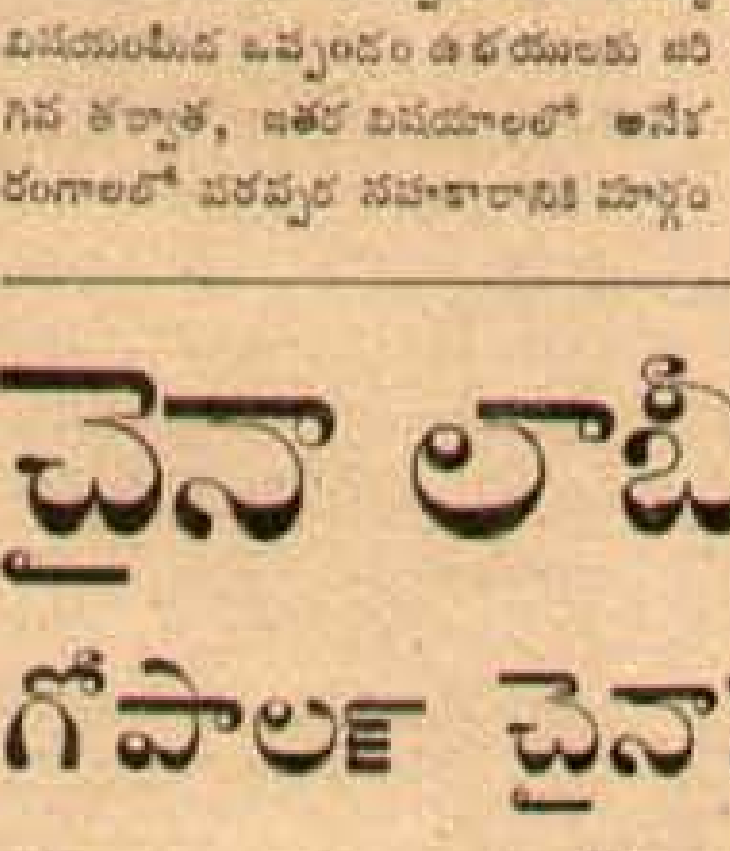
చైనా లాబీరహస్య సంఘటన
గోపాలన్ చైనాపక్షాన్ని అర్గనైజ్ చేస్తున్నాడా?
నంబూద్రి మాస్కోకు ఎందుకుపోయినట్లు?

వారం.. వారం

దేశద్రిమ్మరి

మహా విజ్ఞాపనపత్ర సమర్పణపై తలా ఒకవిధంగా వ్యాఖ్యానించారు. ఇంత గొప్ప ప్రదర్శనం చేయగలిగినందుకు ఎర్రటివారంతే గిట్టని పెద్దలు, పత్రికలు వారిని అభినందించినవి. విప్లవభావాలను వ్యాపింపజేసేవారు దరఖాస్తుదారులై పోయిరిగదా అని కొందరు హేళన జేసినారు. ధార్మస్వాదర్శాలు, విపరీతమైన అల్లరులు, అర్థంలేని ఆందోళనలు మానుకుని ఈ రీతిగా సౌమ్యంగా సంచరిస్తూ ప్రజాస్వామిక లక్షణాలను క్రమంగా ఎర్రటివారు అలవరచుకోవడం మంచిదేగదా అని మరికొందరన్నారు.

ఈ పత్ర పథకంవలన పనిగాకపోతే, నమ్మవస్తుందని పత్ర బాధ్యుల నాయకుడు

కాలవ్యవధిగాని పదవీచ్యుతితప్పని పంజాబు ముఖ్యమంత్రి కైరాన్

'మహావిజ్ఞాపనం' – తప్పులు దిద్దుకున్న ప్రభుత్వం – దిగిపోని కైరాన్ – కమ్యూనిజాన్ని వదలి కేథలిక్కు మతాన్ని పుచ్చుకున్న కేరళమంత్రి

సెలవిరించాడు. అనని ఎన్నడో అయిపోయింది.

ఐకమీద ఇట్టి విజ్ఞాపనలు సిరు చేయడానికి వీలుండదు; మిత్రులైన(!) ముఠాకోటాల నిర్లమసంతో పిరికి చేయలు— కాళ్ళు విరిగినవి. బాగా ఆలోచించి చూడండి. నెహ్రూగా చెప్పింది నిజంకాదా? వీరి ఆందోళనకు తలఒగ్గి, ఆయన తన మంత్రిమండలిలోని ఒక ముఖ్యుణ్ణి దించినాడా? కాదు, పింకికమీద ఇట్టి సరస కాకాం కలగకూడదని భావించే ఆయన అసని చేయలేదంటారా?

ప్రచారం ఎవరియిష్టం వచ్చినట్లు వారు చేసుకోవచ్చును. అట్లా చేసుకునే స్వేచ్ఛ, హక్కు వారికున్నవి.

* * *

ఈ సిల్లి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో ఒక బాధ్యం దాలాకాలంగా వున్నది. తన మనుష్యులైనవారు అంతరంగికంగా చెబితే వినరు. బహిరంగంగా విమర్శిస్తే అక్కసెట్టరు. ఎదటి పార్టీవారు పేకలుపేసినా వినిపించుకోరు. కాని శబ్దంకాన్త విషమించే సరికి, దిగివస్తారు. దీని అర్థమేమి?

అల్లరికొంటి, ప్రభువులు లొంగుతారు. కావున వైపరీత్య వ్యాప హోరుల కు ప్రాముఖ్యం వస్తుంది. వీరికి ఎప్పటికప్పుడు చేతినిండా పనికలుగుతుంటుంది.

ఈ పద్ధతి ఖరపోవలెను. కాంగ్రెస్ మహాసంస్థలోనే ఒక విమర్శకపక్షం, ఆందోళనసంఘ తయారై వుండవలెను. వారు సిగ్నల్ ఇవ్వగానే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు దిద్దుకోవలెను.

అతిముఖ్యమైన నీతి మార్గాలలందలలో తీవ్రమైన అభిప్రాయ భేదాలున్నప్పుడు, ఎదటివారు ఎంత హాదావిడైనా చేయవచ్చును. వానికి ప్రభుత్వపక్షం నిక్కచ్చిగా జవాబు చెప్పవచ్చును.

అంతేగాని సర్వసాధారణమైన ప్రభుత్వ జ్ఞానమును అంటాము మనం, అటువంటి బుద్ధికి నష్టమని తోచిన విషయాలను త్రోసివేయించడానికి ప్రతిపక్షులు ఉత్సవాలు, ఊరేగింపులు, విశ్వాసరాహిత్యాలు జేయవలెనా?

* * *

మహా విజ్ఞాపకుల నాయకుడు విజ్ఞాపనానంతరం ప్రకటించిన ఒకవాక్యంపై కొంత విపరీత వ్యాఖ్యానం జరుగుతున్నది. 'ప్రభుత్వానికి దెబ్బతగిలించాలని (అకారంజేయవలెనని) ఉద్దేశ్యం మాకేకోశానా లేదు. ప్రజాభిప్రాయాన్ని తెలియజేయడమే మా సంకల్పం' అని ఆ నాయకుడన్నందుకు 'పులి కాస్తా పిల్లిగా మారింది రోయ్' అంటున్నారు.

మార్పునర్చినమాటేమో నిజమేగాని,

—తరువాయి 8-వ పేజీలో

స్వాతంత్ర్యానికి అవధ వాటిల్లినవి, మీ వర్యాశక్తులా దానిని కాపాడండి

—జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ

ప్రణాళికద్వారా భద్రత

పంచవర్ష ప్రణాళిక, మిలిటరీ కృషి వేరని అభిప్రాయపడరాదు. వాస్తవానికి పంచవర్ష ప్రణాళిక మిలిటరీ కృషిలో ఒక భాగమే. మనం అన్ని రంగాలలోనూ. మిలిటరీ. విజ్ఞానశాస్త్ర. ఆర్థిక. వ్యవసాయ. పారిశ్రామిక రంగాలలో సర్వసన్నద్ధులమై వుండాలి.

ఆర్థిక రంగములో పటిష్ఠమై. ఉత్పత్తిని సాధించిన దేశం ఎటువంటి ఉపద్రవాన్నైనా ఎదుర్కొనగలదు.

భద్రతద్వారా అభివృద్ధి

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

అ. నె. 139/1963 రు.

మరెడ్డి రామసుబ్బారెడ్డి, సాకీని - పాలసాగరం - ఆళ్ళగడ్డ తా॥ —వాది.

(1) మూరెడ్డి మస్తాన్‌సాబు (2) మూరెడ్డి హుసేన్‌సాబు (చిరంతంద్రి) బాబ్జా సాబు - సాకీని - కోటకందుకూరు - ఆళ్ళగడ్డ తా॥ —ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరులోని 1, 2 ప్రతివాదులపైన ప్రాంశరీనోటుననుబట్టి దావావాఖలుచేయుచూ వాది కోర్టుద్వారాను, పోస్టల్ ద్వారాను దావాసమనులు పంపినను తీసుకొనలేదు. గనుక ప్రతివాదులు తమ ఆక్షేపణలను 16-10-63 తేదిన పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టువారియెదుట హాజరై తెల్పుకునేది.

—ఎ. శేషగిరిరావు–వాదిఅడ్వకేటు.

పార్వతీపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 1 of 63 E. P. 340 of 63.

అంపావిల్లి చిన్నమ్మి —వాది.

గంట అప్పలస్వామి వగైరా—ప్రతివాదు.

శ్రీకాకుళంజిల్లా, బొబ్బిలి సబు డి॥ గొల్లపల్లి గ్రామంలో వుండివెంగళరాయుని చెర్వు సిటోల్లారుంచలిగి షుమారు యె 1-00 సెంట్లు విస్తీర్ణంగల తరాయితీ కొత్తవరకట్టు పల్లం ప్రతివాదుల తా॥ భూములు యిస్తేయారు షరతులకు లోబడి పై కోర్టువారు 8-10-63 తేది పగలు 11 గం॥ నుంచి సా॥ 5 గం॥ వరకు వేలము వేయుదురు. సర్కారుపాట రూ. 1500/- లు.

—యస్. రాజగోపాలశాస్త్రి,

డి॥ హో॥ అడ్వకేటు.

సైకిల్ పోయింది

నా ర్యాలీసైకిలు R 80094-C నెంబరు గలది 22 ఇంచీలు (నల్లరంగుది) తాళము వేసివుండింది. బొనుహోటలులో పెట్టివుండగా 20-9-63 తేది పోయింది. సైకిలుకు మిర్రర్‌లైనమోలైటు, ఫుల్‌చైనుగార్డు, స్టీలుక్యారీరు విత్‌కావర్‌(కవరుతోకూడ) ఉన్నది. తైనమోలోపలిభాగంలోను, హేండిల్‌బార్‌పైన ఇంగ్లీషులో నా పేరు చెక్కివున్నది. ఎవరికైనా దొరికినా, పట్టుబడినా దయయుంచి నా కందజేసినయెడల వారికి ఖర్చులు, బహుమతి ఇవ్వబడును. జనతారైతు కార్యాలయమున అందజేసినను ఫర్వాలేదు.

పి. వి. రాఘవేంద్రరావు, B. A.

20/266, శివాలయం ప్రక్కన,

మూలపేట—నెల్లూరు.

ఆంధ్ర పబ్లిక్‌వర్క్స్‌శాఖ–నెల్లూరు

పనిపేరు:- వెలికంటేయవ అక్షముగా అనకట్ట నిర్మించుట - మరియు కోశపల్లి చెరువుకు సప్లయిచానలు త్రవ్వుట - రాపూరు తా॥ నెల్లూరుజిల్లా.

సూపరింటెండింగు యింజనీరుగారి ఆఫీసులో 15-10-63 తేదిన 3 పగలకు పి. డబ్ల్యు. ఫారములో సీల్డు టెండర్లు పిలువబడును.

టెండరు డాక్యుమెంట్ల ఖరీదు	...	రూ. 20—40 న. పై.
టెండరు డాక్యుమెంట్లు కోరుటకు ఆఖరుతేది		రూ. 8-10-1963.
టెండరు ధరావతు సొమ్ము	...	రూ. 7000/- లు.

—కె. రామారావు,

సూపరింటెండింగు యింజనీరు, నెల్లూరుసర్కిల్ - నెల్లూరు.

ప్రసన్నమైన శరత్తూ, ప్రచండమైన గ్రీష్మమూ అన్యోన్యంగా ఏకమైన అపురూపరూపం కనకమ్మ

శ్రీ రాయప్రోలు సుబ్బారావు శ్రద్ధాంజలి

ప్రసన్నమైన శరత్తూ, ప్రచండమైన గ్రీష్మమూ, అన్యోన్యంగా ఏకమైన అపురూపరూపం కనకమ్మ. ఆమె ఊర్ధ్వలోక యాత్రకు తరలి వెళ్ళిపోయింది. తెనుగు నాట ఒకచుక్క రాలింది. అన్నదాములకు తీరని సోదరీ వియోగము కలిగింది.

ఏబది సంవత్సరాలకు ముందుమాట. అనాటికే ఆమెలో అర్పరాని దేశాభిమానం అంకురించి పుష్పించింది. ఆమె పిలుపు మాకు ఎలా అందినదో స్మృతికి రావడం లేదు. ఉదాత్తధీయుడు పున్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు. వారితో పొట్లపూడి వెళ్లాము.

నవరాత్రుల పూజాకాలం. నెల్లూరు నుండి బజ్జాలలో బయలుదేరాము. రాత్రి ప్రయాణము. మద్రాసు రామిరెడ్డి బాగా చిన్నవాడు. మా బజ్జాలో ఎక్కాడు. శ్రోవతాడుగునా తన పద్యాలు చదివి వినిపిస్తుంటే, మార్గాయాసం కనిపించింది కాదు.

తెలతెలవారేసరికి పొట్లపూడి చేరాము. వారి యింటిముందు బండ్లు దిగినవి. ముంగిలంతా అలంకరించారు. మామిడాకు తోరణాలు కట్టిన పందిలి అందంగా కనిపించింది. కనకమ్మగారు పందిట్లో నిలబడి చేదోయి ముకుళించి స్వాగతం చెప్పింది. అప్పుడు ఆమె ఒంటిమీద ఒక పీసుగు బంగారమున్నదేమో! ఆమె కనకమ్మ. శరీర ఛాయకూడా కనకమే. పీరకంఠాలనూ కనకాభరణాలె. బంగారపు ఒడ్డాణము చీరకట్టు బంధంపలె కొట్టవచ్చినట్లున్నది. ఉన్నవ వారితో మాట్లాడుతూ లోపలికి వెళ్ళింది. మాకు విడుదులు కుదిర్చి వుంచారు.

ఐదుమరోజులు ఉన్నాము. సి. వి. కృష్ణనంబయ్యుడు పీరాలాపములతో నటులు. భరద్వాజుని విందులతో వంటశాలలు. ఉత్సాహమును మ్రింగి ఉద్రేకం, ఉద్రేకాన్ని మ్రింగి రుద్రకళ్యాణం జరిగింది. ఆంధ్రుల శౌర్య సాహసాలు పర్వతభత్వాన్ని పడగొట్టడానికి ఎత్తులా, జదేదర్పు, ఆదే ముచ్చట.

కనకమ్మ సంపత్తు కర్పూరరాశివలె కరిగిపోయింది. పందల ఎకరాల పంటచేలు, మందలు మందలుగానున్న గోకులము పెన్నవరద తీసిపోయినట్లు తప్పింపినవి. కర్మ సన్యాసినివలె కనకమ్మ నిలబడ్డది. పల్నాటి నాయకురాలు నెల్లూరి నిష్కామ్యవ్రతగా — కాలంగడిపింది. ఉత్తమ జీవులు పొందే అందరాని అవ్యక్త అక్షయ లోకానికి వెళ్ళిపోయింది.

ఆచార్య రంగా సానుతాపం

మా చిరకాల మిత్రము, పెద్ద శ్రీమతి కనకమ్మగారు స్వర్గస్థులైనారని విని యెంతో సంతాపమునొందుచున్నాను. నాకు ఆమె యెంతో సన్నిహితురాలు, ముఖ్యులు, ప్రేమపాత్రులు. ఆ 1934-35 ఎన్నికలలో నెల్లూరులో ఆమె నాకు ఆతిథ్యమిచ్చిరి. ప్రేమించి, పలుకుబడిగలిగించి, ఉత్సాహముపూరించి, తనతమ్ములు, బంధుమిత్రులు అందరిచేత నన్ను బలపరపించిరి.

ఆమె నవ్వుమొగాన్ని — ఆనందపు ఝరి జాలువారించు ఆ నవ్వులు, అరమరలేని ఆతిథ్యపుమర్యాదలు, పోషణలు ఆమెకు సహజమగు ఆభరణాలు. నన్ను తన ఆభరణములతో నింపివేసిరి; నిండు ప్రజా సేవకునిగా చేస్తూవుండిరి. ఆ అనుభవాలు అమృతతుల్యములు.

శ్రీమతి భారతీదేవిరంగావారు కనవర చిన్నప్రేమ, అభిమానము యిక చెప్పతరమా! జైలులో వారిద్దరు ప్రాణమిత్రులయిరి. ఒక్కరు పండినవయసులో దేశభక్తులైవుండిరి. మరొక్కరి నిండు జవ్వనమున యెంతో త్యాగశిగలలో బంధింపబడుచుండిరి. అప్పుడు పెరిగిన ఆ బాంధవ్యము యిప్పటివరకు శ్రీ భారతీదేవికి గణనీయముగ బలంగా పరిణమించినది.

1960లో దేవికి ఎంతో జబ్బువచ్చెను. ఆదరణకై కస్తూరిదేవి విద్యాలయమునకే కనకమ్మవద్దకే వెళ్ళిరి.

అటులే లక్ష్మీబాయమ్మను ప్రేమించిరి. ఇద్దరు జంటగా కవనమల్లిరి. వేదాంత ధోరణుల చూచిరి. గురువుల అనుసరించిరి. అనలు ప్రేమకు, స్నేహితానికి లక్షణ లనుదిద్దుశక్తిలో కనకమ్మదే ప్రథమ తాంబూలము.

తన తమ్ములు, జెల్లెమ్మ ఆదెమ్మను, అందరిని తన వాత్సల్యవర్షములో ముంచివేసిరి. మా మిత్రులు, రైతోద్యమ సహచరులైన రామానాయుడు కనకమ్మగారిపై మా పెట్టుకుండిన ఆదరణ, గౌరవమునకు అంతులేదు. ఆమె నాయునికొక దేవతయే! జమీన్‌రైతుపత్రిక కనకమ్మ కుటుంబములో బయలుదేరిన సాహిత్యంపు చిగురుటాకుల తీవ. దానిని పెంచిరి రామానాయుడు. మాకోంపోలము దానికి కొన్ని దన్నులమాత్రం అందించగలిగితిమి.

ఆ వృద్ధ కనకమ్మగారిని కొన్నినెలల క్రితం మా దంపతులం కలుసుకొని పరామర్శించుభాగ్యం పొందితిమి. ఇంతలో వెళ్ళిపోయిరి. ఆ రమణీయగవాసునిజాడి ఆ లోకంలో యే క్రొత్త వెన్నెల వెల్లివిరియజేస్తున్నారో!

—కొరకు 12-వ పేజీలో

కోటలలోపెద్దది ఉదయపూర్

"ఆజ్ మర్గయా" - అజ్మీరునుగూర్చిన హేళన

వీరభూమి రాజస్థాన్

— 4 —

శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

చరిత్రయొక్క మరపుగర్భాన కృంగిపోయిన ముఖ్యమైన ప్రాత రాజస్థానపు పట్టణాలను గురించి స్మరించుకోవడం చరిత్ర కారునికేగాక, నాగరికునికిగూడ అవసరము. ఉదయసింగు 1556 లో నిర్మించిన ఉదయపూరు వానిలో ఒకటి. ఇక్కడి రాజమందిరము రాజస్థానపు కోటలన్నిటిలోకి పెద్దది. ఇది కొండకోటకాదు. ఒకప్రక్క లోతైన విశాలమైన సరస్సు, సరస్సునడుమ సుందరమైన జగ్ మందిరము. తండ్రి అక్బరును కుమారుడు జహంగీరు వేధించినపుడు, తండ్రి జహంగీరుపైన కొడుకు షాజహాన్ కత్తిగట్టినప్పుడు మేవారురాజులు తిరుగుబాటు చక్రవర్తులకు తలదాచుకొనుటకు ఆశ్రయమిచ్చుచుండిరి. షాజహాన్ అట్టి సమయాలలో ఒక సంవత్సరంపాటు తలదాచుకున్నది ఈ జగ్‌మందిరంలోనే. షాజహానుకు అతనికుమారుడు ఔరంగజేబుకు కలత కలిగినపుడు యువరాజా ఔరంగజేబుకూడ ఈకోటనే కాలంగడుపుచు, మహారాజా కర్ణసింహుని ఆతిథ్యమును స్వీకరించుతూ, రాణాలకు ఒదిగియుండినాడు. అవసరానికి మించినకాలం బ్రతికియుండడమే మొగలుచక్రవర్తుల తీవ్రమైన పొరపాటు. చేతికి ఎదిగివస్తూవుంటే కన్నపాదుషాలు యిన్నాళ్లు వోర్చుతుంటారు. కుదక 95 పిండ్లున్నతికి అందులో 80 పిండ్లు అదృష్టంగా యావద్భారతాన్నే గాక, ఆఫ్ఘనిస్థానాన్నిగూడ ఏలుచుండిన ఔరంగజేబుకుగూడ ఈగ తేపక్షింది. కాని క్రూరుడైన ఆలంగీరును గాయపరచుటకు యెవ్వరూ సాహసించలేదు.

రాజస్థాన్ తుమ్మచెట్లరాజ్యము. రెండు పర్యాయాలు రాజస్థాన్ అంతా నేను కలియ జూదానుగాని ఒక్క తాటిచెట్టుమాత్రమే నా కంటబడింది. ఆ వొక్కటి ఈ ఉదయపూరులోని జగ్‌మందిరసౌధంలోనే.

ఉదయపూరు రాజులలో ఒక అనాదిమర్యాదకలదు. తండ్రి, పెద్దకుమారుడు ఒకేపట్టణంలో నివసించకూడదు. రాజా ఉదయపూరుకు 50 మైళ్ళదూరంలో చిన్న సముద్రంవలె యేర్పడిన రాజ్ సముండ్ సరస్సుకు చేరువనున్న సౌధంలో వుంటాడు. కొడుకు ఉదయపూరులో వుంటుంటాడు. రాణాప్రతాపు మనుమడు కర్ణసింగు షాజహానుచక్రవర్తితో చేసుకున్న ఒడంబడిక ప్రకారము రాజా మొగలుదర్బారుకు పోనవసరంలేదని తీర్మానింపబడెను. మొగలుప్రభువుల వారసులు, అంగ్లేయులుకూడ రాజాసంతతి వారు అట్లేచేసి తమ గౌరవాన్ని కాపాడుకున్నారు.

పదిసంవత్సరాలక్రిందటివరకు మొదటి రాజస్థానుప్రభుత్వం ఉదయపూరులో వుండినది. తుగతరాష్ట్రాలన్నిటికలిపి పెద్దరాష్ట్రముగా రాజస్థాను మార్చిన పిదప రాజధాని జైపూరుకుమారింది. కాని హైకోర్టువుండేది అజ్మీరులోనే.

అజ్మీరునుగురించి చిన్నపిల్లలకుమాత్రం పరిచితమైన వారిహేళన దిల్లీకి చుట్టుప్రక్కల బాభాగంలో వాడుకలోనున్నది. పలానావారిది పున్నాడా? అన్నప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరంగా అజ్మీరువారు "ఆజ్ మిర్ గయా" అనిఅన్నారు. అంటే ఆజ్ మిరుకు పోయినాడని అర్థం. మాటలవేగంలో "ఆజ్ మర్గయా" అన్నట్లు వినబడింది. అనగా ఈరోజే చనిపోయినాడని అర్థము. కలతెలియకనేటప్పటికి జరుపురికి ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలు జరిగినవట!

ఉదయపూరురాజులకు కులదేవత ఏకలింగేశ్వరుడు. ఈ దేవాలయము పాకిస్థాను పొలిమేరకు ఇరువైమైళ్ళదూరంలో అడవులమధ్య పాడుబడియున్నది. ఇంపలి చెక్కడపుపనులు, నల్లరాతితో మలచబడిన సుందరమైన విగ్రహములు శిల్పవైభవాన్ని ప్రకటించగలవు.

ఉత్తరహిందూస్థానములోని మగధ బీహారుకు ఉత్తరపుభాగము, నేపాలుకు దిగువభాగములోపుట్టి పాటలీపుత్రము యొక్క ఇరుపార్శ్వములలో పెరిగి, అశోకచక్రవర్తి ఆశ్రయములో వికసించిన బౌద్ధమతము ఇండియాలో ఊరుపేరులేకుండా మాయమై; హింసాప్రియులైన చీనా, జపాను, బర్మా, ఇండోచైనా ప్రాంతాలలో పాకపోవడం చారిత్రకచిత్రాల్లో ఒకటి. అట్లే వర్ధమానమహావీరుని జైనమతంబు పశ్చిమభారతమందలి కొలదిపాటి మార్వాడీలను మాత్రమే అంటుకొని యుండుటకూడ అటువంటిదే.

జైనదేవాలయాలన్నీ కోటీశ్వరులు కట్టించినవే. అబూపర్వతముపైన పదిసంవత్సరాలనుండి దాదాపు కోటి రూపాయలను మ్రింగిన జైనదేవాలయము ఇంకను పూర్తికాలేదు. ఎటుచూచినా చలువరాతి మిరుమిట్లే. రూపాయలు ఇమిడ్చిన మంచి లబ్ధికట్టములే. శిలావిగ్రహములకు చెక్కబడినవన్ని వెలగల రత్నములే. దేశమంతటా, షిల్లాంగువంటి మారుమూలలందు సహితం ఒకగుడిండ్లతోను, కుడివైపు ధోవతిజెంగుతోను, పొడుగైన తోలుచెక్కపుస్తకాలతోను, అమానుషమైన వడ్డీల అప్పులతోనుపోషి; ఆవులకు మిఠాయి పెట్టుతూ, పేదసాదబాకీదార్లను పీల్చిపిప్పిచేయు మార్వాడీ సంకరతివర్తకుల సంపాదనలు ఈ దేవాలయాల అందచందాలకు

—కొరకు 12వ పేజీలో

రుచికి! ★ రుచికి!!

ఉత్తమ తరగతి మిలిటరీ భోజనశాల

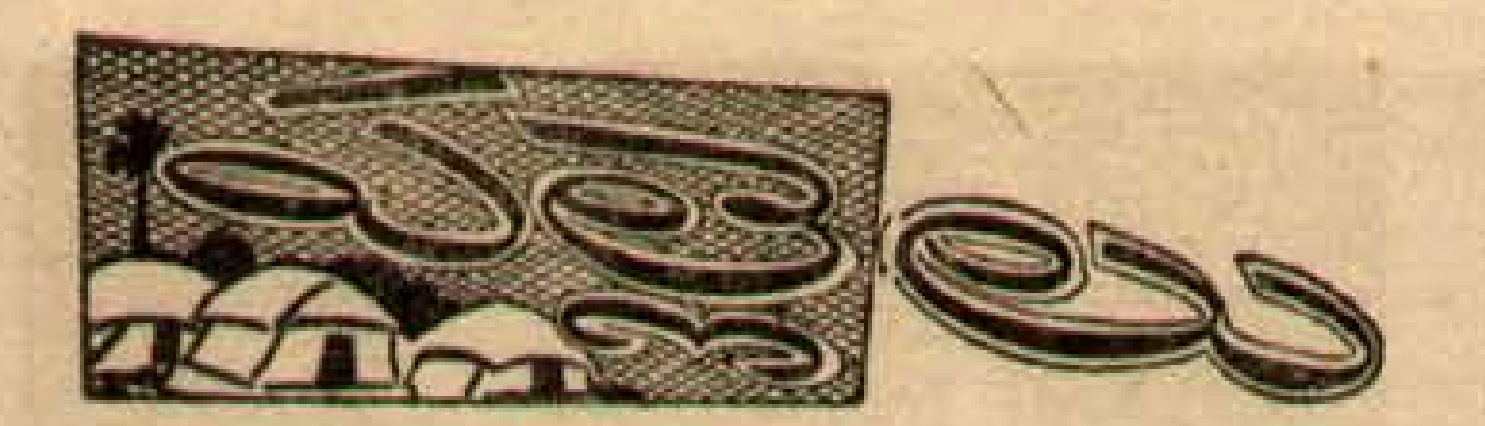
హోటల్ అంబికా

పొగతోట సమీపం — నెల్లూరు

క్రొత్త హోటల్ కాదండీ - మాది పాత హోటలే

గడిచిన 10 సంవత్సరాలుగా నెల్లూరులో మాంసాహార భోజనము మంచిదనే పేరు నిలుపుకొని - అందరి అభిమానాలు పొందుతూ, ఒక నిశ్చయం ప్రకారం కల్తీలేనిమాంసం - అనగా, స్వయముగా సిద్ధపరచిన మాంసంతోటి, అందరికీ అనువుగాయుండు యింటివంటతో - పలురకములైన పదార్థములు తయారుచేయించి, ఒకదినం యెక్కువ - మరియొకదినం తక్కువ అనునది లేకుండా మొదటిస్థాయికి తగ్గకుండా చూచుకొనుటయే మా ఏకైక లక్ష్యం.

—ఆత్మకూరు సుబ్బారామయ్య - ప్రొప్రయిటరు.

★ లక్షరూపాయల కుల్లూరు పంపింగు స్కీము విఫలత : పంటచేలు బీడు
★ వాకాడు సేవాక్షేత్రం : లూథర్ ప్రశంస
★ రూ 1600 స్టాంపులు దొరికాయి!

కుల్లూరు పంపింగు స్కీము

లక్షరూపాయల పంపింగు స్కీము పూర్తిగా విఫలమైంది. గత సంవత్సరం అదనుదాటిన నెలరోజులకు గాని ఈస్కీము వల్ల నీరు సరఫరాకాగా, ఆలస్యంగా వేసిన పైర్లు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నవి. ఈ సంవత్సరమైనా అదునుకు పైరు పెట్టుకొందామని రైతాంగం ప్రయత్నించిందిగాని, ఇంజన్ల వల్ల వచ్చేనీరుచాలక వేసినది ఎండిపోతూ, నారువేయకుండా సగంభూమి బీడుగా పడివున్నది. అసలు ఈ స్కీములోనే లోపమున్నది. దానికి నిర్ణయింపబడిన అయకట్టుకు నీరు సరఫరాకేసే శక్తి ఇంజన్లకు లేదు.

పదయాత్రలతో ప్రజల కష్టసుఖాలను స్వయంగాచూచి, తెలిసికొని సహాయపడే దయార్ద్రహృదయులైన కలెక్టరు శ్రీ రాజగోపాల్ గారు, మా గ్రామం విచ్చేసి, ఈ స్కీము విఫలతను, రైతుల దుస్థితిని స్వయంగా దర్శించి, గమనించి మాకు తగినవిధంగా సహాయపడవలసిందిగా ప్రార్థించుచున్నాము. వారి రాకకొరకు నిరీక్షిస్తున్నాము. —లక్కాకుల వెంకయ్య, పంచాయతీ అధ్యక్షుడు.

వాకాడు సంస్థలు: మరొక ప్రశంస

18 తేదీ వాకాడు శ్రీ బాలకృష్ణ సేవా క్షేత్రాన్ని, సంస్థలను సందర్శించిన రాష్ట్ర సమాచారపౌరసంబంధ శాఖాధికారి శ్రీ నరేంద్ర లూథర్ ఈ క్రిందివిధంగా అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చారు.

"నేను ప్రాంతంవచ్చి శ్రీ బాలకృష్ణా రెడ్డిగారిచే నిర్వహింపబడుతున్న అనేక సంస్థలను చూడగలిగినందుకు మిక్కిలి సంతోషిస్తున్నాను. నేను కడసారి చూచిన 1958 కి నేటికి ఈసంస్థలు గుర్తుపట్టలేనం

—కొరకు 11-వ పేజీలో

శ్రీ ఆకిలివారి షష్టిపూర్తి

కవుల ప్రశంసలు

ఆదర్శోపాధ్యాయునిగా రాష్ట్రపతిచే గౌరవింపబడిన చిన్నచెరుకూరు హయ్యర్ ఎలిమెంటరీ సీనియర్ బేసిక్ పాఠశాల ప్రధా

—కొరకు 12 వ పేజీలో

అధ్యాపకవృత్తి వగచ దగిందిగాదు; ఉదాత్తమైంది!

మరికొన్ని గ్రామాలలో ఉపాధ్యాయదినం

రాష్ట్రపతి డాక్టరు రాధాకృష్ణ జన్మదినమైన 5 తేదీ ఉపాధ్యాయ దినోత్సవంగా ఈక్రింది గ్రామాలలోగూడా జరుపబడింది—

తడ: స్పెషల్ ప్రాథమిక పాఠశాలలో హెడ్మాష్టరు శ్రీ వి. వెంకురామయ్య అధ్యక్షతన జరిగింది.

చెన్నపల్లిపాళెం: శ్రీ ఇందుపూరు వెంకురెడ్డి మెమోరియల్ హైస్కూలులో ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ వి. సుబ్బరామయ్య అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో, గురు-శిష్యుల మధ్య వుండవలసిన సత్సంబంధాన్నిగూర్చి ఉపన్యాసాలు సాగినవి. డాక్టరు రాధాకృష్ణన్ శతాయుష్మంతులు కావాలని ఆకాంక్ష వెలిబుచ్చబడింది. విద్యార్థి నాయకుడు లింగారెడ్డి సభను చక్కగా ఏర్పాటు జేసారు. —సిహెచ్. సత్యనారాయణ

బుచ్చి: హైస్కూలు, ప్రాథమిక పాఠశాలల సంయుక్తయాజమాన్యాన జరిగింది. శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన హైస్కూలులో సభ జరిగింది. డి. డి. ఓ. శ్రీ ఎం. రామస్వామిరెడ్డి, ఎస్. ఇ. ఓ. శ్రీ ఎం. గోవిందయ్య శ్రీ కోవాలత్తిన చిన్నయ్య, శ్రీ కె. భూషణం ఉపన్యసించారు. రూరల్ టి. ఏ. కార్యదర్శి శ్రీ పి. లక్ష్మీనరసు వందన సమర్పణం గావించారు.

గుడ్లూరు సమితి

టీచర్లకు జీతాలులేవు!

కోడెల పోట్లాటలో లేగల కాళ్ళు విరిగినట్లు; రాజకీయ బలాబలాలకు రణరంగమైన గుడ్లూరు సమితిలోని ప్రాథమికోపాధ్యాయులకు గత మూడునెలలుగా జీతాలులేవట.

వహ్వా బాబా! ఉపాధ్యాయుల పాలిట శాపంగా పరిణమించిన ఈ పంచాయతీరాజ్యం!! —మా.కం.వి.

వాకాడు: ట్రెయినింగ్ స్కూలులో శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఇ. రామలింగారెడ్డి పతాకావిష్కరణం గావించారు. హైస్కూలు హెడ్మాష్టరు శ్రీ జోజా వివేకం ఉపాధ్యాయుల జీవితాలను గూర్చి ప్రసంగిస్తూ, ఉపాధ్యాయుడు త్యాగస్ఫూర్తిని స్వీకరించినందుకు వగచవలసినదని, అది గౌరవ ప్రతిష్ఠలతో కూడు

—కొరకు 12-వ పేజీలో

సమితుల వార్తావళి

కనిగిరి సమితిలో పది పాత తీర్మానాలకు మోక్షం!

కమ్యూనిస్టుల తీర్మానం ఓటమి

సర్వసభ్య సమావేశం 6, 7 తేదీలలోని, గోర్ల తిరుపతినాయుడుగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. అల్లూరి మృతికి సానుభూతి తెల్పుతూ శ్రీ విష్ణుగుంట పిరాంజనేయులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం ప్రథమంలో ఆమోదింపబడింది.

3 (ఏ) స్థాయి సంఘంలో ఖాళీఅయిన స్థానానికి బల్లపల్లి అధ్యక్షుడు శ్రీ వల్లా నాగిరెడ్డిగారు ఎన్నుకోబడినారు.

కనిగిరికి 5 మైళ్ళలోపువున్న అన్ని గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తిసరఫరా చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ; శాంక్షను అయిన కోల్డుస్టోరేజి నిర్మాణానికి తక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలని సమితి అధ్యక్షుడికి, పద్యాల ... బి. డి. ఓ. కు అప్పగిస్తూ, రెండు ఆయిల్ ఇంజన్ల పంపకాధికారం అధ్యక్షునికిస్తూ గూడా తీర్మానాలుగావింపబడినవి. లోగడ ప్రెసిడెంటు ప్రతికూలవర్గీయులలో అంగీకరింపబడని పది తీర్మానాలను ఈ జనరల్ బాడీ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది. పట్టణ నాయుడుపల్లె స్కూల్ బిల్డింగు కాంట్రాక్టు విషయంలో అధ్యక్షుడు, కమ్యూనిస్టులు మధ్య జరిగిన ... ఓటింగులో అధికారవర్గానికి 31, కమ్యూనిస్టులకు 12 ఓట్లు వచ్చాయి. శ్రీ వి. రామసుబ్బారెడ్డి వర్గం చీలడంతో సమితిలో కమ్యూనిస్టుల బలం క్షీణించిపోయింది.

బి. డి. ఓ. శ్రీ రఘురాం సమర్థుడు, దురుసైనవాడు కావడంతో సమితివ్యవహారములు ఒకస్థాయికివచ్చాయి.

కొండపి సమితి

కలెక్టరు శ్రీ రాజగోపాల్ 10 తేదీ కొండపి సమితిని గ్రామాలను సందర్శించారు. ఆనాటి ఉదయం ఉప్పలపాడులో గ్రామసహాయకుల శిక్షణ శిబిరానికి ప్రారంభోత్సవము, సామాజిక భవనానికి శంకుస్థాపనోత్సవము జరిపారు. ఈ సందర్భంలో శాసనసభ్యుడు శ్రీ నలమోతు చెంచురామానాయుడుగారి అధ్యక్షతన సభ జరిగింది. శ్రీ రాజగోపాల్ ఉపన్యసిస్తూ ప్రజా బాహుళ్యాన్ని చైతన్యవంతం చేసి, వారు పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమాలను దేవల్లి దీక్షాబద్ధులను గావించుటలో పంచాయతీరాజ్య వ్యవస్థ విజయవంతమైనదని ఆయన సందేహించేరని ఉద్ఘాటించారు. జిల్లాలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలను సందర్శిస్తూ, గ్రామీణుల సమస్యలను తెలుసు

—కొరకు 12 వ పేజీలో

కావలి కబుర్లు

సిటికొరకు బోరింగువద్ద రాత్రంతా పడిగాపులు!

విజయలక్ష్మి రైస్‌మిల్లుకు కార్మికమంత్రి ప్రశంస : చేవూరు లారీ ప్రమాదంలో ఒక యువకుని చావు

దావుగుంచిప్రజకు, జావళ్లోగుంటల్లో పొట్టులేవు, అసలె పెట్టుకొంప కావలంకె వచ్చికాంగ్రేసు మనవాళ్లు వరుసుదియ్యాలాక వానదేవ్వ! —శివారెడ్డి.

పోనుపోను వర్షం కురుస్తుండన్న ఆశ సన్నగిల్లుతున్నది. దుట్లుప్రక్క గ్రామాలలో అరవ దరవ నాలుగు దినుసులు

—కొరకు 11 వ పేజీలో

నెల్లూరు డి॥ మునసబ్ కోర్టులో

E. P. No. 231 of 62. O. S. No. 1021 of 1931 B. D. M. C.

కొండూరు వెంకురెడ్డి ... —డిక్రీహోల్డరు.

యిండూరు పట్టాభిరామరెడ్డి ... —జె॥ డెట్టర్సు

యీ నెంబరున యిందువెంట ప్రకటించిన B- షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తులను కోర్టువారి వుత్తర్వుమేరకు నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో సదరు కోర్టువారివల్ల 7-10-63 తేదీన బహిరంగ యాలము జరుపబడును. గాన అట్టి విషయము యిందుమూలకముగా యావన్మందికి తెలుపడమైనది.

—: స్థిరాస్తి షెడ్యూలు :—

నెల్లూరు రిజిష్ట్రేషన్ డి. యిలాకా, నెల్లూరు తాలూకా, నెల్లూరు సబ్ రిజిష్టరులో చేరిన నెల్లూరు టవున్ మునిసిపాలిటీ యేరియాలో చేరిన నెల్లూరు స్టోన్‌హవుస్‌పేట బజారువీధిలో యిందూరు పట్టాభిరామరెడ్డిగారి తాలూకు మునిసిపల్ వార్డు నెం. 5 రు, డోర్ నెం. 262 రు యింటికి హద్దులు:- [తూ] రోడ్డు [ద] బజారురోడ్డు [ప] బందారు రామకృష్ణయ్యకున్నూ - యిందూరు పట్టాభిరామరెడ్డిగారికిన్ని జాయింటు హక్కుగల వుమ్మడిగోడ [వు] యిందూరు పట్టాభిరామరెడ్డిగారి ఖాళీస్థలం. యీ హద్దులలోని షుమారు 10 అంకణముల మిద్దెయున్నూ, యీ మిద్దెకు అనుకొని వుత్తరంయుందు తంకురేకులతో వేయబడిన కొట్టు షుమారు 9 అంకణములున్నూ, వీటికి అమర్చియుండు తలుపులు, ద్వారబంధనములు, కిటికీలు, దేశీలు, పైకప్పుసామానులున్నూ, అడుగుస్థలముయున్నూ, యిందుకు సంబంధించిన యావత్తు హక్కు బాధ్యతలున్నూ సర్కారువారిపాట రూ. 20,000/- లు.

(2) నెల్లూరు టవున్ స్టోన్‌హవుస్‌పేటలో యుండు యిందూరు పట్టాభిరామరెడ్డిగారి తాలూకు మున్సిపల్ వార్డు నెం. 5 రు, డోర్ నెం. 261 రు మిద్దెకొట్టు ఖాళీస్థలమునకు హద్దులు:- [తూ] రోడ్డు [ద] యిందూరు పట్టాభిరామరెడ్డిగారి డోర్ నెం. 262 రు యింటిగోడ [ప] యీయింటి వర్షపునీరుపోను, యిందూరు పట్టాభిరామరెడ్డిగారి స్వంతగోడ వరసంముగోడకు అనుకొని బొండా రామకృష్ణయ్య సందుగోడ కొంతవరకు - ఖాళీస్థలము కొంతవరకు [వు] మునిసిపాలిటీవారి వీధి. యీ హద్దులలోని కళ్ళికోటపెంకుతో వేయబడిన షుమారు 40 అంకణముల యిల్లున్నూ, యీ యింటికి [ద-వు] షుమారు 10 అంకణముల మిద్దెయున్నూ, యిందుకు తూర్పు తంకురేకులతో వేయబడిన షుమారు 7 అంకణముల కొట్టుయున్నూ [తూ-ద] షుమారు 12 అంకణములున్నూ, అందుకు సంబంధించిన ఖాళీస్థలముయున్నూ, అట్టి 57 అంకణముల కట్టుబడికి అమర్చియుండు తలుపులు, ద్వారబంధనములు, కిటికీలు, దేశీలు, పైకప్పుసామానులున్నూ, అడుగుస్థలముయున్నూ, యిందుకు సంబంధించిన యావత్తు హక్కు బాధ్యతలు షుమారు క్రయం రూ. 40,000/- లు.

(3) నెల్లూరుటౌను చిన్నబజారు, తూర్పు కాకర్లవారివీధిలో తూర్పుశ్రేణిలో యిందూరు పట్టాభిరామరెడ్డిగారి తాలూకు మున్సిపల్ డోర్ నెం. 313, 313/1 ర్లు గలిగి క్రొత్త డోర్ నెం. 225, 226, 226/A ర్లు గలిగి, పడమరనేకలిసియుండే మిద్దె - పెంకుటియిల్లు - ఖాళీస్థలమునకు హద్దులు:- [తూ] రాళకాదేవి అమ్మవారు దేవస్థానమునకుపోవు సందువీధియున్నూ [ద] కాకర్లవారివీధిరోడ్డు [ప] ఊ. పెంచలురెడ్డి యిల్లు కొంతవరకు - స్వరంగుల వెంకటసుబ్బయ్యయిల్లు కొంతవరకు [వు] పాముల వీరబ్రహ్మయ్య ఖాళీస్థలం. యీ హద్దులలోని షుమారు 10 అంకణాలు మిద్దెయున్నూ, 10 అంకణాలు పెంకుటిల్లున్నూ, మిద్దెమీద షుమారు 7 అంకణములున్నూ యిందుకు అమర్చియుండు తలుపులు, ద్వారబంధనములు, కిటికీలు, దేశీలు, పైకప్పుసామానులు, అడుగుస్థలము, ఖాళీస్థలము 10 అంకణములున్నూ, ఇందులో కట్టుబడిన బొంతరాతిబావియున్నూ, ఇందుకుసంబంధించిన యావత్తు హక్కుబాధ్యతలున్నూ క్రయం రూ. 20,000/- లు.

(4) నెల్లూరు టవున్ నారాయణరావుపేటలో యిందూరు పట్టాభిరామరెడ్డిగారికి హక్కుఅనుభవము గలిగి స్వాధీనానుభవములో యుండు యిండ్లు - ఖాళీస్థలమునకు హద్దులు:- నెం. 12 రు వార్డు, డోర్ నెం. 167, 168 ర్లు గలిగిన మిద్దెయిల్లు - ఖాళీస్థలమునకు హద్దులు:-[తూ] రాజవీధి [ద] యిందూరు పట్టాభిరామరెడ్డి - నేలటూరు రామలింగయ్య - ఆ. సుబ్రహ్మణ్యం వగైరాలు వుమ్మడి వరసందుగోడ [ప] రాజవీధి [వు] రాజవీధి. యీ హద్దులలో 3 అంకణముల అంతస్తుగల కట్టుబడిమిద్దె, షుమారు 40 అంకణములున్నూ, షుమారు 5 అంకణములు కారుషెడ్డుయున్నూ, మిద్దెయిల్లు 20 అంకణములున్నూ, ఖాళీస్థలముయున్నూ, యీ స్థలములో బొంతరాతిబావియున్నూ, యిందుకు అమర్చియుండు తలుపులు, ద్వారబంధనములు, కిటికీలు, దేశీలు, పైకప్పుసామానులు, అడుగుస్థలము షుమారు క్రయం రూ. 20,000/- లు.

—ఆర్. దశరథరామరెడ్డి - డిక్రీహోల్డరు అడ్వొకేటు.

వరిబీజం. బుడ్డ, జార్ల, ఎంతలావుగా వాచియున్నను, ఈ మందు 7 రోజులు పూయుటవలన నొప్పి బాధ, లావు కరిగిపోవును. మరల రాదు. మందు కట్టి తిరుగవచ్చును. రు. 15 ఎం.ఓ. పంపిన మందు పంపుతాం.

రామచంద్ర ఫార్మశీ,
చెన్నూరు పోస్టు,
వయా. గూడూరు, నెల్లూరుజిల్లా.

నెల్లూరు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

I. A. 343 of 63. O. S. 90 of 60.
నెల్లూరు మున్సిపల్ కౌన్సిల్—పిటిషనర్.
(2) పర్వేపల్లి వెంకటశివరావు (3) పర్వే పల్లి వెంకటప్రకాశరావు వగైరా
—రెస్పాండెంట్లు.

పిటిషనరు డిక్రీప్రకారము డిక్రీమొత్తం చెల్లించనందుకు డిక్రీ షెడ్యూలు ఆస్తిని వేలం వేయవలసినదిగా ఫైనల్ డిక్రీ యిప్పించ మని పిటిషనరు కోరినందుకు 2, 3 రెస్పాండెంట్లకు నోటీసుకుగా 9-10-1963 తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నది. ఆరోజు పగలు 11 గంటలకు 2, 3 రెస్పాండెంట్లు కోర్టుకు హాజరుకాని యెడల యీ దరఖాస్తు వారి పరోక్షములో తీర్మానించబడును.

—మేనకూరు ఆదిశేషారెడ్డి,
పిటిషనరు అడ్వకేటు,

గుడివాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 77 of 55. E. P. 158 of 63.
State of Andhra Pradesh represented by Collector-Krishna —Decree Holder.
బొప్పరపు వెంకటసుబ్బారావు
—జడ్జిమెంటు డెట్టరు.

ఈ దిగువ నమూదుచేయబడిన స్థిరాస్తి పై కోర్టువారి యెదుట 14-10-63 తేదిన యేలము వేయబడును.

కృష్ణాడిస్ట్రిక్టు, పుయ్యూరు సబ్ రిజిష్ట్రారువారి యిలాకా యాకమూరు గ్రామములోని J. Dr. (ప్రతివాది) రా॥ యీ దిక్రీబాకీక్రింద జప్తుకాబడి యేలము కావలసిన స్థిరాస్తివైనం:-

(1) R. S. నె. 40 రు, 321 చ॥గ॥ స్థళము:- [తూ] బొప్పరపు కాశయ్య [ద] పుయ్యూరు వల్లూరురోడ్డు [ప] రాములపల్లి అమృతరామయ్య [ఉ] పుల్లేరుకాలవ సర్కారుపాట రూ. 500/- లు.

(2) R. S. నె 49 రు, య 0-18 ట్లలో Plot I-కు హద్దులు:- [తూ] బజారు [ద] బొమ్మారెడ్డి నాగిరెడ్డి మరియు 2 వ ప్లాటు [ప] వల్లభనేని దండయ్య [ఉ] పుల్లేరు కాలువ. యీ హద్దులమధ్య య 0-7¾ ట్లు సర్కారుపాట రూ. 400/- లు.

(3) R. S. నె 49 రు, య 0-18 ట్లలో Plot II-కు హద్దులు:- [తూ] బొమ్మారెడ్డి నాగిరెడ్డి [ద] గొంది కనకయ్య [ప] బొమ్మా రెడ్డి శేషయ్యవగైరాలు [ఉ] వల్లభనేని దండయ్య మరియు Plot I. యీ హద్దులమధ్య య 0-5¼ సెంట్లు.
సర్కారుపాట రూ. 300/- లు.
—జి. వి. అప్పారావు. అడ్వకేటు.

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

అ. నె. 127/1963 రు.

దొగ్గరిపు వెంకటసుబ్బయ్య, నంద్యాల } —వాది.

పర్ల సుబ్బమ్మ - కడుముకాల్వగ్రామం } —ప్రతివాది.

వాది ప్రతివాదిపైన రూ. 806-40 న. పై. లకు దావాను దాఖలు చేసినారు. ప్రతివాదికి పిర్యాదు అక్షేపణలున్న యెడల 16-10-1963 తేదిన పగలు 11 గంటకు పై కోర్టుకు హాజరుకావలెను.
—తోటపల్లె వెంకటసుబ్బయ్య, వకీలు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

డాక్టరు కె. ఎల్. రావు

కేంద్ర ఇరిగేషన్ మంత్రి డాక్టరు కె. ఎల్. రావు 30 తేది ఉదయం ఎక్సు ప్రెస్‌లో నెల్లూరు వస్తున్నారు.

నెల్లూరులో వారు డ్రయినేజ్ స్కీమును సందర్శిస్తారు; ఉ. 11-30 గంటలకు వారికి, మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. కి, శ్రీ గోపాల రెడ్డిగారికి జిల్లాపరిషత్తు చేసే సన్మాన కార్యక్రమంలో పాల్గొంటారు; మధ్యాహ్నం రాజపాళెంలో శ్రీ ఏ. సి. గారి 'లంచ్' తీసికొని, 2-30 కి బయలుదేరి కాళహస్తి కిపోయి సా. 5-30 గంటలకు స్వర్ణముఖి ఆనకట్ట ప్రాజెక్టు ఎడమవైపు కాల్వకు సంకుస్థాపనగావిస్తారు.

శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి

ఆంధ్ర ఇరిగేషన్ మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు 26 తేది మధ్యాహ్నం నెల్లూరు చేరారు. ఆరోజు సాయంకాలం గోపాలరెడ్డిగారి గండవరం, కోవూరు సభలలో పాల్గొంటారు.

రేపు (28 తేది) సాయంకాలం గోపాల రెడ్డిగారితో వెళ్లి నాయుడుపేట సభలో పాల్గొని రాత్రి నెల్లూరుకు తిరిగివస్తారు;

29 తేది నెల్లూరు;

30 తేది మ 3-00 లకు కె. ఎల్. రావుగారితోగూడా కాళహస్తికిపోయి స్వర్ణ ముఖి ప్రాజెక్టు శంకుస్థాపన కార్యక్రమా నికి అధ్యక్షత వహిస్తారు. రాత్రి కాళ హస్తిలో వుంటారు;

1 తేది ఉ. 9 గంటలకు వాగలమంద వద్ద స్వర్ణముఖి కాల్వని శంకుస్థాపన కార్యక్రమంలో పాల్గొని రాత్రి నెల్లూరు.

2 తేది నెల్లూరు.

3 తేది గుంటూరుకు పోయెదరు.

శ్రీ గోపాలరెడ్డి

డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు నిన్న కావలి, గౌరవరం సభలలో పుపన్యసించారు. ఈరోజు బ్రాహ్మణక్రాక, జలదంకి, సిద్దనకొండూరు; గండవరం, కోవూరు సభలలో పాల్గొంటున్నారు.

28 తేది ఉ 9 గం. కోట, 10 గం. గూడలి, మధ్యాహ్నం భోజనం, విశ్రాంతి కోట; సా. నాయుడుపేట బహిరంగసభ.

29 తేది నెల్లూరు.

30 తేది కాళహస్తి; 1 తేది ఉదయం 9-00 లకు వాగలమందవద్ద స్వర్ణముఖి కాల్వకు శంకుస్థాపన. 9 లక్షలు ఖర్చయ్యే ఈ కాల్వవల్ల వెంకటగిరి తాలూకాలోని మేనకూరు, పున్నేపల్లి వగైరా గ్రామాలకు సంబంధించి 6000 ఎకరాలకు పారుదల వసతి లభిస్తుంది.) అనంతరం తిరుపతి కొండకు పోతారు.

2 తేది సా. గూడూరులో గాంధీ జయంతి సభలో పుపన్యసిస్తారు. భోజనా నంతరం అచ్చటనుండే మెయిల్‌లో గుంటూరుకు పోతారు, 3 తేది గుంటూరు, 4 తేది హైదరాబాదు, అచ్చట నుండి ఢిల్లీ.

తరిమెల నాగిరెడ్డి

కమ్యూనిస్టు నాయకుడు శ్రీ తరిమెల నాగిరెడ్డి 24 తేది నెల్లూరు టౌనులో పుపన్య సించారు. ఇటీవల ఏర్పడిన పోటీ కమ్యూ నిస్టు సంఘం ఆధ్వర్యాన ఈ సభ జరగడం, ఇది కమ్యూనిస్టు పార్టీకి సంబంధించినది శ్రీ పరిటూరు రామకోటయ్య, శ్రీ మోట బోతుల వెంకటయ్య ప్రభృతులు ప్రకటనతో కరపత్రాలు వెదజల్లబడడంతో, పెటో అనక్తి అనకమైన సంఘటనలు తవచ్చునని భావించి సభకు జనం బాగా వచ్చారు.

నాగిరెడ్డిగారు చైనాను పల్లెత్తుమాట అనకుండా; కాంగ్రెసు తదితర విషయాలలో పెకింగ్ మాస్టర్సు వాయిస్‌గా నెహరూ విదే శాంగవిధానాన్ని దుయ్యబట్టి; నెహరూ ప్రభుత్వ ఆర్థిక, విదేశాంగవిధానాలు సామ్రాజ్యవాదంవైపుకే మొగ్గుచూపుతున్న వని వాపోయారు. సరిహద్దులో చైనా సైనికసంచలనాన్ని కేవలం పత్రికలు సృష్టిస్తున్న కట్టుకథలని ప్రజలను నమ్మించజూచారు. ఉత్తరప్రదేశ్‌లో ముఖ్య మంత్రిగా సుచేతకృపలానీ కావడంకంటే స్వతంత్రపార్టీవారు కావడం మేలన్నారు. కామరాజపథకం కాంగ్రెసును రక్షించలే దన్నారు. తాము జుట్టుజుట్టుపట్టుకున్నా, ముష్టియుద్ధాలు చేసుకున్నా కమ్యూనిస్టు పార్టీమాత్రం బలపడగలదన్నారు.

మొత్తానికి శ్రోతలు శ్రీ నాగిరెడ్డిగారి పుపన్యాసాన్ని చాల సహనంతో విన్నా రనే చెప్పవలసివుంటుంది.

తండ్రిచే పసికందు దారుణ హత్య

పొదిలితాలూకా మాధవరంలో తన 1 నెల 20 రోజుల పసికందును తనభర్త రావులపల్లి శ్రీరాములు, మామ చినకోటయ్య కలసిహత్యజేసారని, శ్రీరాములుభార్య పాలి సుకురిపోర్టుచేసిందట. ఆబిడ్డ తనకు పుట్టిన వాడుకాడనే అనుమానంతో తనభర్త యీ ఘోరకృత్యానికి ఒడిగట్టివుంటాడని, ఇత రులు చంపివుండరనిగూడా ఆమె తెలియ జేసిందట.

కీ. శే. కనకమ్మ కర్మక్రతువులు

స్వర్గీయ పొణకా కనకమ్మగారి కర్మ క్రతువులు 25 తేది పారిశ్రామిక విద్యా లయంలో చాలగొప్పగా జరిగినవి. జీవించి వుండగా ఎట్లా పువ్వులలోపెట్టి పూజించారో, అంత్యక్రియలనుగూడా అంత భక్తి ప్రపత్తులతో ఆమె అస్తులంధువర్గం జరి పింది. ఈ సందర్భంలో నెల్లూరులోని 18 హాస్టళ్ళకు సంబంధించిన దాదాపు 2500 మంది బాలబాలికలకు షడ్రసోపే తమైన భోజనంపెట్టబడింది. అదేవిధంగానే పేదలకు అన్నదానంగూడా జరిగింది. ఇది ఆ కీర్తిశేషురాలి ఆత్మకు సంతృప్తిని కలి గించేకార్యం.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు అనాటి సాయం కాలం పారిశ్రామిక విద్యాలయానికిపోయి, కనకమ్మగారి కుటుంబీకులను పరామ ర్శించారు.

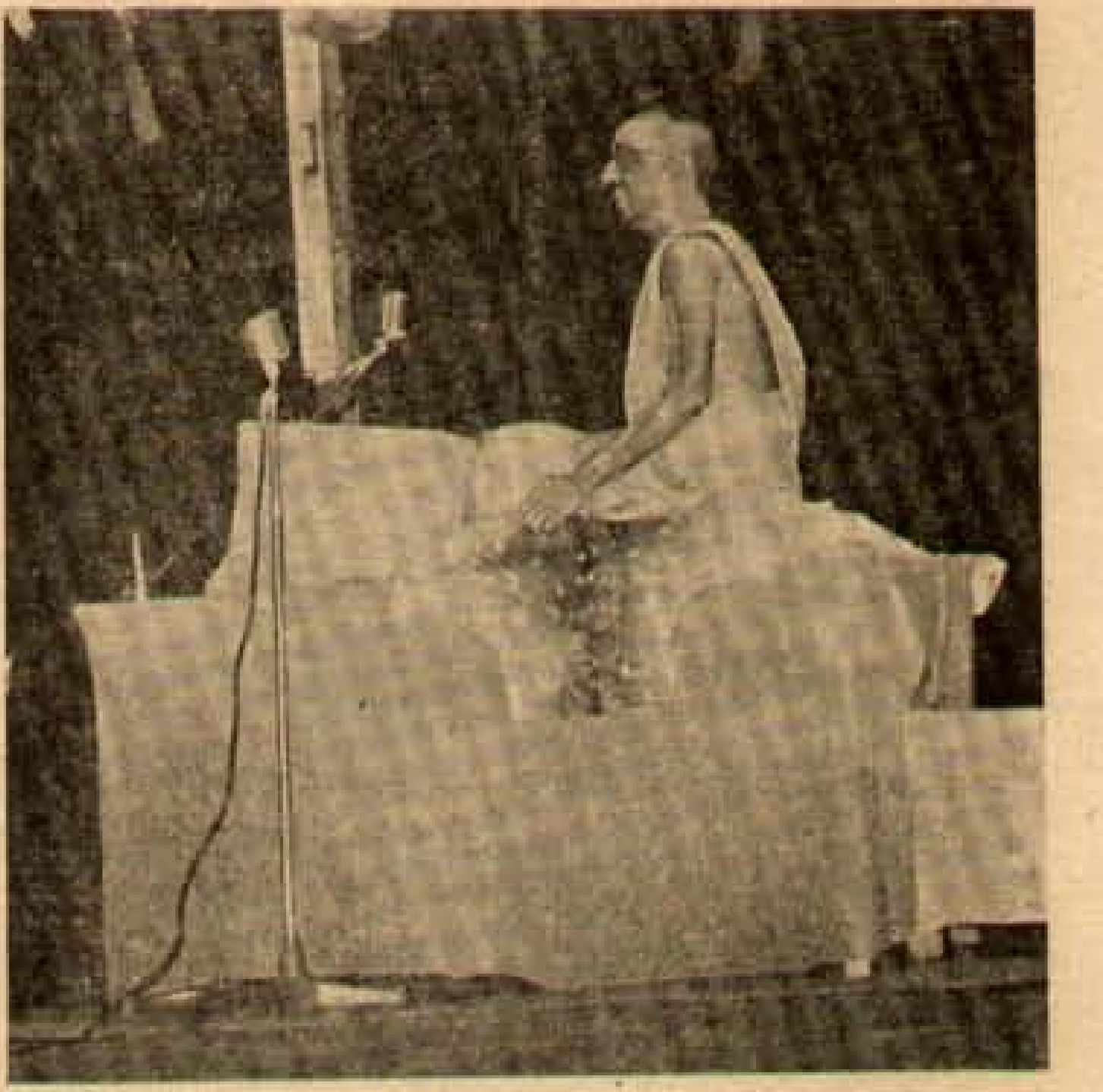
హోటళ్ళ విందు

నెల్లూరు హోటల్ అసోసియేషన్‌వారు శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిని 23 తేది ఉదయం గొప్ప అల్పాహారవిందుతో సత్కరించారు. కార్యదర్శి ఎం. ఎస్. సూర్యనారాయణ శ్రీ గోపాలరెడ్డికిస్వాగతంచెప్పారు. ఎప్పుడూ కాంగ్రెసుకు అండగావుంటూ, ఆ అభిమానం తోనే తనను నెల్లూరులో మొట్టమొదటగా సత్కరించినందుకు శ్రీ గోపాలరెడ్డి అసో సియేషనుకు కృతజ్ఞత వెల్లడించారు.

శ్రీ చిన్మయానంద నెల్లూరు ఉపన్యాసాల రికార్డులు

ఈనెలకార్డుచేయబడిన స్వామి చిన్మయా నంద ఉపన్యాసాలు **6-10-63 తేది ఆదివారం సా. 5-30** గంటలకు పురమందిరంలో రికార్డుచేయబడును. వారిపుప న్యాసాల వ్యాపరణ పోటీలో పాల్గొనదల చినవారు వినవచ్చును. ఈపోటీలో ప్రథమ బహుమతి రూ. 200/- లు, రెండవ బహు మతిరు. 100/- లు విలువగలపుస్తకములు.

వివరములకు:- వి. వి. సుబ్బారెడ్డి, మున్సిపల్ వైసుఛేర్మెన్ - నెల్లూరు.

నెల్లూరు వేదికమీద స్వామి చిన్మయానంద. (ఫోటో: ఎతిరాజ్.)

భగవత్తత్వబోధనే మతం యొక్క ప్రధానోద్దేశ్యం

నెల్లూరులో స్వామి చిన్మయానంద

స్వామి చిన్మయానంద ఈనెల 17 తేది నుండి నాలుగురోజులపాటు మత, వేదాంత విషయాలపై నెల్లూరులో పుపన్యసించారు. విద్యామంత్రి శ్రీ పి.వి.జి.రాజు తొలిరోజు ఈ పుపన్యాసకార్యక్రమానికి ప్రారంభోత్సవం గావించారు. అనర్గళమైన స్వామీజీ వాక్చాతుర్యం పట్టణంలోని విద్యావంతులను విశేషంగా ఆకర్షించింది. రోజురోజుకు శ్రోతలసంఖ్య పెరిగిపోయింది. నెల్లూరుపౌరులకు ఈ అవ కాశాన్ని కల్గించిన శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసా రెడ్డి, పి. వి. సుబ్బారెడ్డి, వక్తి నరసింహం శెట్టి ప్రభృతులు సభలకు చక్కని ఏర్పాట్లు గావించారు.

స్వామీజీ నాలుగురోజుల పుపన్యాసాల సారాంశాన్ని దిగువ యిస్తున్నాము—

ప్రజల శీలము నిర్దుష్టము కానంత కాలము దేశమునకు వాస్తవమైన అభ్యుద యము కలుగదు. రాజకీయ వేత్తలు పంచ వర్ష ప్రణాళికలను సిద్ధముచేసి, కార్య క్రమములు సాగించుచున్నను, భౌతిక శాస్త్రవేత్తలును, రసాయనజ్ఞులును పరి శోధనలు జరిపి క్రొత్తసంగతులు కనిపెట్టు చున్నను, ఇట్టి పరిశోధనల ఫలితమును గాని, ప్రణాళికల లాభమునుగాని పొంద గలిగిన శీలము, అర్హత ప్రజలు సంపా దించుకొనవరకు దేశముయొక్క పురోగమనమువెనుకబడుచునేయుండును. కావున మానవుడు తన శీలమును చక్క బరచుకొనుటయే అతని ప్రధానకర్తవ్యము. మానవుని శీలమును పెంపొందించుటకై ప్రపంచములో ఎందరో మహానుభావులు, ఋషులు, ప్రవక్తలు కృషిచేసియున్నారు. ప్రజా శీలమునకు ఉన్నతస్థాయి ఏర్పడ వలెనన్న, హెచ్చుతరగతులవారు తమ నైతిక స్థాయిని పెంపొందించుకొనవలెను. "యద్యదాచరతి శ్రేష్ఠః తత్తదేవేతరోజనః సయత్ ప్రమాణంకురుతే లోకస్తదను వర్తతే"— గొప్పవారు ఏమి చేతురో సామాన్యులు అదియే చేయుదురు.

మనలను రక్షించుకొనుటకు మనమే. ఆత్మరక్షణము అర్థించువానికి వేదాంతము సహాయపడగలదు. బాహ్యాన్వేషణగల మన దృష్టిని అంతరాత్మనియందు మరల్చు కొని అభ్యాసము చేయవలెను. మతము గూడ ఒక శాస్త్రమే. పూర్వపు ఋషులు పరి శోధించి జీవిత రహస్యములను ఆవిష్క రించిరి. ఆధ్యాత్మిక పరిశోధనకు ప్రశాంత స్థలమే కావలయును. జీవిత మనగా అది యొక అనుభవధార. అనుభవమును పొందుటకు కర్త, విషయము, కార్యము అను మూడు ప్రాధాన్యము వహించును. ఈ మూటియొక్క ఏకీభావమే అనుభవము. అనుభవమునకు జ్ఞానేంద్రియములు ముఖ్య సాధనములు. ఇంద్రియములన్నియు తమకు తెలిసిన విషయములను మనస్సుకు నివే దించును. ఇంద్రియములద్వారా సేకరింప బడిన విషయములను తుది తీర్పునకై మనస్సు బుద్ధికి సమర్పించును. ఆ బుద్ధి యొక్క తీర్పులను కర్మేంద్రియములు అమలు జరుపును. బుద్ధియొక్క తీర్పులు వాసనావిశేషములనుబట్టి మారుచుండును. మన జీవితయాత్ర భిన్నానుభవములను, అభిరుచులను సేకరించినది. ఇవియే వాస నలు. మనవాసనలు వుత్తమములగుచో, మన ప్రవర్తన ఉత్తమమైయుండును. అవి హీనములయినచో, మన ప్రవర్తన నీచమై యుండును. ప్రజల జీవిత మూల్యములు హెచ్చుస్థాయికి రావలెను. ప్రజలకు మాన సిక పునరుద్ధరణము, పునర్నిర్మాణము కావలసియున్నది. దుష్ప్రవృత్తులు, శిష్ట ప్రవృత్తులుగా మారవలెను. ప్రజలకు ఉత్తమ జీవిత విజ్ఞానములు అలవడవలెను. కావుననే మత ప్రచారము మనకవసరము. జాతీయ దృష్టియు, సాంఘిక పుష్టియు మతమువలన మనము సాధించుకొన వచ్చును. జగత్తులోని జీవరాసులలోగల చైతన్యమంతయు ఒక్కటియే. బల్బులు వేరైనను విద్యుచ్ఛక్తి ఒక్కటియే అయినట్లు జీవరాసులలోని చైతన్య మంతయు ఒక్క టియే. ఈ చైతన్యము ఒక వస్తువులలో ప్రవేశించినప్పుడు నానాకారములుధరించు చున్నది. కాని నానాత్వమునందు, ఏకత్వ మున్నది. ఈ సంగతి గుర్తించినప్పుడు భిన్నభావమును పోగొట్టుకొని మానవుడు భగవత్తత్వము గ్రహించును. ఈ తత్వ మును బోధించుటయే, మతముయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యము.

పెన్నకు నీళ్లు

నెల్లూరు ఆనకట్టమైన	2.30 అ.
సంగం ,,	2.00 అ.

25 తేది గోపాలరెడ్డిగారి స్వాగతంలో వర్షం కూడా కొద్దిగా ముఖంచూపిందిగాని, యింకా పూర్తిగాదాదామా పోదామా అనే సందిగ్ధంలోనే వున్నట్లున్నది.!

త్యాగాగ్నితప్తమైన కనకం

శ్రీమతి కనకమ్మ

కర్మయోగినిగా ఆమెకు నెల్లూరు సానుభూతి సభలో శ్రీ గోపాలరెడ్డి భక్త్యంజలి

శ్రీమతి పొణకా కనకమ్మ మరణానికి సానుభూతి సూచకంగా 26 తేది ఉదయం జిల్లా కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యాన, శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి అధ్యక్షతన నెల్లూరు సెంట్రల్ బ్యాంకు భవనంలో సభ జరిగింది. శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారుగూడా పాల్గొన్నారు. జిల్లాలోని వృద్ధ కాంగ్రెస్ వాదులందరినీ ఒక వేదికమీదకు చేర్చింది ఈ సానుభూతిసభ.

శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు మాట్లాడుతూ జీవితాంతం వరకు కనకమ్మగారు దేశాన్ని స్మరించని క్షణంలేదని; నేటి కాంగ్రెస్ పరిస్థితులుచూచి మనస్సు కష్టపడకుండా ఆమె కథ తేరిపోయిందన్నారు.

శ్రీ ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య కనకమ్మ, తిక్కవరపు సుదర్శనమ్మగారలు ఆంధ్రదేశానికంతా మార్గదర్శకులైనారని, శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయం సత్యాగ్రహ శిబిరంగా వుండినదని, అది సామాన్యమైన సంస్థగాదని వ్రాకుచ్చారు.

స్త్రీలకు దేశాభిమానం కలిగినదన్నా, స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో వారు పాల్గొన్నారన్నా దానికి కారణం కనకమ్మగారేనన్నారు శ్రీ వేమూరు లక్ష్మయ్య.

ఏ కార్యక్రమానికైనా పూర్తి బాధ్యత వహించి, ఇతర జిల్లాలనుండిగూడా వందలమందిని ఆకర్షించి వుద్యమాలు నడిపిన మహావ్యక్తి శ్రీమతి కనకమ్మ అని శ్రీ బొమ్మా శేషురెడ్డి అంజలి ఘటించారు.

శ్రీ గండవరపు హనుమారెడ్డి ప్రసంగిస్తూ, కనకమ్మగారు పొట్లపూడిలో స్థాపించిన సుజనరంజని సమాజం అన్ని వుద్యమాలకు ఛత్రంగా వుండినదన్నారు.

శ్రీ ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం ఆవేశంతో మాట్లాడుతూ, గాంధీజీ వచ్చినప్పుడు పల్లెపాడు ఆశ్రమంలో ముత్తైదువగా, మంచి కావ్యవనితగా, కుంకుమబొట్టుతో, వేలాది ప్రజలమధ్య వుండిన శ్రీమతి కనకమ్మ, గాలిగోపురంవలె తనను గొప్పగా ఆకర్షించిందని, స్వతంత్ర సమరానికి మన జిల్లాలో అది ప్రారంభోత్సవమని అన్నారు.

తానసమంతటి సఖ్యురాలు, కనకమ్మగారికి ఆప్తురాలైన శ్రీమతి ద్రోణంరాజుల లక్ష్మీబాయమ్మ మాట పెకలని వణ్కుగొంతుతో కనకమ్మ ఉత్తమోత్తమమైన, మహత్తరమైన జీవితాన్ని గడిపిన వ్యక్తిగా పేర్కొంటూ, మహారత్నం రాలిపోయిందన్నారు.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు—అన్నిరంగాలలో అభిరుచులను పెంపొందింపజేసి, అందరిలో వుత్తేజాన్ని కల్గించిన మహావ్యక్తిగా; కష్టాలను, నిరాశలను హృదయంలో వుంచుకొని, అందరిని ప్రోత్సహించిన ఆశావాదిగా; జీవితాంతంలోనూడా కృష్ణరాముని ఆర్పొనకుండా, విరమణముహూర్తంలో ఆశ్రమానికి పోకుండా, కష్టాలనుభవిస్తూ సంస్థలను స్థాపించి సేవచేసిన కర్మయోగినిగా పేర్కొంటూ, స్మృతిమాత్రమే మిగిలిన ఆమెకు భక్త్యంజలులు ఘటించారు. "ఆనాడు కనకమ్మగారు అందగా వుండకపోయినట్లయితే, స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి మనజిల్లాలో ఇంత వుత్సాహం వచ్చివుండేది కాదేమో! అందులో ఆమెభాగం, పాత్ర ప్రత్యేకమైనది, విశిష్టమైనది. ఆమె త్యాగసుందరంగా నడచిన వ్యక్తి. ఆర్థిక దిబ్బలు, ఇతర బాధలు యిన్ని వున్నా, శివుడు హాలాహలాన్ని మ్రింగినట్లు, వాటినన్నిటిని దిగమ్రింగి, దేశానికి సేవను త్యాగాన్ని చూపించింది కనకమ్మ. మనందరికి దేశభక్తి, సేవాసక్తి, నీతి అలవాటుచేసింది. ఆమె కాంగ్రెస్‌ద్వారా భోగాలను కోరలేదు, అనుభవించలేదు. అందుకు ఆమె నిరుత్సాహపడలేదు. త్యాగాలు, కష్టాలు, బాధ్యతలేఅందుకున్నదిగాని, సుఖాలుకోరలేదు" అన్నారు శ్రీ గోపాలరెడ్డి. "త్యాగాగ్నితప్తమైన కనకం శ్రీమతి కనకమ్మ. ఆమె 14 వన్నెల బంగారంగాదు; 24 వన్నెల కనకం" అనికూడాఅన్నారు. ఆమెకష్టాల శంకుస్థాపన మీదనే రెండుసంస్థలు (కస్తూరిదేవి విద్యాలయం, పారిశ్రామిక విద్యాలయం) వెలసినవని, వాటినిఆమె తన కీర్తిస్తంభాలుగా నిలబెట్టుకొనిపోయారనిచెప్పారు. "శ్రీమతి కనకమ్మగారి జీవితం ఒక త్యాగమహాకావ్యం" అని వ్రాకుచ్చారు శ్రీ గోపాలరెడ్డి.

సభాంతంలో దివంగతురాలైన ఆ మహావ్యక్తి ఆత్మశాంతికి మౌనప్రార్థన జరిగింది.

—మా. వి.

(5 వ కాలం తరువ)

వ్రాసిన ఉత్తరాన్ని ప్రస్తావించి, ఇది ఎం. ఎల్. ఏ. లు, ఎం. పి. లు రాజీనామా పెట్టవలసిన తరుణం కాదన్నారు శ్రీ గోపాలరెడ్డి.

నెహ్రూ నాయకత్వాన్ని చరిత్రాత్మకమైన, విప్లవపూరితమైన, అపూర్వమైన, అసమాన నాయకత్వంగా శ్లాఘిస్తూ; 17 ఏండ్లు ప్రధానిగావుండి, ప్రజామోదం పొందిన నాయకుడు ప్రపంచంలో మరొకరు లేరని; కలకత్తాలో వారి ఎన్నికసభకొకదానికి 10 లక్షలమంది విచ్చేశారని, అంతకుముందు స్నేహితపు రోజులలో పెకింగులో 15 లక్షలమంది ప్రజలుపాల్గొన్నారని, ఏ ప్రపంచనాయకుడూ అంతపెద్దసభలలో వుపన్యసించలేదని, అలాంటి నాయకుడు రాజీనామాలిచ్చి ప్రజల దగ్గరకు పొమ్మని ఏ వుద్దేశ్యంతో చెప్పారో అర్థం చేసుకోవాలని; లేనిపోని శంకలు, సందేహాలు పెట్టుకుని వ్యాఖ్యానిస్తుంటే దానివల్ల కాంగ్రెస్‌కుగాని, తమకుగాని లాభంలేదనిచెప్తూ, శ్రీ గోపాలరెడ్డి కాంగ్రెస్‌వాదుల, ప్రజల హృదయాలుతాకిన తన వుపన్యాసాన్ని ముగించారు.

ENQUIRIES SOLICITED

Damodar Factory Envalopes, Files & Stationary of Superior Variety and other Stationery.

Machinery Paints & Chemicals Ltd., (M. P. C Brand)

Chanda Paints (P. C C. Brand)

Armstrong Smith Ltd., — Engineering Materials.

District Agents:

S. V. TRADERS,

17/195, Trunk Road (Up Stairs) Near Pogathota Post Office,

NELLORE.

నెల్లూరు రైల్వేస్టేషనులో ప్రజాసముద్రం మధ్య శ్రీ గోపాలరెడ్డి. (—ఫోటో: ఎతిరాజ్ స్టూడియో)

'పదవిపరిత్యాగసత్యాగ్రహి' శ్రీ గోపాలరెడ్డికి నెల్లూరులో అపూర్వస్వాగతం!

"కాంగ్రెస్ నేడు వుండవలసినంత ఆదర్శంగాలేదు. దాని పదును పోయింది. పదవీ వ్యామోహం వచ్చింది సేవాభావం, త్యాగభావం మరుగుపడి స్వార్థం, స్వాభిమానం ముందుకు వచ్చినవి ఇది మంచిదిగాదు. కాంగ్రెస్ సంఘాలు చురుకుగా పనిచేయాలి కాంగ్రెస్‌వాదులు ఆత్మపరీక్ష చేసుకొని, కాంగ్రెస్‌ను బలపరచుకోకపోతే అది స్వీకరించిన బాధ్యతను ఎట్లా నిర్వర్తించటం? మన యింటిని సరిదిద్దుకోకపోతే ప్రయోజనంలేదు. దానికి మా 12 మంది పదవీ పరిత్యాగం ఈషణ్మాత్రమైనా వుపకరించగలిగితే తృప్తివుంటుంది. మాకు నిరాశలేకుండా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను" అని, అధికార పరిత్యాగానంతరం మొట్టమొదటగా 25 తేది సాయంకాలం నెల్లూరులో జరిగిన పెద్ద బహిరంగసభలో డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు కాంగ్రెస్‌వాదులకు విజ్ఞప్తిచేసారు.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు ఆనాటి వుదయం గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో హైదరాబాదునుండి నెల్లూరుకురాగా స్టేషనులో కనీవినీ ఎరుగనిరీతి స్వాగతం యివ్వబడింది. జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి, శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి, జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి మున్నగు వందలాది కాంగ్రెస్ అభిమానకోటి; శ్రీ ఎం. వి. రాజగోపాల్, ఎస్. పి. శ్రీ కృష్ణమాచారి వగైరా అధికారవర్గం ఈ స్వాగత కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. వందలాది పుష్పహారాలు వారి కంఠాన్ని అలంకరించాయి. వెంకటగిరి రాజా రెండవ కుమారుడు శ్రీ గోపాలకృష్ణ యాచేంద్రగారు గూడా శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారికి స్వాగతమిచ్చిన వారిలో వున్నారు.

బహిరంగ సభలోనూడా పెక్కుమంది వ్యక్తులు, అనేక సేవాసంస్థలు పూలమాలలతో శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిని అపూర్వంగా సత్కరించారు. జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ సంజీవరెడ్డి శ్రీ గోపాలరెడ్డికిస్వాగతం చెప్పారు.

"మాకు – ప్రజలకు మధ్య అడ్డంగా వుండిన తెర తొలగిపోయింది" అని హారంభమైన శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి వుపన్యాసం 65 నిమిషాలపాటు వుత్తేజకరంగా సాగింది. కాంగ్రెస్ వాదులకు మేలుకొలుపుగా, కర్తవ్యబోధకంగా ఆ వుపన్యాసం గంభీరంగా వుండినది. చీమచిటుకుమన్నా వినబడేంత నిశ్శబ్దంగా, ఆసక్తితో సభికులందరైన వేలాదిజనం విన్నారు.

తాను 16½ సంవత్సరాలు మంత్రిగా పెద్ద కేంద్రాలలో, 4½ సంవత్సరాలు కార్యదర్శిగా గడిపినవారన్నారు. స్వాతంత్ర్యోద్యమం ప్రారంభించినప్పటినుండి తన 42 ఏండ్ల రాజకీయజీవితంలో తాను కాంగ్రెస్‌తల్లిఒడిలో పెరిగానన్నారు. గతంలో గాంధీగారు ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహాలలో మొదటిజట్టులోపాల్గొనే అదృష్టం తనకుకలిగిందని; ఇప్పుడు క్రొత్తదైన ఈ పదవీవిరమణ సత్యాగ్రహంలోగూడా మొదటిజట్టు అయిన 12 మందిలో ఒకడయ్యేభాగ్యం తనకుదక్కడం సంతోషాన్ని కల్గిస్తున్నదన్నారు. 1937 లో తాను అనుకోనప్పుడు మద్రాసులో మంత్రిత్వం లభించిందని, ఇప్పుడూ తాను అనుకోకుండానే పదవివిరమణ జరిగిందని శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారన్నారు. తానేమీ సన్యాసినిగాదని, పదవంటే వైరాగ్యంలేదని, పదవి పోతున్నదని తెలుసునని, కాని ఒక పవిత్రమైన ఆదర్శంకోసం యిది జరిగిందని, దీనినొక గౌరవంగా భావిస్తున్నానని శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు సగర్వంగా వ్రాకుచ్చారు.

కష్టాలుపడినప్పుడే కాంగ్రెస్‌శక్తి పెరిగిందని, సైన్యకుపోయినప్పుడే కాంగ్రెస్ బలపడుతూ వచ్చిందని; తానుగూడా మంత్రిగాగాకుండా 1937, 1946, 1955 ఎన్నికలలో పోటీచేసినప్పుడు అఖండ విజయం పొందానని; అదే 1952 లో ఆర్థికమంత్రిగా 'పదవులతోగా' ఎన్నికలలో పాల్గొనేసరికి, ఒక సామాన్యయువకుని చేత ఓడింపబడినానని చెప్తూ– "మొన్నగూడా శ్రీ యువ ర్ద్ న, మంత్రిగాకుండా వుంటే ధైర్యంగావుండేది. మంత్రిగా వుండా రము చేయుతేదుకాబట్టి గెల్చానేమో! నేనే పోయివుంటే విషమైవుండేదో! అధికారంలో లేనప్పుడు యెవరికైనా గెలువవచ్చు, అధికారంలోవున్నప్పుడు యెవరికైనా కష్టమేనేది అనుభవపూర్వకంగా తెలిసింది" అని శ్రీ గోపాలరెడ్డి చెప్పినారు.

కాంగ్రెస్ ఇక సత్యాగ్రహాలుజేసి స్వరాజ్యాన్ని సంపాదించిందని, దానిని సంరక్షించవలసినబాధ్యత కాంగ్రెస్‌దని; 50,000 కోట్లరూపాయలు వెచ్చిస్తేనేగాని ప్రజలదరిద్రంపోదని; 5 సత్యాగ్రహాలు జేసినకాంగ్రెస్ 5 ఎన్నికలలోనైనా గెలవాలని, 5 పంచవర్ష ప్రణాళికలనైనా పూర్తిచేయాలని, అందువల్ల 1976 వరకు కాంగ్రెస్‌పార్టీఅధికారంచేయాలని, లేకుంటే చరిత్ర జిందాబాదంజీస్తుందని శ్రీ గోపాలరెడ్డి వుద్ఘాటించారు.

తన పదవీత్యాగమొక త్యాగంగాదని; గవర్నర్లను, ప్రధాన న్యాయమూర్తులను నియమించడంవంటి దేశీయ వ్యవహారాలన్నింటిని నిర్వహించే శ్రీ లాల్‌బహదూర్ శాస్త్రి పదవి వదలుకోవడం అసమానమైనవిషయమని; పట్టాభిషేకసమయంలో, వాల్మీకి మనోజ్ఞంగా వర్ణించినట్లు, రాముడు రాజ్యాన్ని గడ్డిపరకను తీసివేసినట్లు, శ్రీ శాస్త్రి పదవీపరిత్యాగంచేసారని అన్నారు. అట్లనే మొరార్జీ దేశాయ్ అని; ఆ విధంగానే 7 కోట్ల జనాభాగల రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రియైన శ్రీ సి. బి. గుప్త త్యాగంగూడానని శ్రీ గోపాలరెడ్డి అన్నారు. రాజ్యపరిత్యాగము, వనవాసము లేకుంటే రాముడు గూడా అందరి రాజులలో ఒకడయ్యేవాడని, అవసరమైనప్పుడు కాంగ్రెస్‌గూడా అవిధంగా చేయగలదనుటకు తమ అధికార పరిత్యాగం నిదర్శనమని వుదహరించారు. పూర్వం సత్యాగ్రహంచేసి, కాంగ్రెస్ పునరుజ్జీవితమయ్యేదని; ఇప్పుడు అలాంటి సత్యాగ్రహంచేసి జైళ్లకుపోయే అవకాశంలేదని, అందువల్ల ఇప్పుడొక క్రొత్త సత్యాగ్రహాన్ని – పదవి పరిత్యాగ సత్యాగ్రహాన్ని – ప్రారంభించామని అన్నారు.

క్యాబినెట్ మంత్రి హోదాలోకంటే; సత్యాగ్రహిగా వచ్చినపుడు మొన్న హైదరాబాదులోగాని, నెల్లూరులోగాని బ్రహ్మాండమైన స్వాగతం లభించిందని చెప్తూ, 'ఇందులో మహత్తులేదా?' అని శ్రీ గోపాలరెడ్డి ప్రశ్నించారు. కాంగ్రెసు పునరుజ్జీవనానికి అవసరమైతే, సంజీవరెడ్డిగారువాళ్లు కోరితే తాను పార్లమెంటు సభ్యత్వానికి సైతం రాజీనామా పెట్టడానికి తన కు అక్షేపణలేదన్నారు. పదవులన్నిటికీ రాజీనామా యిచ్చి, కాంగ్రెస్ సేవలో నిమగ్నుడను కాగలనని కాదనవద్దని శ్రీ మూర్తిరాజు తనను ...

—8 వ పేజీ 3 వ కాలంలో

స్థాపితం :: 1920.

రెడ్డి అండ్ కో., (REGD.)

గోపాలపురం (నూ. నో. జిల్లా)

బొల్లి - మేహ వ్యాధి - మేహ మచ్చలు సమస్త చర్మ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స. శాస్త్రీయ ఆయుర్వేద ఔషధములు లభించును. కేటలాగు - నలహా ఉచితం.

బ్రాంచి:- ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

బందరు సబ్ కోర్టులో

Sc 96 of 61. E. P. 226 of 61.

మన్నె వెంకటరత్నం —డిక్రీహోల్డరు.

(2) చిటిదాల కోటిలింగం (3) యీ సాంబుడ అనే సాంబశివరావు (మైనరైనందున) కోర్టుగార్డియన్ శ్రీ సి. వీరభద్రరావు, అడ్వకేటు - బందరు —2, 3 జె. డెట్టర్సు.

2, 3 J.D Rs. కా॥ దిగువ స్థిరాస్తిని 18-11-63 తేదిన పై కోర్టులో యేలము వేయబడును. కృష్ణా డి. చల్లపల్లి సబ్ రిజిస్ట్రారువారి యిలాకా ఘంటసాలపాలెం గ్రామంలో యున్నటువంటిన్ని 2, 3 J. D. Rs. యొక్క Joint family property అయియుండి, వారి సంపూర్ణ స్వాధీన హక్కు భుక్తములలో వున్నటువంటిన్ని యీ నెంబరు డిక్రీబాకీక్రింద ఆస్తి అయి వేలంవేయవలసినటువంటిన్ని, 2, 3 J. D. Rs. తాలూకు స్థిరాస్తి వివరము:-

(1) రీసర్వే నెం 158/2 కు, 350 చ॥గ॥ స్థలములోయున్న తాటిఆకులపాక స్థలము నకు హద్దులు:- [తూ] వేమూరి చినవెంకయ్యగారి గోడ [ద] తాయింటుబజారు [ప] వేమూరి వెంకట్రామయ్యగారి వాముదొడ్డి [ఉ] వేమూరి వెంకట్రామయ్యగారి శేరీ మాగాణి. యీ హద్దుల మధ్యస్థమైన 350 చ॥గ॥ స్థలం. అందులోయున్న తాటిఆకుల పాకస్థలంలో 2, 3 J.D.Rs. తాలూకు క్తవంతు షుమారు కిమ్మతు రూ. 66/- లు.

Upset Price Rs. 800/-

No Encumbrances

—టి. వి. కృష్ణారావు - అడ్వకేటు.

రామచంద్రపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O.S. 91 of 57. E.P. 181 of 63.

సలాది మాణిక్యాంబ —వాది.

సలాది సూర్యారావు వగైరా—ప్రతివాదులు.

పై నెంబరు డిక్రీబాకీ యీ దిగువ స్థిరాస్తిని పై కోర్టు యెదుట 1-10-63 తేదిన యేలము జరుగును.

ఆస్తివివరము:- తూర్పు గోదావరిజిల్లా, రామచంద్రపురం తా॥ ద్రాక్షారామ సబ్ డి॥ లో చేరిన సత్యవాడ గ్రామం తాలూకు పిరాయిణి వల్లం రివిజను సర్వే

నెం. 173/3 కు పూరా య 1-60 సెం.

నెం. 174/1 కు పూరా య 0-52 సెం.

నెం. 162/3 కు పూరా య 0-79 సెం.

—వెరశి:- య 2-91 సెం.

భూమిన్ని అందలి ఫలవృక్షములునహా.

—వి. వి. కృష్ణారావు, డిక్రీహోల్డరు ప్లీడరు.

తణుకు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E.P. 125 of 62. Sc. 79 of 59.

పెన్మెత్స వెంకటసత్య నారాయణరాజు } —వాది.

అడబాల వీరన్న —ప్రతివాది.

వాపితరిపూడాలుచేసినఅర్జీరుపైబామెంటు యీ నెంబరు వాది ప్రతివాదియొక్క స్థిరాస్తిని విక్రయమునకు మన వి చేసియున్నందున విక్రయ ప్రకటన షరతులు నిర్ణయించుటకు 6-11-1963 తేది అయియున్నది. ప్రతివాదిగల ఆక్షేపణలు పై కోర్టువారి యెదుట పగలు 11 గంటలకు తెలుపుకోవలయును.

—శ్రీ సూర్యనారాయణరాజు, అడ్వకేటు - తణుకు.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా రు. 10-00

6 నెలలకు ,, 6-00

అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

రాష్ట్రపతి

నిఖిల దేశికులకు సిజన్మ దివసమ్ము
గొప్ప పర్వదినము గోత్రమొకటె
మొదట మీకు మాకు, యిది పూర్వచారిత్ర
పదవులొకటెకేద ప్రస్తుతంలో.

పాతవారు మీరు వంతుళ్ళకష్టాలు
అన్నిగూడ తమకు అకలింపు
మీకు సర్వేపల్లి! మేము చెప్పాల్సింది
లేదు అర్థికంగ బాధగుంది.

పొదుపు యుద్యమమ్ము
యిదియుద్ధసమయమ్ము
దొరతనముకుడబ్బు కరువుగుంది
దూటుమాటుమంటె దుడ్డెక్క చెస్తారు?
పట్టువిడుపులక్కి? వంతులయ్య!

కోపూరు సబ్ జైలు

కోరినంతతిండి కోపూరుసబ్ జైల్లొ,
అడగినంత కూర అక్కడుంటె
పోలిసోరు ప్రేమ జాలి జూపిస్తారు
దొంగలంటె బాగదువ్వతారు.

పెట్టుబాపరాదు, బెదిరింపగారాదు,
మధ్యమందుజల్లి మాగిపేసి
తిండిగిండిపెట్టి తిరుగ్యాలె అమాకి
ఎఱ్ఱబుఱ్ఱకొలువు ఎంతసులువు!

ఢిల్లీప్రదర్శనము

సిగ్గు! సిగ్గు! మాస్కో, చీని యొజ్జకాలు
పార్లమెంటుదాటి పైకిపొయ్యి
ఢిల్లి చుట్టుముట్టి గల్లంతుజేశాయి
ట్రయిలుపార్టు దీన ట్రబులులేదు.

ఎంతమంది రాజాశేల్ల యీదేశాన్ని
పీలుకోని కొంతకాలమిర్ని
యిష్టమైతెనికు, యీదుబందరయేంది?
పనికిరాదు పనువు పగరపట్ట.

రానివచ్చినాడు రాష్ట్రపతి భవనంలొ
విందుజేసిపెట్టె పిడ్కాలిబ్బు
రైలుదారవచ్చి పిలింజె వండిల్లి!
అంతకంటెమనకు అప్తులెవరు?

కమ్యునిస్టు పి. కె. కష్టగంతులజాలి
దొంగెగారి గొప్ప దాబుజాలి
ఎవరు భయపడేది ఎందుకీపరవస్త?
చూకభద్ర ఎఱ్ఱమూకలార!

'చెదరిన చీకటి తెరలు' (కథ)

చిరుగులాపివ్వ్య పరిమళాన్ని హరించి
సారపద్య తేనె సంగ్రహించి
పైకిపులికి క్రొత్త పరవళ్లద్రొక్కించి
రంగనాయకమ్మ రచన.

తెలుగుతల్లులార! తెరమాటు ఘోషాలు
కాలమెల్లబుచ్చ పిలుగాదు,
పరద బాటుమూల పడి మటింట్లోవుంటె
అభివాతి, ప్రగతి ఆగిపోద్ది!

ఉప్పులపాడు (కొండపిసమిటి)

తప్పక పమ్ముల రమ్మని
వుప్పులపొట్టింది బాబు పుత్తర యొత్తు
పొప్పుల ప్రాణము, బోలా
అప్పట్లో పిలుకక హాజరుగాలా!

బ్రదుకుతెరువు మెంబునె బడిజాయకోవాలి
కొంపనింత పిల్ల పానకుడుబు,
పైన కమ్యునిస్టు పయిలువాన్లతోపోరు
తెప్పపాటు పైము తెప్పుకేమ!

వారం...వారం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

ఎర్రజెపక్షం ఇంతలోనే కోరలు పీకిన పాముకాలేదు. కామ్రేడ్ చైనాతమ ఉద్యమంమీద, విశ్వాసాలమీద, కార్యక్రమాల మీద, సిద్ధాంతాలమీద, నినాదాలమీద తీసినదెబ్బకు తట్టుకొని బయటపడటం కష్టమైపోయింది. ఊపిరి సల్పుకోవటమే గగనమైనది. కృష్ణజన్మస్థానాన్ని తప్పించుకోవడం మహాయజ్ఞమైనది. ఇట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ఒక 'చైనా వింగ్' పీర్లలో వుండ నేపున్నదని ప్రజలకు గల అభిప్రాయం పోలేదు.

ఇట్టి చరిత్రగలపక్షం ఆత్మసంరక్షణకై ప్రజల ఆదరణనుపొందే ఏదో ఒక కార్యక్రమాన్ని తీసుకుని కాస్త కదలికగలిగించడానికి విజ్ఞాపనోద్యమం పుట్టించడం సహజం.

నెహ్రూ ప్రభుత్వపు మూల్యమును ఈ పార్టీ దక్కగా ఎరుగును. అందువలననే దానికి విజ్ఞాపన చేసుకున్నది. ఇంకే ప్రభుత్వం ఈ దేశంలో వచ్చినా దీనిని కనికరించదు. ఆ కొత్తగా వచ్చింది దేశానికి ఎక్కువగా ఉపకరిస్తుందా, లేదా అనేది వేరే విషయం. ఈ పార్టీకిమాత్రం నిల్వనీడ వుండదు.

దీనికి ఈనాడు రక్షకుడొకడే—కామ్రేడ్ కృష్ణమీనన్. ఆయన ప్రాపంచికనీతిని మెచ్చే ప్రధానమంత్రి ప్రభుత్వాన్ని వెల్లిపోతే ఈ పార్టీ సంపాదించుకునేలాభ మేమున్నది?

నాజర్‌వలె నెహ్రూ ఈపార్టీని అణచివేయడం లేదేమని కొందరంటున్నారు. దానికి కారణం ఒకటే. అణచడం నియంతలక్షణంగాని ప్రజాస్వామిక విధానం గాదు. ఈవేళ ఒకర్ని అణుస్తారు, రేపింకొకర్ని అణుస్తారు. ఎవరినైనా అణచడం తప్పే. అదరించబడినవాడు మాయనాటకమాడితే ప్రజలు దానిని గుర్తించి శాస్తి చేసెదరు. ఆంగ్లసీమలో ఎర్రటిపార్టీకొక దినపత్రిక వున్నది. గొప్ప నాయకులున్నారు—లోకప్రసిద్ధులు వీరు. కాని పరిణామాన్ని మనం ఎరుగుదుము.

రష్యాలో అణచడం ఆరంభిస్తే కడకేమైనది? ఇతరులను అణచడం ఐపోగానే తమలోతాము అణచుకోవడం ప్రారంభమైనది.

నాజర్‌సీమలో నజీబ్ గాయబ్ కావడంతో అణచడం ఆగిందా? అరేబియాలో ఈ సీమకు ఈనాడు సిరియా, ఇరాక్ సీమలు సమీపం కాకపోవడానికి అర్యంతరం ఎందులోనుంచి పుట్టుక వచ్చింది?

మన పొరుగునవున్న పాక్ సీమలో జరిగే పెద్ద గందరగోళాలకన్నిటికీ కారణ మేమిటి?

అందువలన అణచే పద్ధతిని మనం విసర్జించడం న్యాయమే. మన ప్రధానమంత్రి ప్రాజ్ఞుడు గనక అణచవలసినపని లేకుండానే కల్లోలం చేసేవారికి క్షేత్రం లేకుండా జేస్తున్నాడు.

కామరాజపథకం చాలా బాగా అమలు జరుగుతున్నదని కాంగ్రెస్‌అధ్యక్షులన్నారు. జీవరాజ్ నిష్క్రమణం మొరార్జీ మహిమ అని భావించకూడదన్నారు. కాని మన ప్రధానమంత్రికి కొన్నిసంశయములు కలిగినవి. పదవీ త్యాగంలో ఇంత ముందు నడకగోచరమైన తరువాతకూడా ముఖ్యా రాజకీయాలు, మళ్ళీ అధికారాలాక్రమించడానికి ఆతురల పులాటింపుస్తే, వాతావరణం కల్మించని, తాత్కాలికమైన త్యాగోద్రేకం వల్ల అది విశేషంగా నిర్మలం కాలేదని ఆయనకు తోచింది. వెంటనే తన అభిప్రాయాలను పార్టీ సభలలో ప్రకటించారు. దీన్నిభావమేమవుతుందో గమనించవలసి యున్నది.

ప్రధానమంత్రి ఇంకొకమాటన్నాడు. ఇదివరకన్నడూ ఆయన ఇట్లా అనలేదు. ఐరోపియన్ రాజకీయ సాంప్రదాయాను సారం మనం దేశంలో కుడి, ఎడమ భాగాలుగా పేర్కొనాలి, కాంగ్రెస్‌కాని విభాగంకావడం తప్ప—ఈ దేశంలో భేదాలు భూస్వామికి—రైతుకుమధ్య, ఫ్యాక్టరీ యజమాని—కార్మికునికి మధ్య వున్నవి—అని ఆయన పల్కినాడు.

అంటే? ఆ భేదాలలో భూస్వామి లేక యజమానివైపు మొగ్గేవారెవరు దేశంలో లేరని, రైతు లేక కార్మికుని పక్షంవహించి వారికి సేవచేయడానికే అందరం సిద్ధంగా వున్నామనీ మనప్రధాని తాత్పర్యం.

ముగింపులో మన ప్రధాని తన ప్రసంగంలో ఇట్లన్నాడు. 'మహాత్మగాంధి బోధలను మనం ఎక్కువగా అనుసరించడం మనకు శ్రేయస్కరం.' ఈమాట వినేసరికి జయప్రకాశ్ పోరణినిగూర్చి గాంధీఅన్న మాటలు జ్ఞప్తికి వస్తున్నవి. పాశ్చాత్యపు సోషలిజంలో జయప్రకాశ్ నిష్ణాతుడని ఆయన వ్యాఖ్యానించెను. దానిని విపులంగా తెలుసుకోవలెనని ఆయన కోరగా, మసాని (నాడీయన పేరుమోసిన సోషలిస్టు) కొన్ని వందల గ్రంథాలతోసహా సేవాగ్రాంవచ్చి, నిత్యం ఉదయం నడక సమయంలో వారంరోజులలో తెలియజేసి వెళ్ళినాడు. ఇంత జరిగినా, పాశ్చాత్య సోషలిజంమీద గాంధీజీకి ఆదరం అధికంగా వుండెనుగాని, దానిని ఆయన సంపూర్ణంగా అంగీకరించలేదు. నెహ్రూ సోషలిజం పట్లకూడా మహాత్ముని వైఖరి అట్లేవుండెను.

అనుభవంద్వారా, ఈనాటికి నెహ్రూ పాశ్చాత్య సోషలిజం మనకు పనికిరాదని, మహాత్ముని బోధలకు సమీపంగా పోవడమే శరణ్యమని తెలుసుకున్నాడు.

ఇండియా ప్రభుత్వం లాజేసిన తప్పులను సట్టునవ్వటుగా దిద్దుకోవలసింది. నిర్బంధమైన పొదుపు విధానాన్ని, బంగారపు ఉత్తర్వులనూ ప్రజలకు బాధలేని విధంగా సవరిస్తుంది. (ఇది టపాలో పడుతూవుండగా, రెండూ సవరింపైనవని తెలిసింది—జే. డి.)

కైరోం దిగిపోయేవరకు అతణ్ణి మన ప్రధాని సమర్థించక తప్పదు. తనకుటుంబంపైగల అవినీతి ఆరోపణలను దర్యాప్తు చేయవలసిందని సవాల్‌చేశాడు కైరాం. కాని, అతడి స్థితిలోవుండే మంత్రి ఏ ప్రజాస్వామిక దేశంలోనైనా దిగిపోయి, ఆరోపణలు నిరాధారాలని తేలినపిదప, ఇష్టమైతే తిరిగి పదవిస్వీకరిస్తాడు లేకుంటే రాడు.

ప్రొఫ్యూమో ఏం చేశాడు? తప్పు కున్నాడు గౌరవంగా. అతనిపైవుండిన అనేక ఆరోపణలు ఆధారంలేనివని నేడు తేలింది. తాను చెప్పిన అబద్ధాన్ని లోగడ తానే ఒప్పుకున్నాడు. ఐనా, జాగ్రత్తగా అతడి నడవడిని పరిశీలించి మొత్తాన నిర్దోషి అన్నారు. అదీ బ్రిటిష్ పద్ధతి, మన పార్లమెంటరీ నమూనా బ్రిటిష్ వారిదేగాని, అమలు జరిగే పద్ధతి భిన్నంగావున్నది!

లంచపు కేసులను పార్టీ పరిశీలన కమిటీకి నివేదించడానికి నెహ్రూ సిద్ధమైనాడు. కాని, అపరాధ పరిశోధకశాల వారికప్పగించడం న్యాయం. రేపింకొక పార్టీ తనవారిని ఇట్లానే తన కమిటీల ముందుపెట్టుకొని ప్రజల దృష్టి నుంచి కాపాడుతుంది. ఇది మంచి సాంప్రదాయం కాదు.

కేరళలో ఏమవుతున్నది? మాజీ కమ్యూనిస్టు విద్యామంత్రి కమ్యూనిజమునకు తిలోదకాలిచ్చి, రెండు చెంపలు వేసుకుని, కాథలిక్ క్రయిస్తవ పంథాలో మిగిలినశేషాన్ని గడుపదలచెను. ఆ మతం వదలి ఈ మతానికి వచ్చాడు.

గోపాలన్ పార్లమెంటువదిలి 'చైనా పక్షాన్ని' ఆర్గనైజ్ చేస్తున్నాడా? పార్లమెంటుకు ఇతడు రాకూడదని డాంగే అంకుశించగా, ఇదేనందని తనరహస్య కార్యక్రమాన్ని తాను సాగిస్తున్నాడా? తమిళనాట ఇటువంటిపనిలో యింకొక ముఖ్యుడు మునిగివున్నాడా? బంగాళంలో పార్టీ కార్యదర్శి పదవును తృణీకరించి అనేకమంది సభ్యులిపి ఒక రాష్ట్రసంస్థ నేర్పరచినారా? ఇవన్నీ పుకార్లా, నిజమా? సంగతి సందర్భాలు చూస్తూవుంటే, డాంగే ప్రత్యర్థులకు పార్టీని వదిలేసి, చైనా లాబీవారు రహస్యంగా తమ సంస్థలను సిద్ధంచేస్తున్నారా అనిపిస్తున్నది. నిజం నిలకడమీద తెలుస్తుంది.

ఆదర్శ చందాదారు

కావలితాలూకా బుచ్చంపేట యువజన సంఘం 'జమీన్‌రైతు' తెప్పించుకుని, 1961లో రూ2-65 బాకీ అయింది. జాబుకు జవాబు లేదు. పత్రిక నిలిపేశాము. కాని, బాధ్యత తపనిగాకపోయినా, యిప్పుడు తిరుగా మేము అడగకపోయినా, ఆ సంఘంతో గతంలో తనకుండిన సంబంధాన్నిబట్టి శ్రీ పి. వి. రమణారెడ్డి (పంచాయతీ అధ్యక్షుడు) మొన్న మా కార్యాలయానికివచ్చి, అదిచెల్లించిపోయారు. పాతబాకీ రూ 2-65 లు వచ్చిందనే సంతోషంకంటే, ఆ యువకుని ఆదర్శం మాకు ఆనందాన్ని కల్గించింది. అతనికి మాధన్యవాదములు.

—మేనేజరు జ. రై.

నంబూద్రిపాద్ మాస్కో కెందుకు వెళ్లినట్లు? భూపేష్‌గుప్తవలె నమస్కరించబడి రావటానికా? ఈయన పూర్తిగా డాంగేలో చేరితే చైనాలా కీకి నష్టము పెరుగుతుంది.

మన కాత్రగక్ష రాజగోపాలరావెందుకు మాస్కో వెళ్ళినందుకు? అదినుంచి అంతం వరకు రష్యా మెచ్చే పద్ధతిని ఈతడు అనుసరిస్తున్నాడు గనక షెబాష్‌వాక్యాలు వినిపించి, పుత్సాహాన్ని కలిగించి రష్యన్లు పిడ్కొలివ్వడం సహజం.

ఇంకా ఎంతో భాగవతం తెరవెనక నడుస్తూ వున్నది. క్రమేపీ, కొంచెం కొంచెంగా లోకానికి తెలుస్తూవుంటుంది.

పాక్‌వారి సరిహద్దు చర్యలు తాత్కాలికంగా ఆగినా, ఇక దేశం సహింపలేని స్థితివచ్చింది. దినేదినే, పాక్ ప్రభువులు భారత దేశాన్ని గిల్లి కయ్యానికిలాగి, విషమ పరిస్థితిని సృష్టిస్తున్నారు. దీని ఫలితాన్ని వారు అనుభవించక తప్పదు.

బొకారో ప్లాంటుకు తాము సాయపడనందుకు పరిహారంగా ఇంకొక మూడు లక్షల టన్నులు-సంవత్సరానికి-పుత్పత్తి చేసే యంత్రాన్ని అమెరికన్లు మనకిస్తారట.

కారణాంతరాలవలన అమెరికాలో వినియోగం కాకుండా మిగిలిన అనేకయంత్రాలను ఇండియా ఇదివరకు పొందివున్నదట. అట్లే దీనిని దానంగా అమెరికన్లు ఇచ్చేస్తారట.

బొకారో గొడవ అమెరికన్లను అమితంగా బాధిస్తున్నది. రష్యా రంగంలోకిదిగి బొకారోను పూర్తిచేస్తుందని వారిభయం. అంతవని జరగకుండా ఇండియా రనేక విభాగాల ఇతరత్రా సాయపడవలెనని అమెరికన్ల పంకల్పం.

అమెరికా ప్రజాస్వామికంలోగల చిక్కులు ఇట్లనేవుంటవి. పలుకుబడిగలవారి కందరికీ ప్రభుత్వ సంకల్పంనచ్చదు. ప్రజలకు మనయందు ప్రత్యేకాభిమానం లేదు.

ఇండియాగాక ఇజ్రాయిల్ అయితే, అమెరికన్ల వైఖరి ఎట్లావుంటుందో చూడండి.

చిత్ర జగత్

మా మద్రాసు సినిమా విలేఖరి 'శారద'

మద్రాసులో డాక్టరు రాజారావు సంతాపసభ వివరాలు

డాక్టర్ గరికపాటి రాజారావు ఆకస్మిక మరణంచెందారని గత సంచికలో తెలియ చేశాను. ఆయనవల్ల సంతాపాన్ని వెలి బుచ్చుతూ, ఆయన కుటుంబానికి ఆర్థిక సహాయాన్ని చేయుటకు కుమారి జమున ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేసింది. ఆమె కన్వీనరుగా ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేయబడింది. నంద మూరి తారక రామారావును కోశాధికారిగా నియమించబడ్డారు. డా. రాజారావు నాటక కళకు-ముఖ్యంగా ఎమెచ్యూర్ నాటక సంస్థల అభివృద్ధికి ఎంతో కృషిచేశారు. కాబట్టి విశాలాంధ్రలోని ఆమెచ్యూర్ నాటక సంస్థలవారుగాని, మరెవరైనా గాని, డాక్టర్ రాజారావు కుటుంబ సహాయార్థం విరాళాలు పంపదలిస్తే శ్రీ యన్. టి. రామారావు, 63 బజుల్లారోడ్డు, మద్రాసు-17 కు పంపవలసిందిగా జమున పత్రికా ప్రకటనచేసింది.

ఈ ప్రకటన అనంతరం-మొన్న 17 తేది సాయంకాలం విజయ గార్డెన్స్ లో సంతాపసభను ఏర్పాటుచేశారు. ఆ నాటి సభకు శ్రీ బి. యన్. రెడ్డి అధ్యక్షత సినిమా రంగానికివచ్చి ఎంతగా దిగజారి పోయినామా అనిపించింది.

"రాజారావుగారు కళాకారుడు. మేమంతానటులం.సినిమాల్లోచేరినటనను వృత్తిగా మేము స్వీకరించాం. మేము కళా కారులంకాము. కళాకారులమని మేము చెప్పుకోటంకూడా ఆత్మవంచనే. రాజా రావుగారు నిజమైన కళాకారుడు. కళ కోసమే ఆయన జీవించారు. కాని యిప్పుడు యీ వేదికపైన ఆయనను గురించి వింటున్నప్పుడు నాకు ఎన్నో క్రొత్త విషయాలు తెలుసుకుంటున్నాను. ఆయన నిర్మాతగా చెబితిని, యిక్కడకు వేషాలకోసం వచ్చారని యిప్పుడు తెలి సింది. ఆయనవల్ల ఎంతోమంది సినిమా ల్లోకి ప్రవేశించారని అంటున్నారు. ఆయన, ఆయన కుటుంబమూ యింతకాలంగా ఆర్థిక బాధలు అనుభవిస్తుంటే, ఆయనవల్ల మేలు పొందినవారంతా ఏంచేస్తున్నట్లు? ఆయన వేషాలకోసం తిరుగుతున్నారని నాకు ఏ మాత్రం తెలిసినా, నాచిత్రాల్లోనే అవ కాశం యిచ్చివుండేవాడిని. అటువంటి కళా గారినిగురించి యింతకుముందు అందరూ చెప్పినవిషయాలను విన్నతర్వాత ఆయన చాలాగొప్పవాడని తెలిసింది. నేనూ ఆయన 'పాల్పిరియుద్ధం'లో నటిస్తున్నాం. మొదటి సారి ఆయన నన్ను కలుసుకోగానే ఆమాంతంగా కౌగలించుకున్నారు. ఎందుకో అప్పుడు తెలియలేదు. ఇప్పుడు తెలిసింది. ఆయన నాటకకళాకారుడు. తర్వాత, డైరెక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం, రాజా రావుల బలవంతంతో నేను అంగీకరించక తప్పలేదు. అప్పట్లో ఆయన అభిలాష ఒక్క టేవుండేది. అఖిలభారత నాటక పోటీలను మద్రాసులో జరిపి, దేశం మొత్తంమీదనున్న కళాకారులందర్నీ సమావేశపరచి, ఒకరి టాలెంట్సును మరొ కరు తెలుసుకొనే అవకాశాన్ని కల్పించా

నెల్లూరు-విశ్వభారతి కళామందిర్

ఈనెల 29 తేది ఆకాశవాణి విజయవాడ కేంద్రంనుండి ప్రసారంకానున్న 'విసర్జన' నటీనటవర్గం. ఎడమనుండి కుడికి వరుసగా- ఎమ్. ఎస్. ఆచారి, సి. హెచ్. వెంకటేశ్వర్లు, సుజా, దామెర్ల రమణయ్య, గ్రిద్దలూరు గోపాలరావు, పుష్పలత, పి. రామసుబ్బారెడ్డి, టి. వెంకటేశ్వర్లు.

తిరుపతి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O.S. 16 of 60 E.P. 106 of 63.

పంచాయితి ఆఫ్ తిరుమల —వాది.

ఆర్. సుబ్బస్వామి — ప్రతివాది.

పై నెంబరులోని ప్రతివాదికి బాధ్య పడిన క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా యింటిని కోర్టువారు యేలమునకుగాను 30-10-63 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు. సదరు వేలంలో పాడదలచుకొన్నవారు వాయిదా రోజు పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టువద్ద హాజరై పాడుకోవచ్చును.

షెడ్యూలు వివరం:-

చిత్తూరుజిల్లా, చంద్రగిరి తా॥ తిరుపతి టవున్ అలిపిరిలోని: [తూ] రోడ్డుకు తిరు మల తిరుపతి (Via) గవర్నమెంటు హాస్పిటల్ [ఉ] పోర్షను to తిరుమల [ప] పోర్షను to తిరుమల [ద] రోడ్డు ఫుం టోల్‌గేట్ to పోర్షను యీ మధ్య యింటి నెం. 1 రు బిల్డిన్గు, యిందుకు సంబంధించిన తలుపులు, ద్వారబంధన ములు, వాస్తు, వార్సిదివహా.

కోర్టువారిమతింపు రూ. 1000/- లు.

—బి. రాధాకృష్ణయ్య, అడ్వకేటు.

"మహాత్ముడు మహాత్ముడుగానే మరణించారుగాని మంత్రిగా మరణించలేదు"

-శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు

వహించారు. వేదికపై శ్రీయుతులు అక్కి నేని నాగేశ్వరరావు, ఎన్.టి. రామారావు, ఎం. ఆర్. రాధ, ఆర్. నాగేంద్రరావు ఆసీనులైనారు. సభా ప్రారంభానికి ముందుగా, డాక్టరు రాజారావుగారి ఆత్మ శాంతికై రెండు నిముషాలు సభికులంతా మౌనందాల్చాలని కోరగా అందరూ లేచి నిలబడి మౌనముద్రదాల్చారు. తదనంతరం ప్రార్థన జరుగగా, కొగంటి గోపాలకృష్ణ రాజారావుగారినిగురించి వ్రాసిన గేయాన్ని ఆలాపించారు. ముక్కిలినేని రాధాకృష్ణ మూర్తి రాజారావుగారి జీవిత చరిత్రను చెప్పారు.

నాగేశ్వరరావు

అక్కినేని నాగేశ్వరరావు ప్రసంగిస్తూ, "డాక్టర్ రాజారావుగారికి నాకూపరిచయం చాలాతక్కువ. వారు నాతో ఎప్పటం లోనూ నటించలేదు. కాని వారిని గురించి మిత్రులు చెప్తుండగా నేను విన్నాను. ఆయన నాటకకళా పిపాసి, కళాకారుడు. కళకోసమే ఆయన జీవించారు. వైద్య వృత్తిలోకూడా 'మానవసేవే మాధవసేవ' అనేట్లుగా చేశారు. మనిషి మనిషిగా జీవించటంలోనే జీవిత సాఫల్యం ఉంది" అన్నారు.

రామారావు

ఆయనవల్ల మేలుపొందిన వారేంచేస్తున్నట్లు?

తదనంతరం ఎన్. టి. రామారావుగారు ఉద్రిక్తంగా ప్రసంగించారు. "రాజారావు గారికి నాకూ పరిచయం చాలాతక్కువ. మేమిద్దరమూ యీ మధ్యనే 'పాల్పిరి యుద్ధం' సెట్లో కలుసుకున్నాం. ఆ చిత్రంలో నేను రంగారాయలు వేషం వేస్తున్నాను. రాజారావుగారు అప్పన్న వేషంవేస్తున్నారు. షాట్ కు షాట్ కు మధ్య నున్న వ్యవధిలో మేము నాటకరంగాన్ని గురించి ఎన్నో విషయాలు చర్చించు కున్నాం. ఆయనతో మాట్లాడుతున్నంత సేపూ, మేము, నాటకరంగంనుండి యీ కారునికి బ్రతికివుండగా మనం ఏమీ సహా యము చేయలేకపోయామేఅని యిప్పుడు బాధపడాల్సివస్తోంది. కళాకారుడు కళా కారుడుగానే మరణించవచ్చు. కీర్తిప్రతిష్ఠల తోపాటు ధనాన్నికూడా సంపాదించాలనే నియమంలేదు. మహాత్ముడు మహాత్ముడు గానే మరణించారుగాని, మంత్రిపదవిని పొంది మరణించలేదు అనేవిషయాన్ని మనం గుర్తుంచుకోవాలి" అని అంటూ, "ఈరోజే ఒక విచిత్రమైన విషయం జరి గింది. గుంటూరుజిల్లా చిలకలూరిపేట నుండి ఒక నాటకసంఘంవారు రూ 200 లను రాజారావుగారి కుటుంబసహాయార్థం నాపేర పంపారు. దీన్నిబట్టిచూస్తే రాజా రావుగారినిగురించి మనకన్నా ప్రజలకే యెక్కువ తెలుసుననిపిస్తోందినాకు. ఆయ నను గురించి మనకు తెలిసినది చాలా తక్కువ" అని, ఆ రెండువందలరూపాయ లను వేదికపైనున్న జమునకు అందించారు.

ఆత్రేయ గేయం

రామారావుగారి అనంతరం శ్రీ జగ్గయ్య రాజారావుగారినిగురించి ఆచార్య ఆత్రేయ రచించిన గేయాన్ని భావయుక్తంగా చది వారు. ఆరోజు అందరి ఉపన్యాసాలు ఒక ఎత్తు అయితే, ఆత్రేయ కలంనుంచి వెలు వడిన ఆ గేయమూ, దానికి అనువుగా జగ్గయ్య పాడినరీతీ అమోఘంగావుంది! ఆయన చదువుతున్నంతసేపూ, ఆత్రేయ లోని ఆవేదన అర్థమై, సభికుల నేత్రాలు సజలపూరితాలైనాయి.

ఎం. ఆర్. రాధ

కుటుంబంలోని బాధలనుగూర్చి చెప్పకూడదు

తరువాత తమిళనటుడు ఎం. ఆర్. రాధా ప్రసంగిస్తూ "డాక్టర్ రాజారావు నేను ఆయనమాదిరిగానే నాటకరంగంలో పనిచేస్తున్నాను. బహుశా ఆదృష్టంతోనే ఆయనవన్నానాడు కౌగలించుకొనివుం టారు. ముక్కిలినేనిగారు మాట్లాడుతూ రాజా రావు కుటుంబం ఆర్థికంగా చాలా బాధ పడుతున్నారని చెప్పారు. ఒక కళాకారుని గురించి మాట్లాడుతున్నప్పుడు, ఆయన కుటుంబంలోని బాధలనుగురించి యిక్కడ చెప్పకూడదు. ఇట్లా చెప్పినందువల్ల, ఆ మాటలు విన్నతర్వాత ఎవరూ కళాసేవ చేద్దామని ఉత్సాహం చూపరు. ఒక కళా కారుని కుటుంబసహాయార్థం యీవిధంగా సభలుచేసి విరాళాలు సేకరించటంమంచిది గాదు. ఏదో నేనూ, నాగేశ్వరరావు, రామారావు, జగ్గయ్య, జమున, నాగయ్య లాంటి పదిమందిదగ్గర వసూలు చేసి ఆ కుటుంబానికి రహస్యంగా సహాయం చేస్తే మర్యాదగా వుంటుంది. లేకపోతే, కళాకారుల జీవితాలు యింత దారుణమా అని అందరికీ భయంవేస్తుంది" అన్నా రాయన.

నాగేంద్రరావు

అఖిలభారత పోటీలను ఏర్పాటు చేయండి

తెలుగు, తమిళ, కన్నడ చిత్రనిర్మాత, దర్శకుడు, నటుడు శ్రీ ఆర్. నాగేంద్ర రావు ప్రసంగిస్తూ "డాక్టర్ రాజారావు గారితో నాకున్న పరిచయం బాలాతక్కువ. కాని ఒకరోజున ఆయనను డైరెక్టరు కె. సుబ్రహ్మణ్యంగారింట్లో కలుసుకున్నాను. ఆయనకు రంగస్థలం అంటే ప్రాణం అని ఆనాడు తెలిసింది. ఇండియన్ పీపుల్సు థియేటర్ అసోసియేషనుకు నన్ను అధ్య క్షుడుగా వుండవలసిందని ఆయన కోరారు ఆనాడు. కాని ఆవిషయాల్లో తల దూర్చటం నేనిక నిర్ణ నేను కాదన్నాను. అని ఆయన అభిలాషగా వుండేది. ఆ ప్రయత్నం యింతవరకూ నెరవేరలేదు. కాబట్టి యీ సంతాపసభను ఏర్పాటుచేసిన కమిటీవారు, అఖిలభారత నాటక నాటక పోటీలను ఏర్పాటుచేస్తే, ఆయన వాంఛ తీరినట్లవుతుంది" అన్నారు.

జమున

25వేల విరాళం

నటీనటులకు, తదితరులకు కృతజ్ఞతాభి వందనాలర్పిస్తూ జమున యిలాఅన్నది.

"నేను యిప్పటికి 78 చిత్రాల్లో నటిం చాను. నా మొదటి చిత్రాలు పూర్తికాగానే, నన్ను ఈ పరిశ్రమకు పరిచయంచేసిన రాజారావుగారికి కృతజ్ఞతను ఈ వేదిక పైనే తెలియజేసుకొని, ఆయన్ను సన్మా నించాలనుకున్నాను. కాని దురదృష్ట వశాత్తు నేను యీ సంతాపసభ నేర్పాటు చేయవలసివచ్చింది. రాజారావుగారిని గురించి ఏం మాట్లాడాలన్నా నాకి పరి స్థితిలో మాటరావడంలేదు. ఆయన బ్రతి కుండగానే, ఆయన ఆర్థిక బాధలను గ్రహించి ధనసహాయం చేద్దామనే ఉద్దే శ్యంతో ఎప్పుడడిగినా 'బాగానే ఉన్నా నమ్మా' అనేవారు. ఒకరికి యివ్వటమే గాని, పుచ్చుకోటమనేది ఆయన జీవితంలో లేదు. అప్పటికీ ఆయన భార్యకు రహ స్యంగాయిద్దామన్నా, ఆమెకూడా ఆయనకు తగిన యిల్లాలే! ఈ విషయమైనా యిప్పుడు మీకు చెప్పేదాన్నికాదు. రామారావుగారు అన్నారు - రాజారావుగారివల్ల వృద్ధిలోకి వచ్చినవారంతా ఆయనకేవిధంగా తోడ్ప డ్డారూ అని. వారివల్ల వృద్ధిలోకి వచ్చిన వారిలో నేనూ ఒకదాన్నికాబట్టి ఆ ఒక విషయం చెప్పవలసివచ్చింది" ఈ స్టేజిలో రామారావుగారు లేచి "మీరేం చేశారు? అయిదు వేల రూపాయలిచ్చారా? పది వేలరూపాయలిచ్చారా? అనిఅడిగారు. వారి విలువను రూపాయలు పైసలతో లెక్క కట్టజాలము. వారికి నాటకరంగ మందు, సినిమాలయందు అభిలాషవున్నది.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

పనిలో ఉత్సాహానికి రవి కాఫీ త్రాగండి

పండిత బి. గోపాలాచార్యులవారి బ్రాహ్మీ అమృతం

ఆరోగ్యానికి బలానికి ఆయుర్వేదాశ్రమం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మదరాసు-17

బోడవరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

విశాఖపట్నం D. M. C. File

So. 774 of 61. E. P. 834 of 62.

కొణతాల రామునాయుడు —వాది.

యార్లె వేముడువగైరాలు—ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరులో ప్రతివాదులు తా॥ చోడవరం సబు డి. పాతుగుపాలెం గ్రామము లోని నెం. 391 రు పట్టా దాఖలా సర్వే నె 82/1 రు గల 1-వలాటులో (1) స్థలం యు 0-16 న్లు (2) స్థలం పట్టా నె 390 రులో సర్వే నె 82/3 రులో యు 0-61 న్లు. వెరశి 2 స్థలములపైన రెడ్డి జగన్నాథం పేర 1-వ ప్రతివాది తండ్రి అప్పన్న 29-4-59 తేదిన రూ. 850/- లకు వ్రాయించియిచ్చిన స్వాధీనం తనఖా పత్రం బాకీకిలోబడి రూ. 500/- లు మదింపుతోను. 2-వలాటు టిటో గ్రామంలోని [తూ-ప] 3 గజాలు, [ఉ-ద] 15 గజాలు కొలతలుగల తాటియాకు మిద్దియిల్లు రూ. 100/- లు మదింపు తోను పై కోర్టువారి యెదుట 7-10-63 తేదిన పగలు 11 గం॥ లగాయతు, సా॥ 5 గంటల వరకు యాలము వేయబడును. వివరములు కావలసినచో వాది అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును.

—మంధా సుందర రామారావు, వాది అడ్వొకేటు.

నూజివీడు డి॥ ము॥ కోర్టులో

So. 346 of 62. E. P. 381 of 62.

గూడపాటి వెంకటసుబ్బయ్య —డి. హో.

(1) గరికెపల్లి అంకాలు (2) యూ చంద్రయ్య (3) యూ భాస్కరరావు—జె. డెట్లర్సు

యూ డిగ్రీని పుచ్చుకొందుకు స్థిరాస్తి నిపై కోర్టువారిచేత 14-10-1963 తేదిన పగలు 11 గం॥ లగాయతు వేలంవేయబడును.

కృష్ణా డి. గన్నవరం సబురిజిస్ట్రారు వారి యిలాకా పొట్టిపాడు గ్రామములోని J.D.Rs తా॥ వేలంవేయు ఆస్తివివరం:- పాత సర్వే నెం. 320/16-బి రు, R. S. నె. 362/1 రులో యు 2-74 న్లులో దక్షిణ భాగంలో మధ్య యు 0-11 న్లు శేరీ యిక్క స్థలముకు హద్దులు:- [తూ] కొన్నా కోటేసం, వేమారెడ్డి సుబ్బారావు, కొన్నా సుబ్బారావు వగైరాలభూములు [ప] సోమ కుంటకు వచ్చేదారి [ఉ] గోవాడ వెంకటరత్నం వగైరాలభూములు [ద] పంచాయతి బజారు. ఈ హద్దుల మధ్యస్థమైన యు 0-11 సెంట్లు శేరీ యిక్కస్థలం. సదరు స్థలంలో యున్న తాటియాకుల నాలుగు పాకలు యిల్లున్నూ, సదరు యింటికి అమర్చబడియున్న యావత్తు కలపసామానుసహా.

వాది కిమ్మతు రూ. 100/- లు. కోర్టువారికిమ్మతు రూ. 150/- లు.

—మొవ్వ హనుమంతరావు చౌదరి, డి. హో. అడ్వకేటు.

జీవన స్వప్నం

కథ

*** శ్రీ గ్రిద్దలూరు గోపాలరావు

సీతాలక్ష్మి, తన భర్త రఘుకోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చొనివుంది. రాత్రి తొమ్మిది కావచ్చినా యింకా రఘు యింటికి రాలేదు.

ఉద్యోగంలో ప్రమోషనుమీద మూడు నెలల్కితం, రఘుకు హైదరాబాదు బదిలీ అయింది. రఘు ఎప్పుడూ ఉదయం పదికి ఆఫీసుకు బయలుదేరేవాడు. సాయంకాలం ఐదున్నరకంతా యింటికి చేరుకునేవాడు. ఉదయం ఆఫీసుకు వెళ్ళేటప్పుడు సీతాలక్ష్మి వనలక్ష్మిలా ఎదురు వచ్చేది. ఆమెను కౌగిలిలోకి తీసుకొని మృదువుగా ముద్దుపెట్టి వెళ్ళేవాడు. సాయంకాలం, తనకోసం అందంగా అలంకరించుకొని ఎదురు చూస్తూవున్న సీతాలక్ష్మిని ఆప్యాయంగా హృదయానికి అదుముకొని, ఆఫీసులో కష్టాన్నంతా మరచేవాడు. తనకు మించిన అదృష్టవంతురాలు ఈ ప్రేమ ప్రపంచంలో లేదని సీతాలక్ష్మి మురిసిపోయేది.

ఆ మధురాతి మధురమైన రోజులు వున్నట్టుండి మాయమయ్యాయి. నెలరోజులనుండి రఘు ఉదయం ఎనిమిది గంటలకే ఆఫీసుకు పోతున్నాడు. రాత్రి తొమ్మిదిదాటిన తర్వాతగాని యింటికి రావటంలేదు.

రఘు, సీతాలక్ష్మిని తొలిచూపులో ప్రేమించాడు. వారిద్దరికీ వివాహమై రెండు సంవత్సరాలైంది. పెండ్లికాకముందు ఆరు మాసాలు వారిద్దరూ స్నేహితులుగా మెలిగారు. ఆ ఆరుమాసాల స్నేహితంలో, రఘు, సీతాలక్ష్మిని ఆరాధ్య దేవతగా చూచేవాడు. అందీ అందని పుష్పంకోసం ఆరాటపడినట్లుగా, అపేక్ష చూపేవాడు. సీతాలక్ష్మిని చూడనిక్షణం, విషమక్షణం అనుకునేవాడు. అప్పటికి అతనికి పూర్తి స్వాధీనం కాలేదు కాబట్టి అంత అమూల్యమైన ఆప్యాయతను, అనురాగాన్ని, సీతాలక్ష్మి అప్పుడు పొందగలిగింది. వివాహమైన తర్వాత తాను పూర్తి ఆధీనంలోకి వచ్చింది కాబట్టి, అనురాగం కాస్తతగ్గింది. వివాహ బంధంలోపడి మగవారి పూర్తి ఆధీనంలోకి పోకుండా ఒక స్నేహితంతోనే మగవారిని జీవితాంతంవరకు పట్టుకు రాగలిగితే, ఆడవారిని అమూల్య కానుకగా చూసుకుంటారని — సీతాలక్ష్మి అప్పుడప్పుడూ అనుకుంటూ వుండేది.

వాటికి అనుకొని రఘుకోసం ఎదురు చూస్తూవుంది. రాత్రి పదిగంటలకు రఘు వచ్చాడు. సీతాలక్ష్మి చూపులు ఆలోచనలో, ఎక్కడో శూన్యంలోకి చూడసాగాయి, రఘు రాకగమనించనేలేదు. రఘు దగ్గరకువచ్చి 'సీతా!'— అన్నాడు.

ఉలిక్కిపడింది సీతాలక్ష్మి. తలవాల్చుకుంది. ఆమెను తనవైపు లాక్కుంటూ ఆమె ముఖం పైకెత్తాడు. బరువైన ఆమె కన్నులు సగం మూతపడ్డాయి. కనుకొలకుల్లోంచి కన్నీరుకారాయి. దీపకాంతి ఆమె ముఖంమీదపడి బంగారు రంగులా మెరిసిపోతూవుంది. ఆమె హృదయం అవ్యక్తంగా ధ్వనించింది. ఆమెను తీసుకొని లోపలికి పోయ్యాడు రఘు.

భోజనాలైన తర్వాత, రఘు తనగదిలో మేనువాల్చాడు. సీతాలక్ష్మి రఘుప్రక్కనే కూర్చుంది. దక్షిణపుగాలి కిటికీలోనుంచి చల్లగా వీస్తూవుంది.

'ఏమండీ! యిదివరకంతా మీరు పదిగంటలకు ఆఫీసుకువెళ్ళి, ఐదున్నరకంతా యింటికి వచ్చేవారుకదా, యిప్పుడు యింత ప్రొద్దుపోయేవరకుంటేనేమండి'— అని మృదువుగా అడిగింది సీతాలక్ష్మి.

'ఆఫీసులో పని పెరిగిపోయింది. క్రొత్తగా ప్రమోషనుమీదవచ్చిన ఉద్యోగం కదా. కష్టపడి పనిచెయ్యకపోతే, మరలా ప్రమోషనుకు దెబ్బతగులుతుంది.'— అన్నాడు రఘు.

'ఎందుకడుగుతున్నానంటే — యింత ప్రొద్దుపోయేవరకు నేను ఒంటరిగా వుండలేకున్నాను. అంత పనిగావుంటె ఆ కాగితాలు, జవానువగ్గర యింటికి తెప్పించుకొని యిక్కడే కూర్చొని వ్రాసుకోకూడదూ'— అని అన్నది.

'ఆలోచిస్తాను నిద్రవస్తూవుంది. పండుకో'— అన్నాడు. సీతాలక్ష్మి దీపం ఆర్పి, పండుకొంది.

తర్వాతగూడా రఘు ఆఫీసునుంచి ఆలస్యంగానె వస్తున్నాడు. కష్టపడి ఉద్యోగం చేస్తూవున్నప్పుడు భర్తను పూరకే విసిగించ కూడదనుకుంది, సీతాలక్ష్మి.

వారంరోజులతర్వాత, తాను క్యాంపు వెళ్తున్నానని, రెండురోజులురానని చెప్పి యింటినుంచి బయలుదేరి వెళ్ళాడు రఘు. ఈ రెండురోజులు ఎలా గడపటమో సీతాలక్ష్మికి తోచలేదు. అప్పటికీ ఏదో ఒక పుస్తకం చదువుకుంటూ కూర్చుంది.

రెండురోజులు అమిత కష్టంగా గడచిపోయాయి. రెండవరోజు సాయంకాలం ఆమెకేమీ తోచలేదు. మనస్సు చాలా చికాకుగావుంది. సినిమాకైనా వెళ్దామని బయలుదేరింది. ప్రక్కవీధిలోనే సినిమాహాలుంది. తాను వెళ్ళేటప్పటికి ఆట ప్రారంభించారు. బాల్కనీలో ఎక్కువజనం లేరు. తానువెళ్ళి ఒకమూలగా కూర్చుంది. సినిమా చూస్తూవున్నా, ఆమె మనస్సు కలతగావుంది. 'ఇంటర్‌వల్'లో లైట్లు వేశారు. తనకు ముందు సీటులోనే యిద్దరు కూర్చొనివున్నారు. భార్యా భర్తలుగా వున్నారు. రఘువుంటె తనతో ఆవిధంగా కూర్చొనేవాడుకదా అనుకుంది. వారిద్దరూ ఎంత అన్యోన్యంగావున్నారోకదా అనుకున్నది.

వారిని కాస్త పరికించిచూచింది. అతను రఘు. ఆమె ఎవరో తెలియలేదు. తనరఘు క్యాంపుకు వెళ్తానన్నాడు. యిక్కడెందుకున్నాడు. తనకళ్ళను తాను నమ్మలేకపోయింది సీతాలక్ష్మి. మరలా పరికించి చూచింది. అతను తప్పకుండా రఘు! తల తిరిగిపోయింది సీతాలక్ష్మికి. మెల్లిగాలేచి యింటికి వెళ్ళిపోయింది.

రఘు — రోజూ ఆలస్యంగా ఎందుకు యింటికి వస్తూవుండేది యిప్పుడు అర్థమైంది సీతాలక్ష్మికి. క్యాంపుకు వెళ్తానని చెప్పి ఎవరితోనో యిక్కడే హాయిగా కాలం గడుపుతున్నాడు. తనకు జరిగే ఈ అన్యాయాన్ని ఎవరికి చెప్పుకోవాలో ఆమెకు అర్థంకాలేదు. తన దాంపత్యంలో ఎలాంటి అఘాతమూ జరగదనుకున్నది. అసంభవ మనుకున్న విషయం సంభవించింది. తన భర్తకు తాను తగిన జతూ, జోడూ అనుకుంది. కాని ఈనాడు తానొక పీడగాను, సిలిసీడగాను తయారయ్యానను కుంది. తనభర్త మనో వినోదాలతో బి కలసి మెలసి పెనవేసుకపోయిన విశ్వజన్మ తనది, అనుకున్నది. కాని ప్రేమ విషాదాంతమై సొక్కబడించింది.

సినిమాహాల్లో రఘుప్రక్కన కూర్చొని వున్నది — వాళ్ళ ఆఫీసులో టైపిస్టు. సన్నగా, పొడుగ్గా, నైలాన్‌చీరతో చూడటానికి బాగ్యంగానే వుంటుంది. కాని, సీతాలక్ష్మివంటి అంద మైన దని మాత్రం చెప్పలేం.

సీతాలక్ష్మి యింటికి వెళ్ళింది. ఆమె మనస్సులో పుట్టెడుదిగుల్లయింది. రఘు యింటికి రాగానే అడిగేస్తామనుకుంది. కాని అలా అడగటం భర్త హృదయాన్ని కష్టపెట్టిత మవుతుందని అప్రయత్నం మాను కుంది. తాను ఒక సాధారణ స్త్రీ. బిడ్డలదిద్దుకుంటూ యింట్లోపడివుండే స్త్రీ. అందువల్ల రఘుకు తనమీద ప్రేమ తగ్గిపోయిందేమో ననుకుంది. పరిపరి విధాలా ఆమెమనస్సు రోదించింది.

బరువైన హృదయంతో గదిలోకివెళ్లింది. చిక్కని చీకటి ఆమెను కౌగలించుకుంది. ఆనేహాయి అనిపించింది. లైటు వెయ్యకుండానే మంచంమీద పడిపోయింది, సీతాలక్ష్మి. భర్త ఆదరణ పోగొట్టుకున్న స్త్రీ, భర్తను పోగొట్టుకున్న విధవరాలికన్నా అధమము. అలాంటి స్త్రీ బ్రతకటంకంటె చావటమే మేలనిపించింది సీతాలక్ష్మికి. అనిర్వచనీయమైన నిస్పృహ ఆమె మనస్సును దట్టమైన నిరాశతో అదిమిపట్టినట్టయింది. హృదయంలో బాధ బయలుదేరింది. తన శరీరమంతా ఒక్కసారి భగ్గుమండి ఆరిపోయినట్టయింది. తనలోని పవిత్ర ప్రేమను ప్రమాణంగా చేసుకొని తనభర్తను తాను యింక సంపూర్ణ రూపంలో స్వీకరించలేననుకుంది. రఘుతో గడిపిన ఆరునెలల గాఢమైన స్నేహ జీవితమూ, రెండు సంవత్సరాల దాంపత్య జీవితమూ ఒక సుఖస్వప్నంగా తోచింది, ఆక్షణంలో సీతాలక్ష్మికి.... ప్రపంచం ఆవలిగట్టున ఏదో పదధ్వని వినిపించినట్లయింది. అక్కడకు తాను పోతున్నట్లయింది.

వున్నట్టుండి పెద్దగాలివీచింది. రేకులు రేకులుగా ఆకాశం నిండుగా చిన్నచిన్న మబ్బులున్నాయి. వీచినగాలికి, ఆకాశం పువ్వులా తనరేకులను ముడుచుకున్నది. ఆకాశమంతా ఒకే కారుమబ్బులాఅయింది. గాలితోవాన. వానతో వురుములు, మెరుపులు. ప్రకృతి క్షణంలో బీభత్సమైందైంది. ఆ వర్షంలో తడుస్తూ నేరస్తుడిలా యింటికి వచ్చాడు రఘు! లోపలికి వెళ్ళి గదిలో లైటువేశాడు. సీతాలక్ష్మి మంచం మీద పడుకొనివుంది. కిటికీలోనుంచి చలిగాలి జోరుగా కొట్టూవుంది. గాజుతలుపులు వేశాడు రఘు. వెంటనేవెళ్ళి గుడ్డలుమార్చుకొన్నాడు. వచ్చి సీతాలక్ష్మి ప్రక్కన పండుకున్నాడు. ఆమెలో చలనంలేదు. కదిలించి చూచాడు, కదలలేదు. కెవ్వున కేకవేశాడు. లైటు వురుము వురిమింది. మెరుపుమెరసింది. గాలి విసురుకు కిటికీ తలుపు వీడి గోడకు కొట్టుకుంది. గాజు తలుపు పగిలి ముక్కలైంది. దీపమారిపోయింది. గదిఅంతా చీకటి. ఎటుచూచినా చీకటి. రఘు చీకటిలో తిరిగాడు. తిరుగుతున్నాడు. తననుతాను చూచుకున్నాడు. ఆ చిమ్మచీకటిలో తనకుతానే కనుపించ లేదు.

చిత్రజగత్

(9వ పేజీ తరువాయి)

ఆయనకు కొన్ని ఆశయాలున్నవి. వాటికి ఏంచేశారు అనిమాత్రమే నేను అడిగింది" అని అయిననేసరికి జమున మళ్ళీ బదులు చెప్పబోతుంటే — అధ్యక్షుడు బి. యన్. రెడ్డిగారు 'కానియమ్మా! నీవు మాట్లాడు' అని హెచ్చరించడంతో జమున మళ్ళీ తన ఉపన్యాసాన్ని కొనసాగించింది.

"రాజారావుగారి పట్ల కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా నేను వారు తీసే ఒకచిత్రంలో ఉచితంగా నటిస్తానని మాట యిచ్చాను. నాట్యభారతి ప్రొడక్షన్సు పేరుతో ఆయన తీయాలనుకున్న చిత్రానికి, నేను ఉచితంగా నటించడమేగాక, యితర తారలను తోడ్పడుతానన్నాను. కాని దురదృష్టవశాత్తు ఆయన ప్రయత్నం సాగలేదు. ఆయన కుటుంబానికి ఇరవైఐదువేల రూపాయల విరాళాన్నివ్వటానికి నేను నిశ్చయించుకున్నాను" అని ఆమె ప్రసంగాన్ని ముగించింది.

విరాళాలు

రాజారావు కుటుంబానికి నాగేశ్వరరావు రెండువేలరూపాయలు, హైదరాబాద్ మూవీస్ గంగాధరరావు రెండువేలు, అనుపమ ఫిలింస్ తిలక్ రెండువేలు, రమణారెడ్డి వెయ్యిరూపాయలు, పద్మనాభం వెయ్యిరూపాయలు, గుమ్మడి అయిదువందలు విరాళాలిచ్చారు. మిగతా వారివద్దగ్గర వసూలుచేయటానికి నిర్ణయించుకున్నారు. అంతటితో ఆనాటి సంతాప సభ ముగిసింది.

సైడ్ లైట్స్

డాక్టర్ రాజారావుగారి పటాన్ని మోనో ఆక్టర్ వేణుమాధవ్ చేతపట్టుకుని కోడంబాకం నాగార్జుననగర్‌నుండి ఊరేగింపుగా బయలుదేరి విజయాగార్డెన్సుకు చేరారు. ఈ పాదయాత్రలో పద్మనాభం, నాగభూషణం, చిక్కిలినేని, అల్లు రామలింగయ్య, రామకోటి, మోహన్‌దాస్ మొదలైన వారెంతోమంది మౌనంగా బయలుదేరారు.

విజయా గార్డెన్సులోని హాలుబయటకు వచ్చేసరికి జమునకూడా వారితోకలసి వేదికపైకి వచ్చింది.

రామారావుగారి కోసం సంతాప సభ చాలాసేపు ఆగివుంది. ఆయన షూటింగ్ ముగించుకుని వచ్చేసరికి చాలా ప్రొద్దుపోయింది. మరీ ఆలస్యమవుతుందని సభ ప్రారంభించారు. కొద్దినిముషాల్లోనే రామారావుగారు వచ్చి వెనుకకుర్చీల్లో సభికుల మధ్య ఆసీనులైనారు — పేకేటి శివరాం ఆయనవద్దకువెళ్ళి వేదికపైకి రమ్మని పిలిచినా ఆయన సభ డిస్టర్బ్ అవుతుందని రాలేదు. తర్వాత జమునవెళ్ళి పిలిచింది. ఉపన్యాసాల మధ్యలో వేదికపైకి వెళ్లటం మర్యాదగా వుండదనే వుద్దేశ్యంతో ఆయన వచ్చులే అని నచ్చిచెప్పారు. చివరికి జమున స్టేజిపైకెక్కి రామారావుగారిని వేదికపైకి రమ్మని ఆహ్వానించగా యిక తప్పదని ఆయన వేదిక ఎక్కారు.

సభికుల్లో ప్రముఖ నటుడు రంగారావు కూర్చున్నాకూడా ఆయననెవరూ పలకరించలేదు.

చక్రపాణిగారు ఈ సంతాపసభ కార్యక్రమాన్నంతా విజయ గార్డెన్సులోని ఆఫీసు రూందగ్గర కుర్చీవేసుకుని కూర్చునే తిలకించారు.

జరుగుతున్నది సంతాపసభ అయినా, నాగేశ్వరరావు, రామారావు, ఎం. ఆర్. రాధా ప్రసంగిస్తుంటే సభికులు కరతాళ ధ్వనులు చేస్తూనే వున్నారు.

పంచాంగం

వర్షహేతువు

సెప్టెంబరు 28 తేది మొదలు అక్టోబరు 17 తేదిలోగా వర్షంకురియుటకు అధార ములుకలవు.

హస్తకార్తె

సెప్టెంబరు 27 తేది శుక్రవారం రాత్రి 9-00 గంటలకు హస్తకార్తె ప్రవేశము.

సెప్టెంబరు తిథులు

28 శని	దశమి	మ. 3-02 గం.వ
29 ఆది	ఏకాదశి	మ. 3-10 గం.వ
30 సోమ	ద్వాదశి	మ. 2-47 గం.వ

అక్టోబరు తిథులు

1 మంగళ	త్రయోదశి	మ. 1-54 గం.వ
2 బుధ	చతుర్దశి	మ. 12-33 గం.వ
3 గురు	పూర్ణిమ	ఉ. 10-47 గం.వ
4 శుక్ర	కృష్ణపాడ్యమి	ఉ. 8-40 గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

★ లోకవృత్తం ★

(3వ పేజీ తరువాయి)

మంతటా అందించవచ్చును. ఒక సీమ నుంచి ఇంకొకసీమకు వృత్తాంతం వేగం పోతుంది. అడవులను పెంచండి. నశించే అడవి జంతువులను రక్షించండి. సముద్రంలో నుంచి ఆహారం తీసే మార్గాలను పోషించండి. గాలిని, నీటిని, పారిశ్రామిక వాతావరణాన్ని అణుశస్త్ర రేడియో ధార్మికపాతంద్వారా కలుషితం కానీయకండి."

ఆఖరు అంశం మహాముఖ్యమైనది. కెన్నెడీ, క్రుశ్చేవులు గట్టిగా తల్చుకుంటేనే అది సాధ్యం.

ఇంతేగాక, 'చంద్రమండలానికి పోదాం పద, కలిసి' అని క్రుశ్చేవును కెన్నెడీ పిలుస్తున్నాడు. మళ్ళీ మాట్లాడితే, రష్యా-అమెరికాలేగాక, ఇంకా అనేక దేశాల సైంటిస్టులు, అంతరిక్షయాత్రికులు కలిసి అంతరిక్ష పరిశోధన గావించవచ్చునట.

ఐతే యిన్నిరంగాలలో యింత కలిసి కట్టుగా కృషిచేయదలచినవారి వైరుధ్యాలు మాసిపోయినవా? పోలేదు. పోవున్నా, ఈర్ష్యకి అంతంలేదు.

మరి ఆ వైరుధ్యాలను వీరెట్లా సాధించుకుంటారు? కెన్నెడీ జవాబు: 'శీతలయుద్ధం సమసిపోయినతర్వాతకూడా ఒక పోటీ వుంటుంది. ప్రతిపక్షంలేని ఏకోన్ముఖమైన విధానం రష్యావద్దతి. ప్రతిపక్షాలు, బహుముఖవ్రజ్ఞ, సర్వతోముఖవికాసంగల విధానాన్ని అమెరికా అవలంబిస్తున్నది. ఆ రెంటిమధ్య వివాదంగలదు. ఐతే యిది ప్రపంచాన్ని ధ్వంసంచేయడానికిగాక పుష్టిరించడానికి పోటీగా పరిణమించవలెను. అదిరించి బెదిరించి కాలక్షేపంచేయడంలో గాక, ఏదైనా పూనికతో కార్యసాధన చేయడంలో పోటీగా అది పరిణతిసందవలెను'.

రష్యావక్షానికూడా రమారమి ఈ అభిప్రాయాన్నే లోగడ అనేకపర్యాయాలు ప్రకటించాడు. పూర్వం డల్లెస్ (అమెరికా విదేశాంగమంత్రి) పద్ధతిని రష్యా స్వీకరించి(!), అమెరికన్లను దారికితెచ్చింది. ఇప్పుడు క్రుశ్చేవపద్ధతినే(!) కెన్నెడీ స్వీకరించి రష్యన్లను దారికితెస్తాడా? (అలంతో కూడిన శాంతిఅనేది డల్లెస్ ప్రవచనం. అమెరికా బ్రహ్మాండంగా బలపడుతూ శాంతికి బేరమాడవలెనని ఆయనవాదం. అయితే ఆ వాదాన్ని అమెరికాయేగాక రష్యాకూడా అంగీకరించి వృత్తిక్కులను సృష్టించింది, 60 మెగటన్నుల బాంబును ప్రేల్చించి, తడాఖాచూపించి 'ఇక రా శాంతిచర్చలకు' అని పిల్చింది. అట్లే, క్రుశ్చెవ్ అఖిలపోటీసిద్ధాంతాన్ని కెన్నెడీ అంగీకరించి అమలుపరచడానికి సిద్ధపడితే, పాతపాఠాలతో పనికాకపోగా కొత్తపాఠాలను ఎర్రటిప్రపంచం నేర్చుకోవలసివస్తుంది. అప్పుడు తన దేశానికి ప్రధానమంత్రిగా వ్యవహరించడమేగాక తన ప్రపంచానికి కొత్తపాఠాలునేర్పే ప్రధానాధ్యాపకుడుగా కామ్రేడ్ క్రుశ్చెవ్ తయారు గావలసివస్తుంది. అంతమాత్రాన ఆయన రిటైరవ్వడు. లెనిని జం వీడడు. అసభ్యుర్గంథంలోనే ఈ కొత్తపాఠాలను చేరుస్తారు.)

• • •

కెన్నెడీ జనరల్ ప్రసంగించక పూర్వం క్రుశ్చెవ్ విదేశాంగమంత్రి అండ్రీగ్రొమైకో గావించిన భాషణకూడా చాలా సరసంగావుందనని బ్రిటిష్, అమెరికా సీమల ప్రతినిధులు అభిప్రాయపడినారు. ప్రతిపాదనయొక్క విశిష్టత అట్లుండగా, దానిని పల్కినతీరు చాల హాయిగావుందని అందరూ అన్నారు. నిరాయుధీకరణకు 18 రాజ్యాలసభను ఆయన పిలవమన్నాడు. పాశ్చాత్య, కమ్యూనిస్టు, తటస్థరాజ్యాల పెద్దలు అందులో వుండవలెనన్నాడు. 1964 యొక్క ప్రథమ లేక ద్వితీయ భాగంలో (మొదటి మూడునెలలలో లేక మొదటి ఆరునెలలలో) అనర సమావేశం కావలెనన్నాడు.

ఆయన ప్రసంగంద్వారా పాశ్చాత్యులకు రష్యా యింకొక సదుపాయం కల్పించింది. నిరాయుధీకరణ రెండవ దశలోనే మిస్సిల్-విరుద్ధ సాధనాలు, శత్రువిమాన విరుద్ధ మిసిల్సు పోవలెనని రష్యా లోగడ ప్రతిపాదించి వుండెను. మూడవదశవరకు వాటిని వుంచవచ్చునని యిప్పుడు గ్రోమైకా ముఖతః రష్యా తెలియజేసింది.

దీనివలన నిరాయుధీకరణ మార్గం ఎక్కువ సుగమం కావచ్చునేమో చూడవలసియున్నది.

• • •

ఐరాసలో ఈసారి రాజ్యాలసంఖ్యకు తగినట్లుగా కమిటీల మార్పుజరుగుతుందా?

మొత్తం రాజ్యాలసంఖ్య 111. అందులో 56 ఆఫ్రాసియా సీమలు.

ఐరాసలో అనేక అంగాలను అనేక శాఖలు, కమిటీలు, సంస్థలు చర్యించి పని చేస్తూంటవి. వాటిలో ప్రాతినిధ్యంలేనపుడు ఈ కొత్తగా వచ్చిచేరే రాజ్యాల ప్రభావం ఏమీవుండదు.

• • •

మలేషియా నిర్మాణాన్ని ఆపుచేయలేక, ఇండోనీషియా ఆక్రోశంతో గడబిడలకు దిగుతున్నది. ఆసీమలోని బ్రిటిష్ రాయబార కార్యాలయంవద్ద అల్లరిమూకల విధ్వంసప్రయత్నం అమోఘంగా జరిగింది.

ఇండోనీషియాకు తోడి పెండ్లికొడుకు ఫిలిప్పైన్సు. ఈ సీమ అంత వచ్చి దుర్మార్గానికి దిగదు గాని, మలేషియానిర్మాణం అంతరంగికంగా తనకూ గిట్టదు గనక ఇండోనీషియాకు తోడై నిలుస్తుంది.

జపాన్, థాయిలాండ్ సీమలు కల్పించుకుని ఈ రెండు సీమల దురభిప్రాయాలు తొలగిపోయి మలేషియాకు సహకారమిచ్చే ట్లు చేయగలవని అంటున్నారు.

ఎర్రదైనా భూతానికి ఈ మలేషియా పెద్ద అడ్డుకట్ట.

• • •

ఇండియామీద జరిపిన తంతు పూర్తిగా యిప్పుడు రష్యామీద జరుగుతున్నది. "తలకుదాకవున్న తనకేమి తెలియదు-ఫలముగంటి 'బ్రదర్' భావమునకు"- అని సోవియట్ యూనియన్ వాపోవుచున్నది కాబోలు!

ఎర్రదైనా దుర్మార్గానికి రష్యా ఆశ్చర్యపడిపోతున్నది. సరిహద్దులను గౌరవించకపోతే, రాజ్యాలమధ్య స్థిరమైన సంబంధాలు, శాంతియుత సహజీవనం కుదిరే దెట్లా అని రష్యా నాయకులు ప్రశ్నిస్తున్నారు.

ఇండియామీద ఎర్రదైనా గావించినది పరమ దుర్మార్గమేనని రష్యా పత్రికలు బాహాటంగా ప్రకటిస్తున్నవి.

ఇండియా-రష్యాలను ఎర్రదైనా సమానంగా చూస్తున్నది. రష్యా-దైనాలంతో లెనిన్స్టాలినో, వచ్చి కమ్యూనిస్టావరో మార్క్సీయ మహాపండితులు సెలవిచ్చేదరా?

• • •

అల్జీరియాలో బెన్‌బెల్లా నెగ్గినాడు. (ఆ ఎన్నికలలో (?) పోటీలేదు. ఒకటే పేరు. ఇష్టమైతే ఆ అభ్యర్థి కివ్వండి-ఇష్టం లేనివారు ప్రత్యేకంగా తమ వోట్లను దాఖలు చేయవచ్చును). నేషనల్ లిబరేషన్ ఫ్రంట్ ఇక దేశాన్ని పాలిస్తుంది. ఇది నాజర్ పద్ధతి.

కమ్యూనిజంకాని, సోషలిజంకాని, ఒక స్వతంత్ర జాతీయ నియంతృత్వ విధానం. ఈ పద్ధతికి ప్రస్తుతం చలామణి హెచ్చుగా వున్నది. దీని పరిణామ స్వరూపం గోచరం గావడానికి కొంత సమయం పడుతుంది. కాలపురుషుని మించిన ఉపాధ్యాయుడున్నాడా?

కావలి కబుర్లు

(5వ పేజీ తరువాయి)

వడుతున్నా, కావలి పట్టణంలో మాత్రం ఒక్కచినుకు రాలడంలేదు. వదిరోజుల నుండి వురుములు మెరుపుల ఆర్భాటమే గాని వరుణదేముని దర్శనం మాత్రంలేదు.

రాత్రంతా బోరింగువద్ద పడిగాపులు గాస్తే కొద్దిగా నీళ్ళు లభ్యమవుతున్నవి. ఈ సందికలోనే చేరొకచోట ప్రచురించిన చిత్రాన్ని జూస్తే, రాత్రిపూటకూడా పాత్రలను క్యూలలో పేర్చి వందలాది జనం అన్నిత్రీ బోరింగువద్ద వివిధంగా కాచుకొని వుండేది తెలుస్తుంది. ఇంతకుముందు మునిసిపాలిటీవారే టాంకులతో మంచినీళ్లను తెచ్చి సరఫరా చేయబోతే ఎక్కువమంది పౌరులు తీసుకోలేదు. కొన్ని ప్రాంతాలలో వేరే టాంకితో సరఫరా చేస్తున్నారు. ఇది బొత్తుగా చాలదు. కొంతమంది యితర గ్రామాలనుండి బండ్లలో, రిక్షాలలో నీళ్ళు తెచ్చుకుంటున్నారు.

ప్రభుత్వం ఇతరచోట్లనుండి టాంకులతో నీరుతెచ్చి సరఫరా చేయకపోతే పరిస్థితి విషమించే ప్రమాదంవుంది. ఆర్. డి. ఓ. శ్రీ అల్లె పిచ్చయ్యగారు ఇటీవల పాతవూరులో ఎండిపోయిన చాల బావులను చూచిపోయారు.

• • •

కార్మికమంత్రి శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి గారు 22 తేది యిచ్చటకు విచ్చేసి రైసు మిల్లుల సేఫ్టీ (రక్షణ) కాంపిటిషన్లలో జిల్లాలో ప్రథమ బహుమతిపొందిన శ్రీ పి. కోటారెడ్డి-శ్రీ బి. తిరుపతిరెడ్డిగారల విజయలక్ష్మి రైసుమిల్లును సందర్శించారు. యజమానులు మంత్రికి మిల్లులోని వివిధ విభాగాలను చూపారు. ఎక్కడెక్కడ ప్రమాదానికి అస్కారముందో అక్కడంతా రక్షణ పేర్పాట్లు గావించబడి వున్నవి. మిల్లులో పరధ్యానంలో అశ్రద్ధగా సంచరించినా ఎలాంటి చిన్నప్రమాదానికిగూడా వీలులేనివిధంగా యజమానులు ప్రశంసనీయంగా రక్షణపేర్పాట్లు గావించారు.

ఇన్ని రక్షణ పేర్పాట్లుజేసి, మిల్లును సమర్థనీయంగా నడుపుతున్న కోటారెడ్డి-తిరుపతిరెడ్డిగారలను, డైరెక్టరు శ్రీ ఎశా. వెంకటసుబ్బయ్యను మంత్రి అభినందించారు. కార్మికులు - యజమానులమధ్య సామరస్యం, కార్మికులకు ఎలాంటి ప్రమాదాలు జరగకుండా చూడడం ఈ పోటీ లక్ష్యమన్నారు. చట్టాలద్వారా యజమానులపై ఒత్తిడి తేవడంకంటే, ఇలాంటి పోటీలవల్ల యజమానులే స్వచ్ఛందంగా కార్మికుల రక్షణ చర్యలను గైకొనగలరనికూడా మంత్రి అన్నారు.

శ్రీ కోటారెడ్డి - శ్రీ తిరుపతిరెడ్డిగారలు మంత్రిని పూలమాలాలంకృతంజేసి స్వాగతం చెప్పారు. స్థానిక లేబర్ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ జె. రామకృష్ణారెడ్డి అహూతులను మిల్లులోనికి తీసుకొనిపోయి, రక్షణ పేర్పాట్లు చూపి వివరించారు.

మంత్రి గౌరవార్థం, విజయలక్ష్మి రైసుమిల్లు యజమానులు అల్పాహార విందు గావించారు. ఈ పోటీలో యోగ్యతా పత్రాన్ని పొందిన శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరి మిల్లునుగూడా మంత్రి చూచారు.

• • •

22 తేది అర్ధరాత్రి తర్వాత మద్రాసుకు పోతుండిన ఏ. పి. జి. 1026 లారీ చేపూడవద్ద ఒక వేపచెట్టును ఢీకొని, లారీపైనుండిన పొంటిపోదాపు అను 18 ఏండ్ల యువకుడు ప్రమాదకరంగా గాయపడి, 23 తేది కావలి ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో మరణించాడు. ఈ యువకునిది గుంటూరుజిల్లా నంగడిగుంట గ్రామమని తెలుస్తున్నది. లారీలోని యితరులెవ్వరికీ హాని కలుగలేదు.

• • •

కావలి సమితివారి గ్రామసేవికల శిక్షణశిబిరానికి పరిశ్రమలశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరు శ్రీ ఏ. ప్రసాదరావుగారు 18 తేది బెన్నాయపాలెంలో ప్రారంభోత్సవం గావించారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వేమిరెడ్డి అయ్యపరెడ్డి వుపన్యసించారు. శ్రీ టి. సుబ్బయ్య వందన సమర్పణంగావించారు.

ఈ సందర్భంలో పేర్పాటు చేయబడిన ఆటల పోటీలలో గెలుపొందిన వారికి, కనిగిరి జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిణి కుమారి ఆర్. వి. పద్మావతీదేవి బహుమతులు పంచి పెట్టారు.

పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎస్. బాలరామయ్య అహూతులకు ఆతిథ్యమిచ్చారు.

—మా. వి.

విడవలూరు హైస్కూలు

జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ వి. స్వామిదాస్‌గారు స్కూలు తనిఖీకి 16 తేది విచ్చేసిన సందర్భంలో ఏ. సి. సి., స్కౌట్ దళులు గౌరవాభి వందనం గావించారు. విద్యార్థులలో నైతికస్థాయిని పెంపొందించజేసే వుద్దేశ్యంతో నెలకొల్పబడిన అమ్మకం దారులేని పోస్టాఫీసును శ్రీ స్వామిదాస్ ప్రారంభించారు. సాయంకాలం కవాతులు జరిగాయి. స్కూలు పార్లమెంటునుగూడా డి. ఇ. ఓ. గారు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. కోవూరు సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి ప్రభృతులు పాల్గొన్నారు. రాత్రి శిబిరాగ్ని (camp fire) జరిగింది. ఈ కార్యక్రమాల వైభవాన్ని చూచిన శ్రీ స్వామిదాస్ అధ్యాపకులను, విద్యార్థులను అభినందించారు.

—వి. రమణయ్య

పల్లెలు

(5వ పేజీ తరువాయి)

తగా అభివృద్ధిగాంచినవి. శ్రీ రెడ్డిగారి నిస్వార్థకృషి ఇక్కడ ప్రతిబింబిస్తున్నది. ఇట్టి సేవా ప్రవృత్తులు యింకనూ అవసరమని మనందరి ఆకాంక్ష. వారి సేవా జీవితం మరింత విజయవంతమగుగాక!"

స్టాంపులు దొరికాయి!

అన్నారెడ్డిపాళెంవాసి శ్రీ గడి శంకరరెడ్డి బుచ్చిరెడ్డిపాలెంనుండి తన స్వగ్రామం వెళ్ళుతుండగా పోయిన రూ 1600 ల విలువగల రూ 100 ల స్టాంపులు 16 (13-9-63 'జమీన్‌రైతు' 5వ పేజీలోని ప్రకటన చూడండి.) అల్లూరు పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ గుండాల వెంకట రమణారెడ్డి వున్నావ, దొరికినవి.

కర్నూలుజిల్లా కోడెల వేరగాళ్ళు ఆరుమంది బుచ్చిరోడ్డున పోతుండగా ఈ స్టాంపులు, 30 పదిరూపాయల నోట్లు దొరికాయని; తమ్ముడుమాత్రం ఐదుగురు పంచుకున్నారని; వారిలో అల్లూరు తాలూకా దినవృపురం వాస్తవ్యుడైన ఒక నాయుడు తమ్ముడు తన వాటాకు రూ 1600ల విలువగల ఆ స్టాంపులు తీసుకొన్నాడని; అతను వాటిని తీర్మం చేసుకోలేక, దిక్కుతోచక వారితో వీరితో సలహా జరపడంలో, ఆ గుంటా రమణారెడ్డిగారి చెవికివచ్చి, వాటిని స్వాధీనం జేసుకొని, బుచ్చికివచ్చి పోగొట్టుకున్న శంకరరెడ్డిని పిలిపించి యిచ్చివేశాడని తెలుస్తున్నది.

ఇవి దొరకుటలో 'జమీన్‌రైతు' ప్రకటన దోహదకారి కావడం సంతోషం.

లింగరాజు అగ్రహారం

నేరరక్షణ ప్రబోధం, పేశాళివృద్ధి గ్రామాభివృద్ధి ధ్యేయాలతో 'ఫ్రెండ్సు యూనియన్' పేర్పడి; శ్రీ పొట్లగుంట సుబ్బానాయుడు అధ్యక్షుడుగా, శ్రీ గన్నవరపు కృష్ణయ్య నాయుడు ఉపాధ్యక్షుడుగా, రెక్కల వరదయ్యనాయుడు కార్యదర్శిగా, అంబటి వెంకట సుబ్బానాయుడు ఉపకార్యదర్శిగా, గొట్టిపాటి వెంకటసుబ్బానాయుడు కోశాధికారిగా, యనమల మాలకొండయ్య సీసరుగా కార్యవర్గం ఎన్నుకోబడింది.

కావలి దొంగ అరెస్టు

ఒంగోలు తాలూకా కొప్పోలు గ్రామానికి చెందిన పోతికాని వెంకటేశ్వర్లు అను దొంగను, కావలి ఎస్. ఐ. శ్రీ సి. వి. సుబ్బారావు 10 తేది అరెస్టు చేసారు. కావలి, సింగరాయకొండ, ఒంగోలులలో జరిగిన చోరీలకు సంబంధించిన సొత్తులు పట్టుబడినట్లు తెలుస్తున్నది. విలువైనగుడ్డలు బంగారు నగలుగూడా దొరికినవట.

—జి. వి.

నక్కలగండి అక్రమం

ఉదయగిరి తాలూకా నక్కలగండి ప్రాజెక్టు క్రింద, 70-80 ఎకరాలు మరమ్మత్తు చేసుకొని తమ భూములకు ఆ ప్రాజెక్టునీరు సరఫరా చేయవలసిందిగా ఆ రైతులు పిదెనిమిదేళ్లనుండి ప్రాధేయపడుతుంటే ప్రభుత్వం వారి కోర్కెను మన్నించలేదు. కాని ధనవంతుడైన ఒక పంచాయతీ అధ్యక్షుడు తిమ్మారెడ్డి పల్లె చెరువు గర్భంలో భూమినికొని, 70 ఎకరాలకుపైగా పొరుదలవసతి కల్గించే ఆ చెరువులో అడ్డకట్టలువేసి, ఆ చెరువు కట్టను చదరంజేసి, హైవేసురోడ్డును రాత్రికి రాత్రి తెగగొట్టించి, తాను కొన్నభూమికి ఎవ్వరి అనుమతి లేకుండే నక్కలగండి నీరు పారించుకుంటే రివిన్యూవారుగాని, పి. డబ్ల్యు. డి. వారుగాని, హైవేసువారుగాని యీ అక్రమమేమిటని అడిగిన దిక్కులేదు. ఒక వ్యక్తికి సంబంధించిన నాలుగైదు ఎకరాల పొరుదలకు, 70 ఎకరాలకు నీరందించే చెరువును ధ్వంసంజేయడం, అనుమతిలేకుండా నక్కలగండినీరు పారించుకోవడం, హైవేసురోడ్డును తెగగొట్టడం ప్రభుత్వ బలహీనత గమనించి చేసిన దర్జేగాని అన్యంగాదు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ఈ అక్రమాన్ని అరికట్టి, అతనిపై దర్యాప్తు తీసుకుంటుందా?

—రైతులు

వెంకనపురం పిర్యాదు

కోవూరుతాలూకాలోని ఈగ్రామ మునసబు పట్టాదారుని పాసుపుస్తకము, పక్కా రసీదులు యివ్వకుండా రైతులను ఇక్కట్లు పెడుతున్నారని శ్రీ చదలవాడ సుందరరామన్‌గారు పిర్యాదుజేస్తున్నారు.

ఈ పిర్యాదును మాకు వ్రాసేదానికంటే రివిన్యూశాఖ వున్నతాధికార్లకు చేయడం వుపయోగంగదా!

గుడ్లూరు నాటకం

ఎక్స్ట్రావగరా నాట్యమండలివారు 4 తేది రాత్రి 'శ్రీ రామాంజనేయయుద్ధం' ప్రదర్శించారు. శ్రీయుతులు చిమ్మిరి రామయ్య, గుండాల సుబ్బారెడ్డి, సుందర పురమణయ్య, సాదినేని కోటయ్య మున్నగు యువకులు నటించారు. నాటకం చాల బాగున్నదని ప్రేక్షకులు ప్రశంసించారు.

—ఒ. వి.

వెంకనపాళెం సంఘం

మనుబోలు వెంకనపాళెం మిడిల్ స్కూలు సారస్వత సంఘానికి, జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ వి. స్వామిదాస్ 6 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. గాంధీజీని ఆదర్శంగా వుంచుకొని బాలబాలికలు వృద్ధికి రావాలని శ్రీ స్వామిదాస్ వుద్బోధించారు. సారస్వతసంఘ ప్రయోజనాలను గూర్చి పలువురు వుపన్యసించారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎస్. రామచంద్రయ్య వందన సమర్పణంతో కార్యక్రమం పరిసమాప్తమైంది.

—ఒ. వి.

"పరిష్కారం"!

"కమ్యూనిస్టుపార్టీ పార్లమెంటుకు సమర్పించిన మహావిజ్ఞాపనపత్రాల తూకం మాదుటున్న లకు పైగా వుండేవది"—
("శంకర్స్ వీక్లీ")

ఈవారం విశేషాలు

కామరాజు పథకం కాంగ్రెసును రక్షించలేదు!

(2 వ పేజీ తరువాయి)

రాయ్ మహాశాను గద్దె ఎక్కించాడు. ఈ సందర్భంలో పార్లమెంటరీ బోర్డులో నెహ్రూ - మొరార్జీలు ఘర్షణ పడినారనీ; "అతనువస్తే నేను సమావేశంనుండి పోతాను" అనే మొరార్జీ ధృఢవైఖరివల్ల, అహమ్మదాబాదునుండి ఢిల్లీకి రప్పించబడిన శ్రీ శివరాజ్, కడకు పార్లమెంటరీ బోర్డు ముందుకు రాకుండానే పోవలసి వచ్చిందని నమ్మదగిన పత్రికల వార్త. ఈవిధంగా రాజీనామాయిచ్చిన మంత్రులు అందులో ముఖ్యంగా మొరార్జీ, పాటిల్ గారలు - ప్రతీకార ధృక్పథంతో వున్నారని అంటారు. పార్లమెంటరీ బోర్డులో వారి మాటకు జాగాబెలామణి వుండిగదా!

ఈ పరిస్థితుల్లో రాబోయే కాంగ్రెస్ అధ్యక్షతకు శ్రీ నెహ్రూ అభ్యర్థికి పోటీగా తమ అభ్యర్థిని నిలుపగలరని విశ్వసించ బడుతున్నది. వీరి అభ్యర్థి బెంగాళీయుడైన అతుల్యఘోష్ అనేది శ్రీ ఎస్. కె. పాటిల్ బయట పెట్టారు. నెహ్రూ అభ్యర్థిగా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షతను స్వీకరించుటకు హోం మంత్రిత్వాన్ని పరిత్యాగం చేసిన శ్రీ లాల్ బహదూర్‌శాస్త్రి, పోటీ వాతావరణానికి సుముఖంగా లేడంటారు కామరాజ్ అభ్యర్థిత్వం ప్రశ్నేలేదు. అలాంటి సందర్భంలో, పోటీ నివారణకు మధ్యస్థుడైన అభ్యర్థి ఎవరైనా ముందుకు తేబడ తారేమో చూడవలసివున్నది.

కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శిత్వాన్ని ఒరిస్సా మాజీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బిజయానంద ఆకాంక్షిస్తున్నాడనికూడా వార్తలొస్తున్నవి.

కామరాజ్ పథకంవల్ల కాంగ్రెసుకు, నెహ్రూ నాయకత్వానికి గడ్డురోజులేగాని; అందరూ ఆశించినట్లు మంచిరోజులుగా కనపడలేదు.

అన్నిచోట్ల పోటీలే!

కామరాజు పథకంవల్ల కాంగ్రెస్‌వాదుల మనస్తత్వాలలో ఎలాంటిమార్పు రాలేదనీ; ఇచ్చిన రాజీనామాలుగూడా బలవంతపు బ్రహ్మచార్యంగా జరిగినవేమోననే అభిప్రాయన్ని - ఈవారంలో ఐదు రాష్ట్రాలలో జరిగిన పార్టీనాయకుల ఎన్నికల పోటీలు ధృవపరుస్తున్నవి. అందులో కామరాజు స్వరాష్ట్రంలో, కాంగ్రెస్‌లో విభేదాలే లేవను కొంటున్నవని అనుకున్న మద్రాసు లోనే పోటీతప్పలేదంటే, కామరాజుపథకం కాంగ్రెసును రక్షించలేదనే చెప్పవలసి వుంటుంది.

ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో శ్రీ సి. బి. గుప్త తన అభ్యర్థిగా శ్రీమతి సుచేత కృపలానీని (పార్లమెంటులో ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఆచార్య కృపలానీ అర్ధాంగి) గెలిపించుకో గలిగారు. ఈమెకు 188 ఓట్లురాగా—ఈమె ప్రత్యర్థి, గుప్త మంత్రివర్గ సభ్యుడైన శ్రీ కమలాపతి త్రిపాఠీకి 142 ఓట్లువచ్చాయి. మనదేశంలో 1937 లో స్త్రీ మంత్రిగావడం (శ్రీమతి విజయలక్ష్మీ పండిట్) ఉత్తర ప్రదేశ్‌లోనే ప్రథమం. ఇప్పుడు ఒకరాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా మహిళను ఎన్నుకున్న ప్రత్యేకతగూడా ఉత్తర ప్రదేశ్‌దే.

ఒరిస్సాలో అవినీతి ఆరోపణలు ఎదుర్కొన్న ఉపముఖ్యమంత్రి శ్రీ బీరేణమిత్రా ఎన్నుకోబడినాడు. ఇతనికి 68; ఇతని ప్రత్యర్థి పవిత్ర మోహన్ ప్రధాన్‌కు 15 ఓట్లు వచ్చాయి.

మధ్యప్రదేశ్‌లో హోరాహోరీగా జరిగిన పోరాటంలో పటేల్ రాజకీయ అజ్ఞాతవాసంచేసిన సర్దార్ పటేల్ పాతశిష్యుడు, శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి పక్ష క్రొత్త అనుచరుడు అయిన శ్రీ ద్వారకప్రసాద్‌మిశ్రా ఎన్నికైనాడు. ఇతనికి 82, ఇతని ప్రత్యర్థి శ్రీ తఖత్‌మల్ జైన్‌కు 65 ఓట్లు వచ్చాయి

బీహారులో ప్లానింగుమంత్రి కృష్ణవల్లభ సహాయ్ - ఫైనాన్సుమంత్రి బీర్‌చంద్ పటేల్ పోట్లాడుకొని, 179-90 ఓట్లతో సహాయ్ ఎన్నికయ్యాడు.

ఇక మద్రాసులో శ్రీ ఎం. భక్తవత్సలంతో తిరునెల్వేలివాసి శ్రీ ఆర్. వి. స్వామినాథన్ పోటీకగిలి, వున్నట్టుండి అంతర్జాతీయఖ్యాతిగాంచిన కామరాజుకీర్తికి కళంకంతెచ్చాడు. భక్తవత్సలంకు 125, స్వామినాథన్‌కు 24 ఓట్లువచ్చాయి. చివరి నిమిషపు పోటీ కాకుంటే ఇంకెన్ని వచ్చేవో!

ఈసారి ఈ ఎన్నికలలో గమనించదగిన విశేషం— పార్లమెంటరీబోర్డు తాను అభ్యర్థులను సూచించకుండా ఆయా పార్టీలకు స్వేచ్ఛనివ్వడం.

కేంద్రంలో క్రొత్తమంత్రి

శ్రీ హెచ్. సి. దాసప్ప కేంద్ర రైల్వే మంత్రిగా ఈ వారంలో నియమితులైనారు. మైసూరీయుడైన దాసప్పగారు మంచి వాడు, అనుభవశాలుడనిపేరు. వీరి నళిమణి శ్రీమతి యశోదా దానప్ప మైసూరులో మంత్రి.

ఇంతవరకు ఆర్థికశాఖ ఉపమంత్రిగా వున్న శ్రీ భగత్, ప్లానింగుమంత్రి గావించబడినారు.

ఇక ఒక్క సంజీవయ్యగారికి మాత్రమే కేంద్ర మంత్రివర్గంలో స్థానముంటుందని; పంచాయతీరాజ్యం మంత్రి శ్రీ ఎస్. కె. డే, ఆర్థికశాఖ ఉపమంత్రి శ్రీమతి తారకేశ్వరిసిన్హా వగైరా యిద్దరు ముగ్గురకు ఉద్వాసన జరుగవచ్చునని వదంతి.

సమితుల వార్తావళి

(5వ పేజీ తరువాయి)

కుంటూ, వారిని చైతన్యవంతులను గావిస్తున్న శ్రీ రాజగోపాల్‌కు శ్రీ వెంకురామానాయుడు ధన్యవాదములు చెప్పారు. శాసనసభ్యుడు శ్రీ బాగంటి కోటయ్యనాయుడు, జిల్లా పౌరసంబంధశాఖాధికారి శ్రీ ఎం. రామరెడ్డి, కందుకూరు ఆర్.డి.ఓ. శ్రీ సి.హెచ్. వెంకటరామయ్య, తాసిల్దారు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారలు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ గుండపనేని పట్టాభిరామస్వామిచౌదరి తొలుత అహ్వానితులకు స్వాగతమిస్తూ, ప్రజానురంజకుడైన శ్రీ రాజగోపాల్ మనకు కలెక్టరుగా వుండడం అదృష్టమన్నారు. సమితి ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ సున్నపుల కోటయ్యచౌదరి వందనసమర్పణం గావించారు.

అరఎకరం నేల ఆక్రమించుకున్న చలువపందిరిలో సభ బ్రహ్మాండంగా జరిగింది. శ్రీ పట్టాభి విందు కమ్మగా వుండినది. పేరుకు గ్రామసహాయకుల శిబిరమైనా, ప్రదర్శనాలు, వినోదాలు, శ్రమదానాది కార్యక్రమాలతో ఒకపెద్ద మేళా కంటే మిన్నగా జయప్రదమైనది.

కలెక్టరు చోడవరం, ముప్పవరం గ్రామస్తుల సన్మానాన్ని స్వీకరించి,కొండపికచేరి, వివిధ అభివృద్ధి కార్యాలనుగూర్చి సమితి సిబ్బందితో చర్చలు జరిపారు.

కోట సమితి

సమితి కార్యాలయ పరిశీలనకు విచ్చేసిన కలెక్టరు; చిట్టేడు, చంద్రశేఖరపురం, గూడలి గ్రామాలనుగూడా సందర్శించారు.

చిట్టేడు గ్రామీణ స్వచ్ఛంద సేవాదళం వారు నిర్మించిన 4 ఫర్లాంగుల శ్రమదానపు రోడ్డుకు శ్రీ రాజగోపాల్ ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన సభజరిగింది. గ్రామీణుల పుత్తాహాన్ని, సేవాదళంవారి శ్రద్ధాసక్తులను శ్రీ రాజగోపాల్, సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డిగారలు అభినందిస్తూ మాట్లాడారు. నల్లపరెడ్డి సోదరుల భూదాన గ్రామం చంద్రశేఖరపురంలో నిర్మాణంలో వున్న కాపులే, స్కూలు భవనాన్ని చూదారు. గూడలిలో పశునాలయం, బావి, రోడ్డు చూచి, శ్రీ సంగమేశ్వరస్వామిని సేవించి, తీర్థంపుచ్చుకున్నారు.

నాయుడుపేట సమితి

గ్రామ సహాయకుల శిబిరానికి 7 తేది కలెక్టరుగారు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో కాళహస్తి శిక్షణ కేంద్ర ప్రధానాధ్యాపకి శ్రీమతి వి. మలకమ్మ, శ్రీమతి చెందురత్నమ్మ, సమితి ఇన్‌చార్జి అధ్యక్షుడు శ్రీ వేణుగోపాలరెడ్డి, శ్రీ పెనల గురవ్వశెట్టిగారలు వుపన్యసించారు. బి. డి. ఓ. శ్రీ దర్బార్ ఖాన్ వందన సమర్పణం గావించారు.

శ్రీయుతులు రాఘవరెడ్డి, ఆదిశేషయ్య, రాఘునుబ్బలు, శంకరయ్యగారలతో గూడిన ఆహ్వానసంఘం శిబిరనిర్వాహణకు పూర్తి సహకారాన్నిచ్చారు.

రాపూరు సమితి

బి. డి. ఓ. శ్రీ డి. సత్యనారాయణమూర్తి బదలీ సందర్భంలో, సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం. ఆదినారాయణరెడ్డి అధ్యక్షతంలో 12 తేది వీడ్కోలు సత్కారం జరిగింది. అల్పాహారవిందు అనంతరం, సభలో శ్రీయుతులు ఆదినారాయణరెడ్డి, సూపర్‌వైజరు రాజగోపాలన్, ఎస్. ఇ. ఒ. టి.వి. శేషయ్య, సహకార విస్తరణాధికారి ఎం. రంగారావు, ఎన్. వి. సుబ్బారావు, బి. రామసింగ్, ఎం. మల్లయ్యగారలు సత్యనారాయణమూర్తి గారి నిష్పాక్షికపాలనను గూర్చి, నిరాడంబరతనుగూర్చి గొప్పగా ప్రశంసిస్తు మాట్లాడారు. వారికి వీడాలంతో వీడ్కోలిస్తు, క్రొత్త బి. డి. ఓ. శ్రీ జి. రామపిచ్చిరెడ్డికి స్వాగతం పలికారు.

15 తేది సమితి సభ్యులుగూడా వీడ్కోలు సన్మానం జరిపారు. శ్రీ కె. వి. రమణయ్యనాయుడు, ఎన్. వెంకటరాజు గారలు మాట్లాడారు.

శ్రీ సత్యనారాయణమూర్తి, శ్రీ రామపిచ్చిరెడ్డిగారలు ఉచితరీతి సమాధానమిచ్చారు.

షష్టిపూర్తి

(5 వ పేజీ తరువాయి)

నోపాధ్యాయుడు, ఆకాశవాణి పొరాటి పడు శ్రీ అకిలి మల్లికార్జునయ్య షష్ట్యబ్దపూర్తిమహోత్సవం 16 తేదీ చినచెరుకూరులో శాస్త్రీయంగా, జయప్రదంగా జరిగింది. కలశోద్వాసనము, అవభృథము, కళ్యాణాదికాలపిమ్మట సభ ఏర్పాటయినది. నెల్లూరు తదితర అనేకచోట్లనుండి అకిలి వారి అభిమాన, స్నేహితకోటి విచ్చేసి, వారిని ఆశీర్వదించి, వారి సత్కారాన్ని పొందారు. కవులు ఆశీఃపద్య సుమాలను కురిపించారు.

శ్రీ మోదర్లు:-

ప్రాతవిటేత చేమాశివజ్జులు,
రాష్ట్రపతిదత్త సన్మాన రాజితుండు,
'మల్లికార్జును' తనకిని మాధవుండ
నుగ్రహించుత! సంపద్విభూత్నవృద్ధి.

చినచెరుకూరికిన్ మరియు
సింహపురీరమకున్ త్రిలింగ భారతికిని వన్నెదెచ్చిన ని
రర్గళ శేముషియైన అయ్యవారన నితరేసుమీయును మ
హోత్తరకీర్తి గడించె మల్లికార్జునుడు చిరాయువై యశడు
శోభిలుతన్ హితకల్పవృక్షమై.

, , ,

శ్రీ అకిలి శ్రీరామశర్మ:-

'మైకు'లదాటి మాటుకొని
మైకృకొలందిగ వ్యాప్తమయ్యు మాధ్వీక మృదూ భవత్ పున గ
ళీరమునాదను కంఠమెత్తి నీ
వాక్సుసదస్యముల్ వినెడు
వారె, కృతార్థులటన్న సత్పథా
ప్రాకటకీర్తిగంటి, బళి
రా బళి! అకిల మల్లికార్జునా!

, , ,

శ్రీ కోట సుబ్రహ్మణ్యశర్మ:-

బజ్జల మేలుబంతివి స
ముజ్జ్వలవక్తవు నాట్య సత్కళా
విజ్ఞనమార్గదర్శివి స
వీన పురాణ కవిత్వశక్తి, వి
ద్యజ్ఞనరంజకుండ వను తావక
కీర్తికి షష్టిపూర్తికిన్
సజ్జనబృందముల్ పెలగె,
సార్థక జన్మక! మిత్రసత్తమా!

తమ స్కూలుకు, గ్రామానికి పేరు తెచ్చిన శ్రీ అకిలివారి ఈ షష్టిపూర్తి మహోత్సవాన్ని గాంధేయుడు శ్రీ వేమారెడ్డి రామరాఘవరెడ్డి తదితర గ్రామ పెద్దలు దగ్గరవుండి జరిపించారు.

ఉపాధ్యాయ దినం

(5-వ పేజీ తరువాయి)

ఉన్న ఉదాత్తవృత్తియని వ్యాఖ్యద్యారు. తన తండ్రిపేర నెలకొల్పబడిన ఈ ట్రైయినింగ్ స్కూలులో ఈ సంవత్సరంగూడ 50 మంది విద్యార్థులను వుపాధ్యాయులుగా తయారుచేసే అవకాశం కలగడం తన భాగ్యమన్నారు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి. శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి వుపన్యసిస్తూ, నూత్న విద్యార్థులకు స్వాగతం పలికే అవకాశం ఉపాధ్యాయదినంరోజు కలుగడం సంతోషదాయకమన్నారు. క్రొత్త జూనియర్ విద్యార్థులను సీనియర్ విద్యార్థులు తేనీటివిందు చేశారు. స్కూలు వ్యవహర్త వారికిసత్కాత్వమిస్తూ,బద్దరుకుకొత్వాయిలుబహూకరించారు.

ఉల్లపాళెం: హైస్కూలులోసంచాయితి అధ్యక్షుడు శ్రీ కొమ్మన సుబ్రహ్మణ్యం నాయుడుగారి అధ్యక్షతన సభజరిగింది. "ఆచార్య దేవోభవ" అని తాను రచించిన పద్యాలను శ్రీ ఎస్. రామమూర్తి పఠించారు. 'రాధాకృష్ణ ప్రశస్తి'ని శ్రీ ఎమ్. సుబ్బారావుగారు చదివారు. శ్రీ చిత్రకవి శ్రీనివాసాచార్యులు, శ్రీ షేక్ మౌలాలీ ప్రభృతులు వుపన్యసించారు.

వీరభూమి రాజస్థాన్

(4 వ పేజీ తరువాయి)

అనుమతికాకపోలేదు.

రాజస్థానులోను, పంజాబులోను స్త్రీల సంఖ్య పురుషులకన్న తక్కువ. రెండు రాష్ట్రాలలో పుట్టినఆడుపిల్లను పుట్టినట్లే ముగిస్తుండేవారు కొన్నిసంవత్సరాల క్రిందటివరకు. జైసాల్‌మీర్‌లోని నాచ్‌నా గ్రామంలో 3 సంవత్సరాలక్రిందటివరకు బాలికలు కనుపడేవారేకారు. వరకట్నాల బాధపడలేక, అంతస్థులను తగ్గించుకోలేక పసికూనలగొంతుల్లో వడ్లగింజలువేస్తుండే వారు కన్నతల్లులే. పంజాబీలు, రాజస్థానీలు ఈ కారణంవల్ల ఇతర రాష్ట్రాలనుండి సొమ్మిచ్చి ఆడుపడుచులను నేటికిని విక్రయించుకొనిపోతుంటారు. (సశేషం)

కనకమ్మ

(4వ పేజీ తరువాయి)

ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం

పి కొందరివలె కాంగ్రెస్‌పదవిని సత్యాగ్రహోద్యమాలలో జైళ్లనలంకరించుటతో తృప్తిపడక, శ్రీమతి కనకమ్మగారు, గాంధీగారి నిర్మాణకార్యక్రమాలలో ఒకటైన జాతీయవిద్యను చేపట్టి, కస్తూరిదేవి విద్యాలయాన్నిస్థాపించి, తనకీర్తిని స్థిరస్థాయిగానిలుపుకున్నది. ఆమె ది ఆదర్శ, ధన్యజీవితం.

Edited, Printed and published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore. (A. P)